

See discussions, stats, and author profiles for this publication at: <https://www.researchgate.net/publication/366530010>

Metoda multidisciplinární práce s dítětem ve školním prostředí s přesahem do rodiny. Závěrečná evaluační zpráva

Technical Report · December 2022

DOI: 10.13140/RG.2.2.14754.09925

CITATIONS

0

READS

18

2 authors:

Otakar Durda

The Institute for Evaluations and Social Analyses

28 PUBLICATIONS 3 CITATIONS

[SEE PROFILE](#)

Kristýna Bernášková

The Institute for Evaluations and Social Analyses

19 PUBLICATIONS 1 CITATION

[SEE PROFILE](#)

Some of the authors of this publication are also working on these related projects:

Back behind the Wheel - Diagnostic and rehabilitation tool for people after brain injury [View project](#)

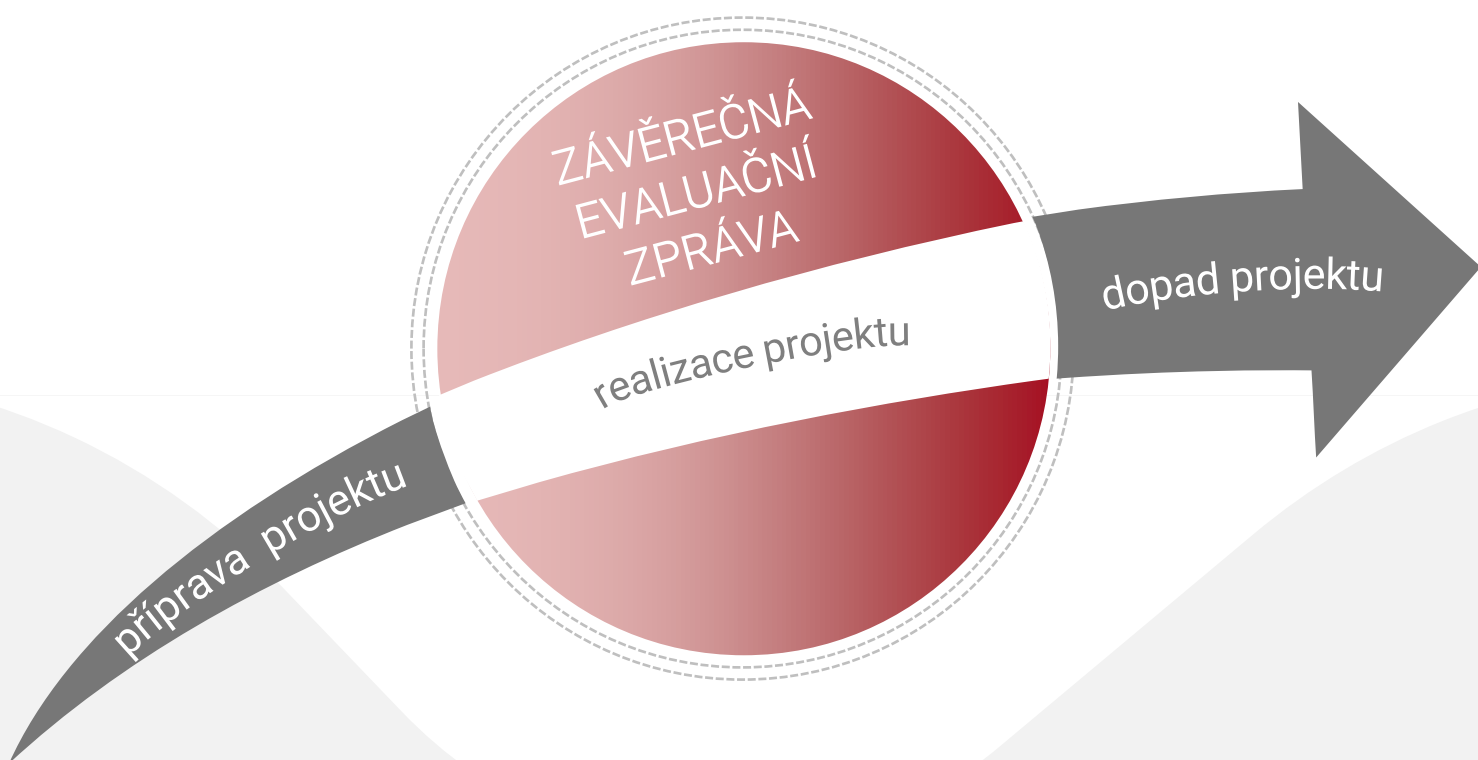
Back behind the Wheel - Diagnostic and rehabilitation tool for people after brain injury [View project](#)

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

METODA MULTIDISCIPLINÁRNÍ PRÁCE S DÍTĚTEM VE ŠKOLNÍM PROSTŘEDÍ S PŘESAHEM DO RODINY

Červenec 2022

ZADAVATEL:

Espediente, z.s.

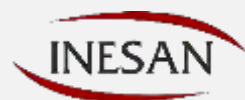
Za Poštou 110, 698 01 Veselí nad Moravou

Tel: +420 605 011 336

E-mail: info@espediente.cz

Web: www.espediente.cz

ZPRACOVATEL:

INESAN (Institut evaluací a sociálních analýz)

Sokolovská 351/25, 186 00 Praha 8

Tel: +420 220 190 597

E-mail: info@inesan.eu

Web: www.inesan.eu

ZÁKLADNÍ PARAMETRY PROJEKTU

Název projektu	Metoda multidisciplinární práce s dítětem ve školním prostředí s přesahem do rodiny
Registrační číslo	Tato zpráva prezentuje výsledky evaluace projektu „Metoda multidisciplinární práce s dítětem ve školním prostředí s přesahem do rodiny“ (reg.č. CZ.03.2.X/0.0/0.0/17_076/0011461), který byl realizován Espediente, z.s. v období 1. 1. 2020–30. 6. 2022.
Kontext projektu	Projekt byl spolufinancován z fondů EU prostřednictvím Operačního programu Zaměstnanost (OPZ), jehož řídicím orgánem je Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR. Projekt „Metoda multidisciplinární práce s dítětem ve školním prostředí s přesahem do rodiny“ se zaměřuje na tvorbu a pilotní ověření metody sociálně pedagogické práce s rodinou v oblasti školství se zaměřením na včasnou detekci ohrožených dětí. Součástí metody je on-line diagnostický nástroj vytvořený k identifikaci dětí ohrožených rizikovým chováním ve školním prostředí v důsledku nestabilního rodinného zázemí. Předpokládá se, že tato metoda prostřednictvím spolupráce rodiny a školy povede k podpoře školní úspěšnosti dítěte a jeho stabilizaci. V rámci projektu se rovněž realizovala doprovodná kampaň, tematické vzdělávání pedagogů, edukace rodičů i dětí dle individuálních potřeb každé skupiny.
Cíl projektu	Primárním cílem projektu je vytvořit a pilotně ověřit metodu sociálně pedagogické práce s rodinou v oblasti školství se zaměřením na včasnou detekci ohrožených dětí prostřednictvím on-line diagnostického nástroje vytvořeného k identifikaci dětí ohrožených rizikovým chováním ve školním prostředí v důsledku nestabilního rodinného zázemí.
Příjemce	Espediente, z.s., Za Poštou 110, 698 01 Veselí nad Moravou IČ: 27032426
Termín realizace	1. 1. 2020–30. 6. 2022 (30 měsíců)
Schválený rozpočet	3 132 265 Kč
Cílová skupina	<ul style="list-style-type: none">▪ Poskytovatelé a zadavatelé sociálních služeb, služeb pro rodiny a děti a dalších služeb na podporu sociálního začleňování▪ Osoby sociálně vyloučené a osoby sociálním vyloučením ohrožené
Realizace projektu	Klíčové aktivity projektu: <ul style="list-style-type: none">▪ KA1: Pilotní realizace inovované služby▪ KA2: Edukace pedagogů▪ KA3: Příprava a realizace komunikační strategie▪ KA4: Koordinace procesu přechodové fáze▪ KA5: Tvorba metodiky inovativní metody▪ KA6: Evaluace projektu
Datum vyhotovení této závěrečné evaluační zprávy	26. 8. 2022
Evaluační tým	Kristýna Anna Skutková, Kristýna Bernášková, Otakar Ďurďa
Citační vzor	SKUTKOVÁ, K., BERNÁŠKOVÁ, K., Ďurďa, O. <i>Co jsem potřeboval a nedostal jsem</i> . Závěrečná evaluační zpráva. Praha: INESAN, 2022

HLAVNÍ ZÁVĚRY EVALUACE

Způsob provedení evaluace

Evaluační činnosti spočívaly v realizaci dílčích kvalitativních šetření (hloubkové rozhovory, neformální rozhovory, fokusní skupiny), dále v kvantitativních průběžných SAQ, které sloužily k zachycení změny u cílových skupin podpořených v rámci projektu.

Průběžná evaluace a monitoring projektu

PROCES: Projekt v rámci svého harmonogramu sledoval cíle, které se postupně dařilo naplňovat. Pandemie COVID-19 zásadně ovlivnila průběh projektu především v oblasti plánování realizace diagnostiky a multidisciplinárních týmů, kdy byly školy zavřené a měly omezený sociální kontakt. Projekt byl do značné míry závislý na možnosti vstoupit do základních škol, kde probíhala pilotáž diagnostického nástroje. Cílovou školu bylo nutné v důsledku pandemických opatření změnit. Realizace projektu se potýkala s nedůvěrou/obavami rodičů v rámci detekce ohrožených dětí a bylo třeba volit citlivou komunikační strategii, která rodičům dětí poskytla přesvědčení o smyslu účasti v projektových aktivitách. Spolupráci v rámci projektu provázely změny na pozici hlavního metodika a bylo tak nutné informace a vedení multidisciplinárních týmů lépe plánovat. Především z důvodu pandemických opatření došlo k prodloužení projektu o 6 měsíců a díky tomuto prodloužení byl úspěšně dokončen včetně plánovaných výstupů. Lockdown měl vliv i na samotnou evaluaci, která se kompletně přesunula do online formy – fokusní skupiny i hloubkové rozhovory s aktéry projektu bylo nutné realizovat částečně online.

Závěrečná evaluace

VÝSLEDEK: Cíle projektu se podařilo naplnit, a to i přes to, že většina projektu byla realizována během koronavirové pandemie a samotná diagnostika žáků ve škole i návazná multidisciplinární práce v týmech s rodinami měla zpoždění. Ukázalo se, že diagnostický nástroj má potenciál odhalit rizikové faktory ve třídě a spolupráce odborníků v sociálně pedagogických službách má pozitivní dopad na proces identifikace žáků ohrožených školním neúspěchem. V realizovaném projektu vznikla ucelená metodika „Včasná detekce ohrožených dětí ve školním prostředí“, která byla ověřena v rámci pilotního programu. Metodika byla rovněž předmětem peer-review, kde byla hodnocena nezávislým odborníkem. Vzdělávání pedagogů naplnilo svůj cíl seznámit učitele s možností detekce ve třídě a objasnění podstaty spolupráce k podpoře zachytu ohrožených žáků. Kulaté stoly byly realizovány s cílem prezentovat výstupy a výsledky projektu pedagogům.

KLÍČOVÁ SLOVA

Evaluace, multidisciplinární týmy, diagnostický nástroj, metodika včasné detekce dětí, školní neúspěch

Tato závěrečná evaluační zpráva byla vytvořena v rámci projektu „Metoda multidisciplinární práce s dítětem ve školním prostředí s přesahem do rodiny“ (reg.č. CZ.03.2.X/0.0/0.0/17_076/0011461).

Tento projekt je financován z Operačního programu Zaměstnanost a ze státního rozpočtu ČR.

OBSAH

1. ÚVOD	6
1.1 CHARAKTERIZACE POSUZOVANÉHO PROJEKTU	6
1.2 IDENTIFIKACE ZAINTERESOVANÝCH STRAN	8
2. EVALUAČNÍ METODIKA	9
2.1 ÚČEL EVALUACE	9
2.2 ZPŮSOB PROVEDENÍ EVALUACE	10
2.3 PŘEHLED RELEVANTNÍ EVIDENCE	11
2.4 PROVEDENÉ PRIMÁRNÍ VÝZKUMY	12
2.5 INDIKÁTORY	14
2.6 OMEZENÍ A LIMITY EVALUACE	15
2.7 VÝZKUMNÁ A EVALUAČNÍ ETIKA	16
3. EVALUACE PROJEKTU	17
3.1 CELKOVÉ VYHODNOCENÍ PROJEKTU	17
3.2 VYHODNOCENÍ PRŮBĚHU PROJEKTU	18
3.3 VYHODNOCENÍ EFEKTŮ PROJEKTU	22
3.4 VYHODNOCENÍ JEDNOTLIVÝCH EO	27
3.5 SOUHRNNÝ ZÁVĚR A POUČENÍ	36
4. POUŽITÉ PRAMENY	37
5. PŘÍLOHY	38
O INSTITUTU	56

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1.1: Klíčové aktivity	7
Tabulka 1.2: Harmonogram projektu	7
Tabulka 1.3: Evaluační otázky	9
Tabulka 2.1: Použité zdroje dat	11
Tabulka 2.2: Evaluační matice	14
Tabulka 3.1: Míra naplnění indikátorů	17
Tabulka 3.2: Užitečnost činností v rámci klíčových aktivit	25

SEZNAM SCHÉMAT

Schéma 1.1: Zjednodušená teorie změny	6
Schéma 1.2: Přehled identifikovaných zainteresovaných stran	8
Schéma 2.1: Projektový cyklus a role evaluace	10
Schéma 2.2: Silné a slabé stránky evaluačního designu, limity provedené evaluace	15
Schéma 3.1: Vytvoření naplánovaných výstupů	18
Schéma 3.2: Čerpání rozpočtu / dodržení rozpočtu projektu	18
Schéma 3.3: Timing projektu	19
Schéma 3.4: Způsob práce s cílovou skupinou	24

SEZNAM GRAFŮ A OBRÁZKŮ

Graf 1: Celková spokojenost se školením pro pedagogy	38
Graf 2: Vyjádření míry spokojenosti s charakteristikami školení	38
Graf 3: Vyhodnocení aktuálního náhledu na možnosti detekce ve školách	38
Graf 4: Celková spokojenost s realizací kulatých stolů	39
Graf 5: Hodnocení dílčích charakteristik kulatých stolů	39
Graf 6: Vyjádření aktuálního náhledu na možnosti detekce ohrožených dětí ve školách	39
Graf 7: Vyjádření celkové spokojenosti rodičů s průběhem MDT	40
Graf 8: Vyjádření míry využití získaných poznatků/dovedností po MDT	40
Graf 9: Vyjádření rodičů k vnímanému posunu dítěte po MDT	40
Graf 10: Vyjádření vnímané míry změny po MDT	41
Graf 11: Vyjádření přínosu setkávání po MDT	41
Graf 12: Vyjádření spokojenosti s konkrétní radou/pomocí ve vztahu k dítěti	41
Graf 13: Vyjádření spokojenosti s charakteristikami MDT setkávání	42
Graf 14: Vyhodnocení rodičovských kompetencí	42
Graf 15: Vyhodnocení aktuálních rodičovských kompetencí II.	43
Graf 16: Vyjádření pocitů a myšlenek v posledním měsíci	43
Graf 17: Doporučení jiným rodičům na účasti MDT setkávání	43

SEZNAM ZKRATEK

CAWI	Computer Assisted Web Interviewing
CS	Cílová skupina
DR	Desk research
EO	Evaluační otázka
EU	Evropská Unie
FG	Focus group
IHI	Individuální hloubkové interview
MPSV ČR	Ministerstvo práce a sociální věcí České republiky
MDT	Multidisciplinární tým
OPS	Obecně prospěšná společnost
OPZ	Operační program Zaměstnanost
RT	Realizační tým
ŘO	Řídící orgán
SAQ	Self-Administered Questionnaire
SP	Sociální pracovník
Z.Ú.	Zapsaný ústav
Z.S.	Zapsaný spolek
ZS	Zainteresovaná strana
ZoR	Zpráva o realizaci
ŽoP	Žádost o platbu
ŽoZ	Žádost o změnu

CHARAKTERIZACE POSUZOVANÉHO PROJEKTU

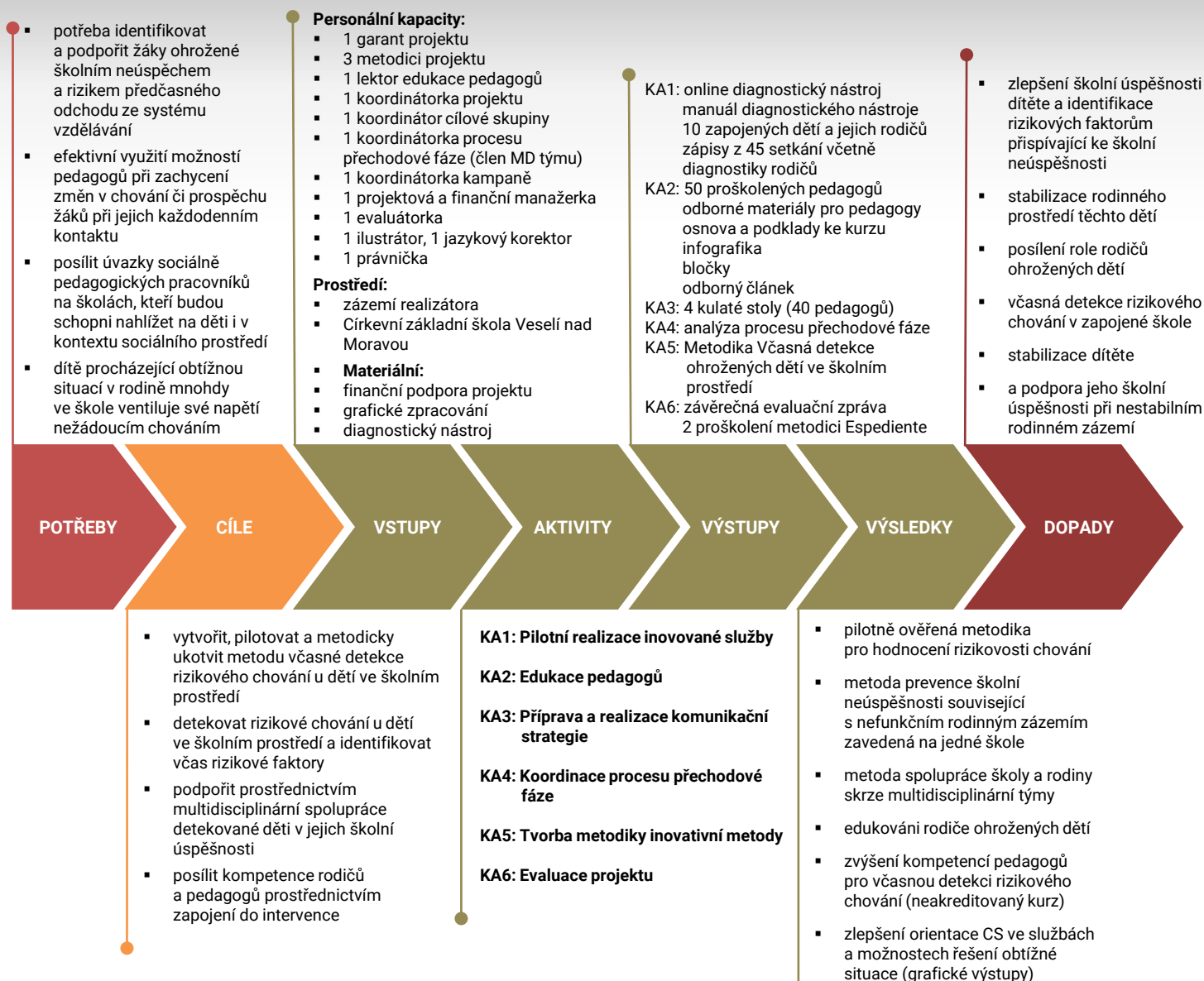
KONTEXT
PROJEKTU/
POPIS PROJEKTU

Projekt byl spolufinancován z fondů EU prostřednictvím operačního programu Zaměstnanost (OPZ), jehož řídicím orgánem je Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR. Projekt cílil na tvorbu a ukotvení metodiky včasné detekce rizikového chování u dětí ve školním prostředí prostřednictvím diagnostického nástroje a následné spolupráce rodiny a školy za účasti multidisciplinárního týmu odborníků ze sociálně pedagogických služeb. V rámci projektu byl podporována a rozvíjena kompetence pedagogů pro rozpoznání a zachycení změn v chování žáků ve třídě. Prostřednictvím zapojení rodičů do setkání multidisciplinárních týmů docházelo k posilování rodičovských kompetencí v oblasti vědomého přístupu a odpovědnosti za vývoj dítěte. V projektu vznikl inovativní online diagnostický nástroj, který byl pilotován v prostředí zapojené školy, a který prokázal úspěšnost detekce dětí ohrožených školním neúspěchem.

Schéma 1.1: Zjednodušená teorie změny

TEORIE ZMĚNY

Teorie změny slouží k identifikaci cílů a zároveň mapuje podmínky pro jejich dosažení.

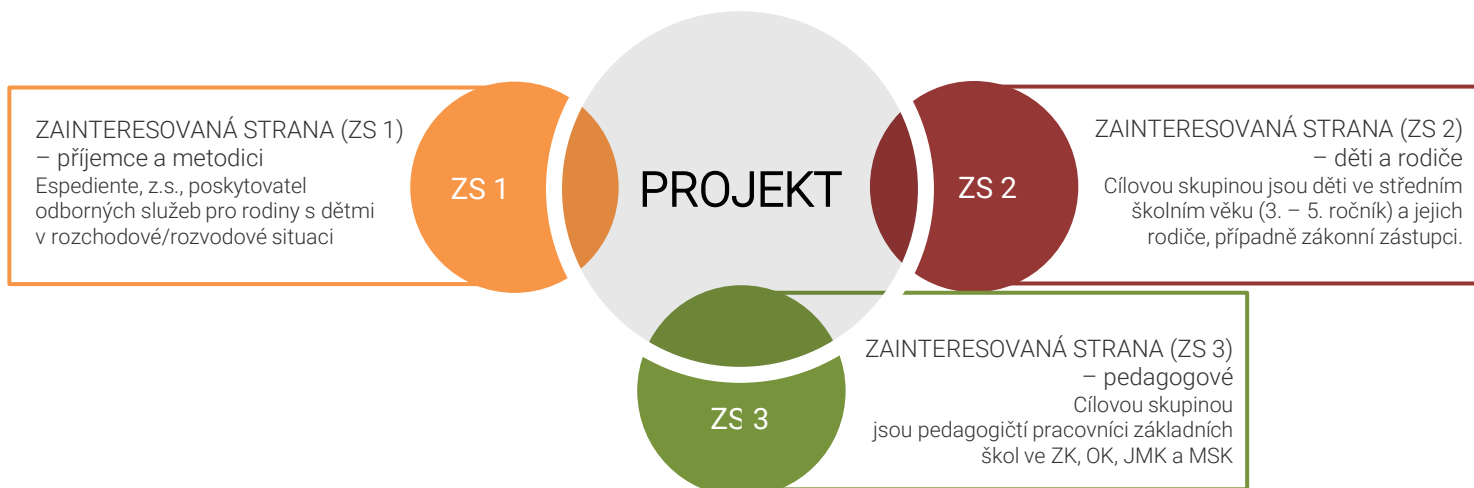

1.2

IDENTIFIKACE ZAJINTERESOVANÝCH STRAN

Pro účely evaluace byly na základě cílů projektu a zapojení do projektu identifikovány dvě zainteresované strany: Espediente z.s. a jeho metodici jako poskytovatelé a zadavatelé sociálních služeb, služeb pro rodiny a děti a dalších služeb na podporu sociálního začleňování, druhou skupinou jsou učitelé jednotlivých zapojených tříd a třetí cílovou skupinou jsou děti a rodiče jako osoby ohrožené sociálním vyloučením.

Schéma 1.2: Přehled identifikovaných zainteresovaných stran

Zdroj: INESAN (2022)

ZAJINTERESOVANÁ STRANA ZS1 – PŘÍJEMCE PROJEKTU A METODICI

Poskytovatelé a zadavatelé sociálních služeb, služeb pro rodiny a děti a dalších služeb na podporu sociálního začleňování

Příjemce projektu má navázanou spolupráci na další odborníky v oblastech adiktologie, psychologie, domácího násilí či právního poradenství. Ročně v rámci svých programů pracuje s cca 90 rodinami. Dva metodici z organizace potřebují metodickou podporu od garanta projektu zaměřenou na správnou interpretaci výsledků online detekčního nástroje a školení týkající se principů práce s rodinou v krizové situaci a ohroženou rodinou a specifického postupu realizace MD týmů, kompetence pro podporu týmovosti a její měřitelnost, kompetence jednotlivých zapojených profesí apod.

ZAJINTERESOVANÁ STRANA ZS 2 – DĚTI A RODIČE

Osoby sociálně vyloučené a osoby sociálním vyloučením ohrožené

Druhou cílovou skupinou jsou děti z Církevní základní školy ve Veselí nad Moravou a jejich rodiče. Cílová skupina dětí 3. – 5. tříd byla vybrána z důvodu, že žáci by už měli být dostatečně adaptováni na školní prostředí, umí číst a psát a jsou formalizované role v rámci třídního kolektivu. Po ukončení a úspěšném zvládnutí první a druhé třídy by měli mít v optimálním případě vybudovaný pozitivní vztah ke škole a ze stádia, kdy je škola ještě pořád kombinace „práce a hry“, by měli být připraveni vývojově na „práci“. Zároveň mají větší schopnost abstraktního myšlení, schopnost reflektovat vlastní emoce a je patrná narůstající míra empatie. Navíc pátá třída je přípravnou etapou na další velkou změnu a tou je přechod na druhý stupeň základní školy.

ZAJINTERESOVANÁ STRANA ZS 3 – PEDAGOGOVÉ ZÁKLADNÍCH ŠKOL

Třetí cílovou skupinou jsou pedagogičtí pracovníci základních škol ve ZK, OK, JMK a MSK, kteří se účastnili vzdělávacího kurzu a kulatých stolů v rámci komunikační kampaně. Pedagogové potřebují ke své práci se třídou náhled na včasnou detekci signálů či projevů rizikového chování dítěte ve školním kolektivu a informace o možnostech dalších případných opatřeních.

Hlavní zájem cílových skupiny lze charakterizovat takto: **Včas detekovat dítěte ohrožené školním neúspěchem a v rámci multidisciplinární intervence realizovat prevenci před důsledky nenaplněných potřeb dítěte a jeho ohrožení sociálním vyloučením.**

2.1

ÚČEL EVALUACE

PŘEDMĚT
EVALUACE

Předmětem závěrečné evaluace je popsat postup realizace projektu a zhodnotit, zda byly naplněny stanovené cíle projektu. Vyhodnocuje úroveň dosažených výstupů a na ověření inovativnosti, užitečnosti a použitelnosti dosaženého výsledku. Účelem závěrečné evaluace je formulovat hlavní rysy inovativního přístupu uplatněného v rámci realizace projektu a doložit, jakou hodnotu výsledku projektu přináší cílové skupině.

CÍLE
EVALUACE

Formativní evaluace projektu

Cílem první roviny formativní evaluace je poskytnout zpětnou vazbu realizátorovi projektu a jednotlivým týmům účastnících se realizace v rámci klíčových aktivit. Smyslem této evaluace je poskytovat podněty k jednotlivým aktivitám směřujících k tvorbě výstupů a výsledků a umožnit jejich případnou korekci. Je zaměřena zejména na vyhodnocování relevance, a to na základě srovnání dosahovaných cílů projektu s potřebami zainteresovaných stran, a užitečnosti, kdy bude ověřována míra naplnění na počátku identifikovaných potřeb.

Závěrečná evaluace projektu

Cílem závěrečné evaluace je zhodnotit jednotlivé projektové aktivity a výstupy projektu s ohledem na vytyčené cíle a tvorbu výstupů. Účelem je popsat postup realizace projektu a zhodnotit, zda byly naplněny stanovené cíle projektu.

Součástí závěrečné evaluace je také vyhodnocení účinnosti projektu, tedy to, jakých výsledků projekt dosáhl při vynaložení daného objemu vstupů a zda byly finanční prostředky projektu efektivně rozděleny mezi jednotlivé klíčové aktivity. V neposlední řadě je v této zprávě vyhodnocena i koherence projektu, tedy to, do jaké míry je projekt v souladu s jinými projekty podobného zaměření.

Zdroj: INESAN (2022)

Tabulka 1.3: Evaluační otázky

Na počátku projektu byly formulovány evaluační otázky, jejichž cílem je vyhodnotit naplňování cílů projektu a výsledků projektových aktivit. Evaluační otázky byly definovány na počátku projektu a zaneseny do evaluačního plánu. Celkem bylo formulováno sedm evaluačních otázek:

1. Jakým způsobem byly dosaženy stanovené cíle projektu?
2. Jak projekt přispěl k stabilizaci dítěte a podpoře jeho školní úspěšnosti ?
3. Bylo možné při stejných vstupech dosáhnout lepších výsledků?
4. Byly finanční prostředky projektu efektivně rozloženy ?
5. Jak výsledky projektu přispěly k potřebě identifikovat a podpořit žáky ohrožené školním neúspěchem a rizikem předčasného odchodu ze školy?
6. Jak projekt naplnil potřeby cílových skupin?
7. Jaké jsou předpoklady a rizika aplikace výstupů projektu v budoucnu?

Zdroj: INESAN (2022)

2.2 ZPŮSOB PROVEDENÍ EVALUACE

Charakterizace evaluačního přístupu

Evaluace probíhala v průběhu celého projektu. Evaluační závěry se opírají o empirická data a další dostupnou evidenci (evidence-based practice). Jsou využívána primární i sekundární data. Primární data byla získávána metodami kvalitativního a kvantitativního výzkumu, sekundární data vycházejí z analýzy dokumentů vzniklých během realizace projektu. Součástí evaluace je model změny, který odráží logiku intervence vyvolanou projektem.

Navržená evaluace je kombinací formativní (procesní) a sumativní evaluace.

- **Formativní** (procesní) evaluace je využívána k získání informací o průběhu projektu a zaměřuje se na proces realizace projektu, možné zdroje problémů, které se vyskytly v průběhu jeho realizace nebo omezení jeho dosahu atp. (Hendl, Remr 2017). Jádrem je tak zjištění úrovně a způsobu implementace s cílem zjistit, zda projekt byl zajištěn tak, jak bylo zamýšleno. Lze tak také identifikovat, proč jisté elementy projektu byly nebo nebyly efektivní.

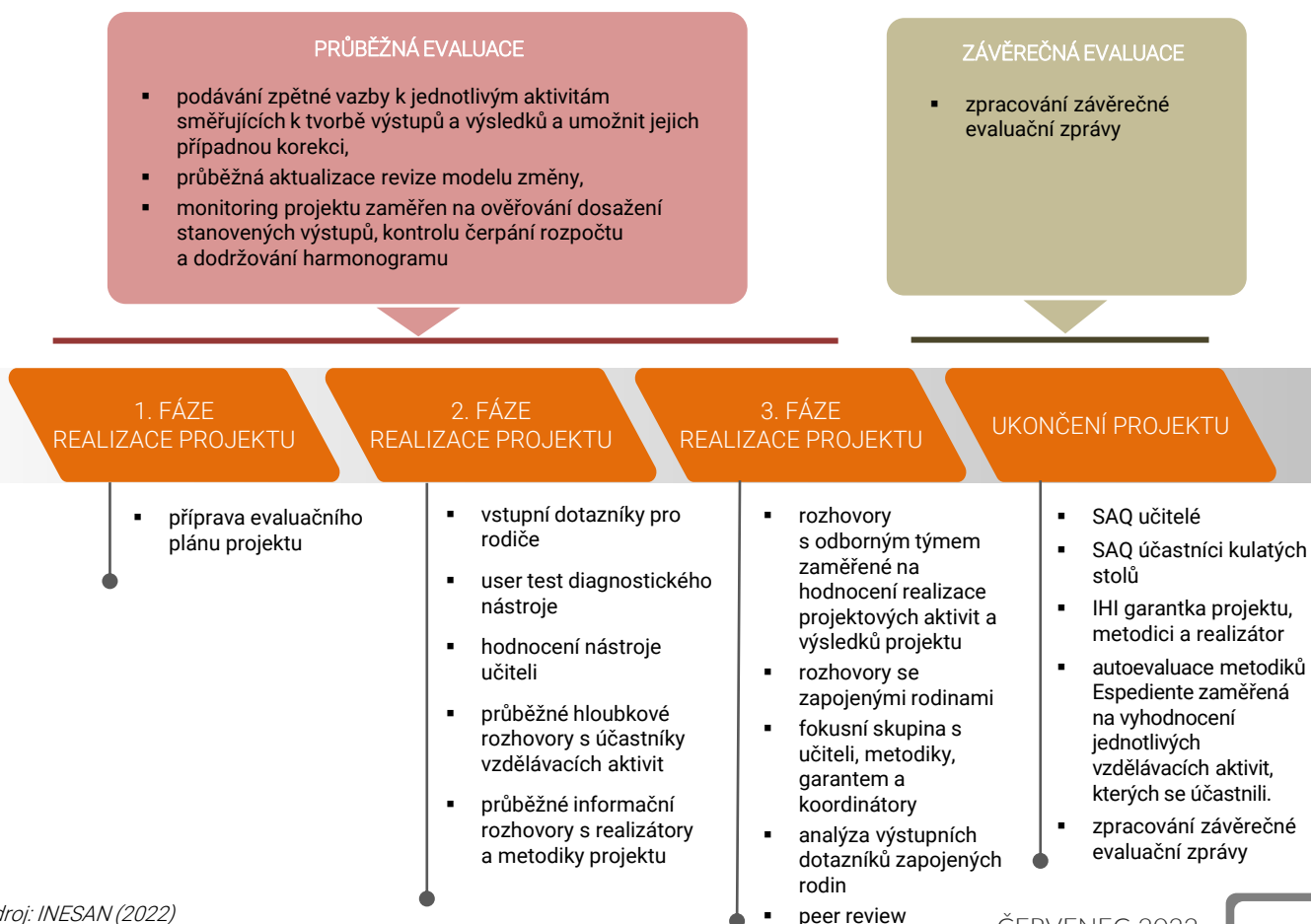
Formativní evaluace se zde zaměřila na informovanost a strukturu účastníků projektu, na samotný průběh aktivit a na realizaci projektu podle plánů a předpokladů. Kromě této evaluace ještě probíhal monitoring projektu. Ten byl zaměřen zejména na ověřování dosažení stanovených výstupů, kontrolu čerpání rozpočtu a dodržování harmonogramu.

- **Sumativní** evaluace se zaměřuje na posouzení toho, v jakém rozsahu byly dosaženy zamýšlené výsledky či dopady (Hendl, Remr 2017). Zajímá se o to, zda byly nastavené cíle skutečně dosaženy a zda byl projekt úspěšný pro konkrétní skupiny, na které byl zacílen. Sumativní evaluace se zaměřila na hodnocení přínosů projektu ze strany podpořených osob i ze strany realizátorů projektu. Účelem je popsat postup realizace projektu a zhodnotit, zda byly naplněny stanovené cíle projektu. Pozornost je zaměřena na to, jak projekt přispěl ke zlepšení psychického, fyzického a sociálního stavu podpořených osob. V souvislosti s tím byly vyhodnoceny předpoklady a rizika aplikace dosažených výstupů v budoucnu.

Součástí závěrečné evaluace je také vyhodnocení účinnosti projektu, tedy to zda mohl projekt při stejných výstupech dosáhnout lepších výsledků a zda byly finanční prostředky projektu efektivně rozloženy a vyhodnocení koherence projektu, tedy to, do jaké míry je projekt v souladu s jinými projekty podobného zaměření.

Za hlavní přístup byla zvolena metoda hloubkových rozhovor (IHI), fokusních skupin (FG) a samo vyplňovací dotazníky (SAQ).

Schéma 2.1: Projektový cyklus a role evaluace

Zdroj: INESAN (2022)

ČERVENEC 2022

Tabulka 2.1: Použité zdroje dat

Pro potřeby evaluace projektu byla využita data z desk research a data z realizovaných dílčích kvalitativních a kvantitativních šetření. Konkrétní zdroj dat jsou uvedeny v tabulce níže.

POUŽITÉ ZDROJE DAT

DOKUMENTY

- projektová žádost - Název projektu „Metoda multidisciplinární práce s dítětem ve školním prostředí s přesahem do rodiny.“ reg.č. CZ.03.2.X/0.0/0.0/17_076/0011461
- příloha k projektové žádosti č.1 „Naplnění specifických a inovativních principů péče o ohrožené děti a rodiny a příloha č. 5 “Pilotní realizace inovované metody
- zprávy o realizaci (celkem pět zpráv o realizaci za pět monitorovacích období)
- metodika Včasná detekce ohrožených dětí ve školním prostředí
- výstupy klíčové aktivity č. 4 Koordinace procesu přechodové fáze
- relevantní odborná literatura (viz str. 38)

ZJIŠTĚNÍ KVANTITATIVNÍCH VÝZKUMŮ

- vstupní/průběžné a výstupní dotazníky zapojených rodin
- user test diagnostického nástroje
- výsledky detekčního nástroje na úrovni třídy, jednotlivých dětí, učitelů i rodičů
- výsledky dotazníkového šetření ze vzdělávacích aktivit pro učitele a účastníky kulatých stolů

ZJIŠTĚNÍ KVALITATIVNÍHO VÝZKUMU

- individuální hloubkové rozhovory (IHI) s realizačním týmem, s garantem projektu, s koordinátory, metodiky, s učiteli a s rodiči
- fokusní skupiny s multidisciplinárním týmem

Zdroj: INESAN (2022)

V desk research vycházel evaluační tým z dokumentů a zápisů, které získal od Příjemce. Jednalo se o projektovou žádost, která obsahuje specifikaci projektu a projektových cílů a popis realizace klíčových aktivit, a její přílohy. Dále jsme čerpali informace ze zpráv o realizaci, které vznikaly v průběhu projektu vždy na konci daného monitorovacího období. Celkem bylo vytvořeno pět zpráv o realizaci za pět monitorovacích období: 1. 1. 2020 – 30. 6. 2020, 1. 7. 2020–31. 12. 2020, 1. 1. 2021 – 30. 6. 2021, 1. 7. 2021–31. 12. 2021, 1. 1. 2022–30. 6. 2022.

Důležitým zdrojem dat byly vstupní dotazníky, které mapovaly úroveň kompetencí cílové skupiny – rodičů zapojených do projektu. Rodiče zde odpovídali na otázky související s jejich rodičovskými kompetencemi, přístupem k dítěti, uplynulou i aktuální situací v rodině, události, které se staly a specifikaci případných vývojových poruch dítěte.

Významným zdrojem byly výsledky detekčního nástroje, který byl vyvinut a pilotován právě v rámci projektu. Detekční nástroj je rozdělen do několika modulů, které umožňují získání kumulativních dat od několika respondentů. Byly tedy vyhodnoceny moduly pro třídu – žáky a žákyně, pro rodiče a pro učitele. Jednotlivé hodnocené oblasti se pak následně porovnávaly a vytvořily podklad pro návaznou multidisciplinární intervenci. Inspirací modulu byly normované dotazníky KIDSCREEN-27, SURPS (Substance Use Risk Profile Scale). Výsledky diagnostického nástroje tvoří základ pro jednotlivé případové studie.

Dalším zdrojem pro evaluaci byly fokusní skupiny se zapojenými členy multidisciplinárního týmu. FG se uskutečnily celkem 2 ve formě online moderované skupinové diskuze, která zahrnovala progresivní sdílení pohledů a myšlenek účastníků a umožnila lépe proniknout do podstaty tématu potřeb dětí s projevy rizikového chování a spolupráci se zapojenými rodinami. FG poskytla významnou výhodu v možnosti zapojit do konverzace více účastníků najednou, což vzájemně ovlivňuje účastníky a diskutované téma skrze skupinovou dynamiku, kterou tato metoda vytváří.

V neposlední řadě provedl evaluační tým pro potřeby cílené evaluace individuální hloubkové rozhovory se členy odborného týmu projektu, s metodikem, garantem projektu, se zapojenými učiteli a s rodiči (celkem dvanáct IHI). Rozhovory byly zaměřeny na zhodnocení průběhu projektu, na zhodnocení výstupů z detekčního nástroje, na změnu, kterou jednotlivé cílové skupiny projektu zaznamenaly v rámci intervence. Dále byly mapovány přínosy projektu pro cílové skupiny projektu v profesní rovině (metodici a učitelé), rovněž v rovině osobního růstu (rodiče).

KVANTITATIVNÍ VÝZKUMNÉ ŠETŘENÍ

KVALITATIVNÍ VÝZKUMNÉ ŠETŘENÍ

Vstupní a výstupní diagnostika (SAQ)

TERMÍN SBĚRU DAT:
Leden/květen 2022

CÍLOVÁ SKUPINA:
rodiče a děti, zapojení učitelé

TECHNIKA VÝBĚRU:
relevantní cílová skupina výzkumu

METODA SBĚRU DAT:
FG

VELIKOST VZORKU:
6 respondentů

TÉMA VÝZKUMU: hodnocení projektu, hodnocení metodiky, spolupráce týmu, cíle, průběh projektu, udržitelnost atd.

Individuální hloubkové rozhovory (IHI)

TERMÍN SBĚRU DAT:
Leden – červen 2022

CÍLOVÁ SKUPINA:
členové realizačního týmu, metodici, garantka, učitelé a zapojené rodiny

TECHNIKA VÝBĚRU:
všechny jednotky cílové skupiny

METODA SBĚRU DAT:
IHI

VELIKOST VZORKU:
12 respondentů

TÉMA VÝZKUMU: hodnocení projektu, hodnocení metodiky, spolupráce týmu, cíle, průběh projektu, udržitelnost atd.

Samovypíňovací dotazník (SAQ)

TERMÍN SBĚRU DAT:
v průběhu celého projektu

CÍLOVÁ SKUPINA:
učitelé, odborná veřejnost – účastníci kulatých stolů, rodiče,

TECHNIKA VÝBĚRU:
účelový výběr

METODA SBĚRU DAT:
SAQ

VELIKOST VZORKU:
50+

TÉMA VÝZKUMU: , hodnocení vzdělávacích akcí, hodnocení metodiky a průběhu kulatých stolů, hodnocení intervence multidisciplinárního týmu

Fokusní skupiny (FG)

TERMÍN SBĚRU DAT:
Leden/květen 2022

CÍLOVÁ SKUPINA:
multidisciplinární tým – koordinátorka, realizátor, garantka

TECHNIKA VÝBĚRU:
relevantní cílová skupina výzkumu

METODA SBĚRU DAT:
FG

VELIKOST VZORKU:
6 respondentů

TÉMA VÝZKUMU: hodnocení výsledků detekčního nástroje, hodnocení spolupráce multidisciplinárního týmu, hodnocení metodiky, hodnocení spolupráce s učiteli/rodiči

Případové studie

TERMÍN SBĚRU DAT:
v průběhu celého projektu

CÍLOVÁ SKUPINA:
rodiny – děti a rodiče

METODA SBĚRU DAT: IHI, SAQ

TECHNIKA VÝBĚRU: účelový výběr

VELIKOST VZORKU:
9 rodin

TÉMA VÝZKUMU: celkové vyhodnocení úrovně intervence multidisciplinárního týmu k dítěti v kontextu rodinného prostředí, a školy, mapování výsledků projektu, mapování změny/posunu v oblasti rizikového chování

Neformální rozhovory a koordinační schůzky

TERMÍN SBĚRU DAT:
v průběhu celého projektu

CÍLOVÁ SKUPINA:
realizátor projektu, koordinátor projektu, psychologové, metodici

METODA SBĚRU DAT:
online rozhovor

TECHNIKA VÝBĚRU:
účelový výběr

VELIKOST VZORKU:
6 respondentů

TÉMA VÝZKUMU: hodnocení průběhu projektu a dílčích aktivit, podávání zpráv o realizaci projektu, formativní evaluace, konzultace k výstupům

CHARAKTERISTIKA (EVALUAČNÍCH) METOD

METODY SBĚRU DAT

DESK RESEARCH

Desk research v rámci evaluace představoval základní metodu, s jejíž pomocí byly zpracovány podklady dokumentující cíle projektu a data o výsledcích a výstupech jeho realizace. Zjištění a závěry plynoucí z desk research poskytují potřebné informace pro vyhodnocení jednotlivých evaluačních otázek a zároveň jsou podkladem pro nastavení dalších výzkumných šetření.

SATISFAČNÍ VÝZKUM

Satisfakční výzkum je zaměřen na určení spokojenosti sociálních pracovníků zapojených v projektu. Realizační tým dostával průběžnou zpětnou vazbu pomocí SAQ (samovyplňovacích dotazníků) vyplňovaných sociálními pracovníky po každém setkání. Celková spokojenost je hodnocena pomocí hloubkových rozhovorů na konci poskytnuté intervence.

MOST SIGNIFICANT CHANGE

Technika most significant change zahrnuje sběr a analýzu jednotlivých příběhů dokládajících efekty dané intervence a jejich významnost. Tato technika je využita pro hodnocení nejvýznamnějších změn způsobených projektem pro zapojené cílové skupiny, v tomto případě děti a jejich rodiče, dále pak učitelé.

INDIVIDUÁLNÍ HLOUBKOVÉ ROZHOVORY

Individuální hloubkový rozhovor (polostrukturovaný rozhovor) je metodou šetření, kdy formou rozhovoru tazatel hovoří s respondentem na základě připraveného scénáře. Respondentovi umožňuje flexibilně reagovat podle jeho individuální zkušenosti a názorů na zkoumanou problematiku.

FOKUSNÍ SKUPINY

FG je chápán jako kvalitativní metoda zkoumání ve formě moderované skupinové diskuze, která zahrnuje progresivní sdílení a propracování pohledů a myšlenek účastníků. FG skýtají významnou výhodu v možnosti zapojit do konverzace více účastníků najednou, kteří se zároveň vzájemně ovlivňují skrze skupinovou dynamiku, kterou tato metoda vytváří.

PŘÍPADOVÉ STUDIE

Případové studie jsou kvalitativní metodou, jejíž podstatou je detailní studium jednoho či několika málo případů za účelem a) aplikace získaných poznatků při porozumění případům obdobným, či b) formulace syntetizujících závěrů založených na vyhodnocení několika případových studií.

Zdroj: INESAN (2022)

INDIKÁTORY

Evaluační matice definuje postup řešení k jednotlivým evaluačním otázkám. Poukazuje na to, jaké evaluační metody budou v evaluaci použity a jaké indikátory budou sledovány.

Tabulka 2.2: Evaluační matice

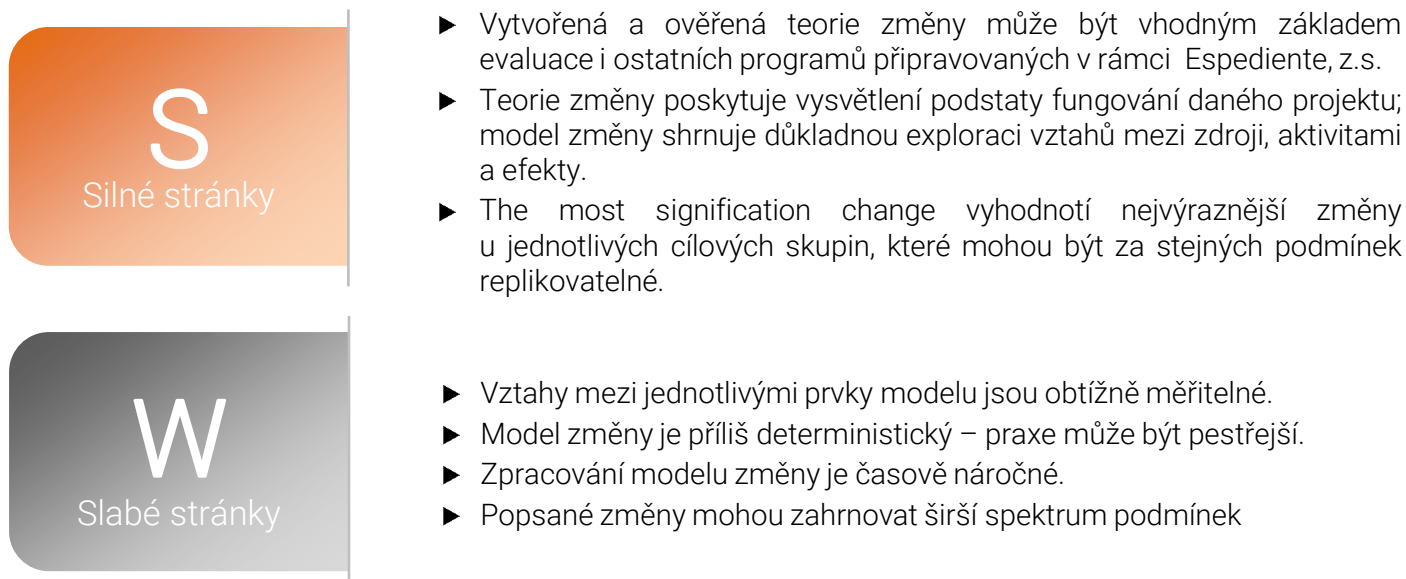
EVALUAČNÍ OTÁZKY	INDIKÁTORY	ZDROJ EVIDENCE	VÝZKUM (DOKUMENT)*	VÝZKUMNÉ A EVALUAČNÍ TECHNIKY/ NÁSTROJE
1. Jakým způsobem byly dosaženy stanovené cíle projektu?	<ul style="list-style-type: none"> realizované metodické výstupy realizace detekce realizace kurzů a workshopů metodické vedení (počet hodin) počty zúčastněných osob na vzdělávání počty zúčastněných osob na kulatých stolech publikační činnost a komunikační strategie vytvořená metodika 	<ul style="list-style-type: none"> Realizační tým Moduly detekčního nástroje Projektová dokumentace Metodika 	 	<ul style="list-style-type: none"> SAQ IHI, FG Desk research
2. Jak projekt přispěl k stabilizaci dítěte a podpoře jeho školní úspěšnosti?	<ul style="list-style-type: none"> míra naplnění potřeb dětí míra naplnění potřeb učitelů míra naplnění potřeb rodičů spokojenost cílových skupin s multidisciplinární intervencí 	<ul style="list-style-type: none"> Odborný tým – metodici, garant projektu Výsledky detekce Evidence MDT 	 	<ul style="list-style-type: none"> SAQ IHI, FG
3. Bylo možné při stejných vstupech dosáhnout lepších výsledků?	<ul style="list-style-type: none"> výčet výsledků projektu výčet vstupů (z pohledu cílových skupin) míra zvýšení kompetencí metodiků míra naplnění potřeb učitelů míra a přístup v rámci intervence dětí 	<ul style="list-style-type: none"> Odborný tým – metodici, garant Výsledky detekce Metodika 	 	<ul style="list-style-type: none"> IHI, FG Desk research
4. Byly finanční prostředky projektu efektivně rozloženy?	<ul style="list-style-type: none"> finanční rozpočet projektu realizované změny počet účastníků vzdělávání/kulatých stolů počet zapojených rodin 	<ul style="list-style-type: none"> ZoR, ZEZ Realizátor projektu Presenční listiny 	 	<ul style="list-style-type: none"> IHI, FG Desk research SAQ
5. Jak výsledky projektu přispěly k potřebě identifikovat a podpořit žáky ohrožené školním neúspěchem a rizikem předčasného odchodu ze školy?	<ul style="list-style-type: none"> výčet výsledků projektu výčet vstupů (z pohledu cílových skupin) míra a přístup v rámci intervence dětí Identifikovaná míra rizikovosti cílových skupin 	<ul style="list-style-type: none"> Metodika Případové studie Kvalitativní obsahová analýza 	 	<ul style="list-style-type: none"> IHI, FG SAQ
6. Naplnil projekt potřeby cílových skupin?	<ul style="list-style-type: none"> definované potřeby cílových skupin přehled výsledků projektu počet účastníků kulatých stolů počet účastníků vzdělávacích akcí počet individuálních setkávání počet setkání MDT 	<ul style="list-style-type: none"> Presenční listiny Zápisy MDT ZoR Případové studie 	 	<ul style="list-style-type: none"> IHI, FG Desk research SAQ
7. Jaké jsou předpoklady a rizika aplikace výstupů projektu v budoucnu?	<ul style="list-style-type: none"> výčet výstupů projektu míra spokojenosti rodičů míra spokojenosti učitelů výstupy detekčního nástroje výsledky návazné intervence u dětí s rizikovým chováním 	<ul style="list-style-type: none"> Projektová dokumentace Případové studie Analýza výsledků detekce 	 	<ul style="list-style-type: none"> IHI, FG Desk research SAQ

 PROCES
  VÝSLEDEK
  DOPAD

Zdroj: INESAN (2022)

OMEZENÍ A LIMITY PROVEDENÉ EVALUACE

Schéma 2.2: Silné a slabé stránky evaluačního designu, limity provedené evaluace

Metoda desk research je založena na získávání rozsáhlých informací ze stávajících informačních pramenů, jejím omezení je dané rozsahem a dostupností stávajících pramenů.

Metoda most significant change zahrnuje sběr a analýzu jednotlivých příběhů dokládajících efekty dané intervence a jejich významnost. Tato technika může být zkreslena subjektivním vnímáním účastníků aktivit projektu.

Metoda fokusní skupiny sebou nese riziko nevyvážené skupinové dynamiky, která může ovlivnit názorové spektrum a ochotu se vyjádřit k daným tématům všemi účastníky skupiny. Toto riziko vzrůstá při vedení FG v online podobě.

Pandemie Covid-19 neumožnila realizovat rozhovory s rodinami, které byly cílovou skupinou, prezenčně, bylo nutné volit online formu, což některé rodiče odradilo a rozhovor odmítli.

Zdroj: INESAN (2022)

VÝZKUMNÁ A EVALUAČNÍ ETIKA

Pracovníci/nice INESANu jsou členy Evropské evaluační společnosti (EES – European Evaluation Society), České evaluační společnosti (ČES), Americké asociace pro výzkum veřejného mínění (AAPOR – American Association for Public Opinion Research) a České asociace pro sociální antropologii (CASA). Při své činnosti se důsledně řídíme etickými a oborovými normami těchto organizací.

V souvislosti s výše uvedeným zajistil evaluační tým v rámci evaluačních šetření následující:

- **Informovaný souhlas** – hloubkové rozhovory byly realizovány po ústním informovaném souhlasu informátora.
- **Dobrovolnost a vyvarování se poškození informátora** – evaluátorka oslovila respondenty prostřednictvím e-mailu, který obdržela od metodičky projektu. Všichni respondenti byli seznámeni s tím, že z důvodu epidemiologické situace budou rozhovory realizovány distanční formou na jimi vybrané on-line platformě (Skype, MS Teams, Google Meet, Zoom). O realizaci a účelu rozhovoru byli respondenti informováni evaluátorkou s dostatečným předstihem v oslovujícím e-mailu. Termín a čas realizace rozhovorů a fokusních skupin se plánoval s dostatečným předstihem tak, aby umožnil komfortní účast a plnou pozornost.
- **Důvěrnost informací** – respondenti byli seznámeni s tím, že jakékoliv poskytnuté identifikační informace jsou důvěrné a nemá k nim přístup nikdo kromě evaluátorky. Za účelem důvěrnosti informací jsou u citací rozhovorů používána označení pracovní role (garantka, metodik/metodička, učitel, učitelka). Evaluační tým takto zajistil, aby dle uvedených informací v této zprávě nebylo možné konkrétní osoby identifikovat.
- Evaluační tým analyzoval data z dotazníků SAQ. Tato data neposkytoval žádné další osobě a uplatnil na ně pravidla zacházení s citlivými údaji. Nahrávky pořízené za účelem přepisu k lepšímu uchopení témat byly ihned poté smazány.
- Evaluační tým pracoval s citlivými údaji v rámci zpracování výstupů z detekčního nástroje. Veškerá získaná data plně anonymizoval a uplatnil na ně pravidla zacházení s citlivými údaji.

CELKOVÉ VYHODNOCENÍ PROJEKTU

Tabulka 3.1: Míra naplnění indikátorů

KA	INDIKÁTORY	POČÁTEČNÍ STAV	KONCOVÝ STAV	SPLNĚNÍ CÍLE
1	Počet osob z CS, kteří byly v projektu podpořeny – děti a jejich zákonní zástupci	0 osob	24	
1	Počet osob z CS, kteří byly v projektu podpořeny - metodici	0 osob	2	
2	Počet osob z CS, kteří byly v projektu podpořeny - učitelé	0 osob	70	
2	Počet účastníků (pedagogických pracovníků) kulatých stolů	0	52	
5	Metodika Včasná detekce dětí ohrožených školním neúspěchem	0	1	
1	Počet setkání MDT	0 setkání	45	
1	Počet hodin individuální podpory	0 hodin	22,5 hodin	
1	Počet publikovaných odborných článků	0	5	
1	Vytvořený a pilotovaný detekční online nástroj	0	1	
1	Počet hodin přímé práce se třídou	0	23	

splněno

částečně splněno

nesplněno

Zdroj: INESAN (2022)

3.2

VYHODNOCENÍ PRŮBĚHU PROJEKTU

V projektu byly naplánovány celkem pět výstupů klíčových aktivit 1 - 6. Vzhledem k pandemické situaci, a z ní plynoucích opatření, bylo nutné realizaci projektu prodloužit, aby se podařilo dosáhnout naplnění všech výstupů.

Schéma 3.1: Vytvoření naplánovaných výstupů

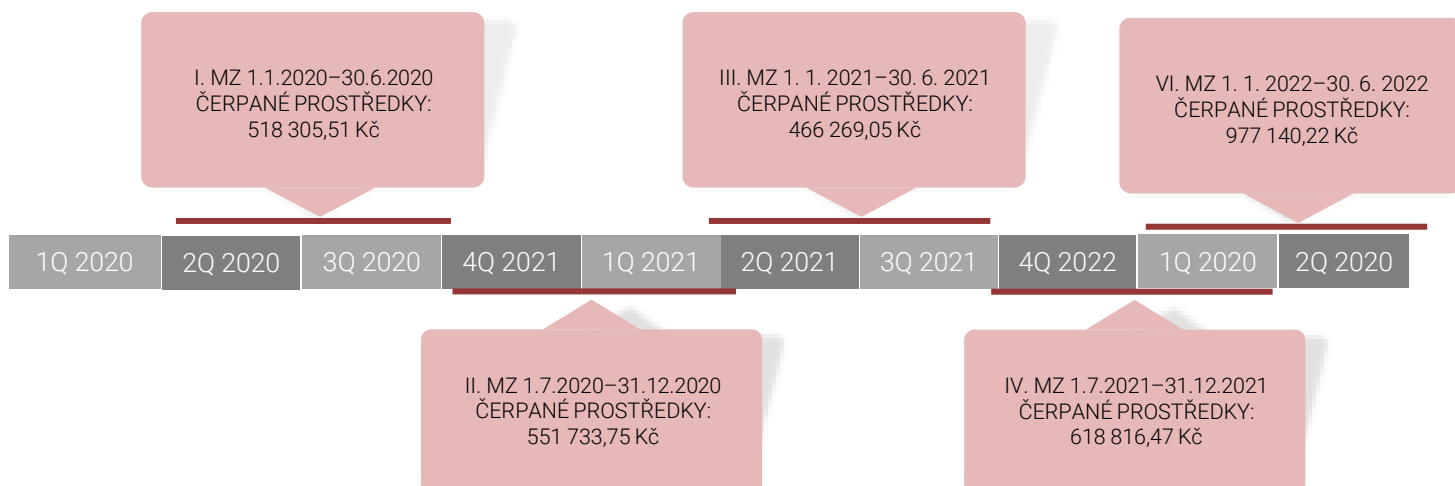
- KA 1: on line diagnostický nástroj
zápisy z 45 setkání MDT
 - KA 2: odborné materiály pro zapojené pedagogy
5 neakreditovaných kurzů pro pedagogy
osnova a podklady ke kurzům
 - KA 3: osvětově-edukační, materiály
odborné články
komunikační strategie
4 kulaté stoly
 - KA 4: analýza přechodové fáze - dokument
 - KA 5: metodika Včasná detekce ohrožených dětí ve školním prostředí
 - KA 6: evaluační zpráva
- výstup byl vytvořen ■ výstup nebyl vytvořen

Zdroj: INESAN (2022)

Schéma 3.2: Čerpání rozpočtu / dodržení rozpočtu projektu

CELKOVÁ ALOKACE PROJEKTU: 3 132 265 Kč

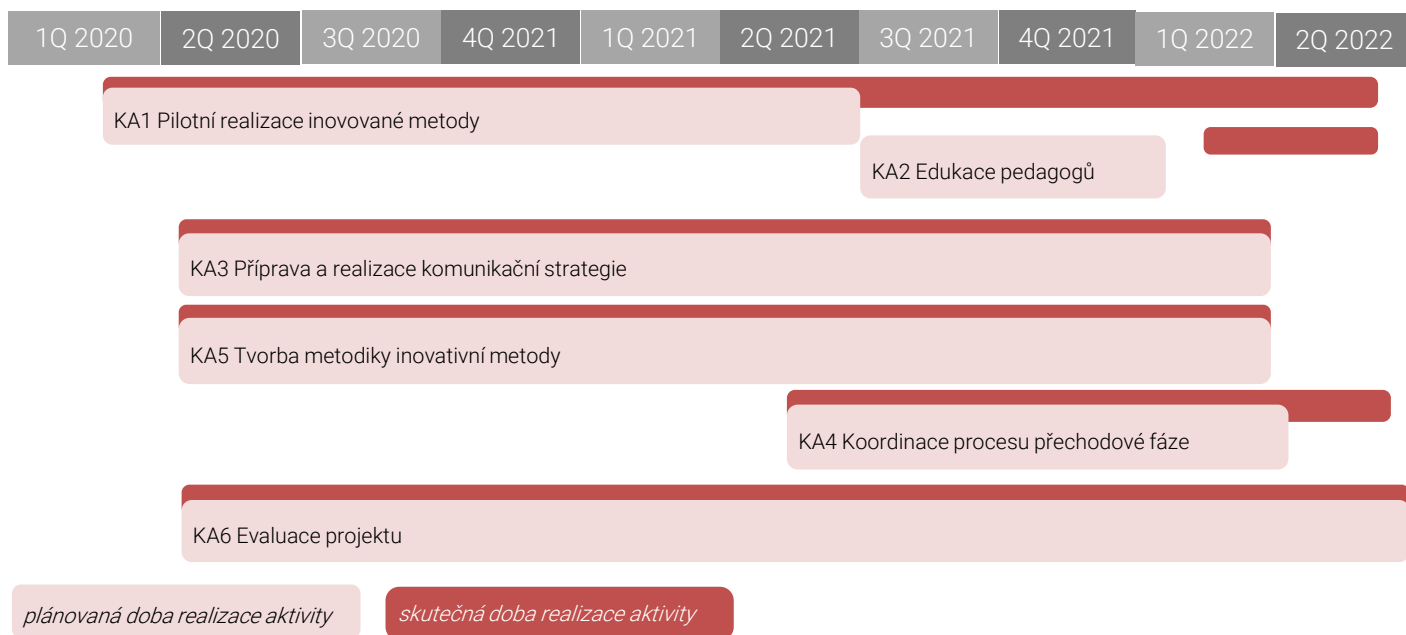
SKUTEČNÁ ALOKACE PROJEKTU: 3 132 265 Kč

V rámci realizace projektu byl dodržen plánovaný rozpočet. Z celkové plánované výše 3 132 265,00 Kč bylo v období od 1. 1. 2020 do 30.6. 2022 vyčerpáno 3 132 265 Kč, tzn. 100%. Všechny finanční prostředky tak byly čerpány do 30. 6. 2022.

USKUTEČNĚNÍ NAPLÁNOVANÝCH AKTIVIT

Schéma 3.3: Timing projektu

Zdroj: INESAN (2022)

REVIZE PRŮBĚHU JEDNOTLIVÝCH KLÍČOVÝCH AKTIVIT

PRŮBĚH KA1

Pilotní realizace inovované služby

Pilotní realizace inovované metody byla ovlivněna pandemickou situací v souvislosti s COVID-19. Původně domluvená ZŠ z epidemiologických důvodů od pilotní realizace odstoupila. Nově byla domluvena spolupráce s Církevní základní školou a ve školním roce 2020/21 bylo zahájeno testování. Nicméně opakované uzavírání škol a celkově náročná situace donutila realizátora označit testování za „nulté“. V této fázi bylo otestováno 23 žáků z jedné třídy. Projekt byl prodloužen a posunuto pilotní ověření diagnostického nástroje až na školní rok 2021/22. Celkem bylo z identifikovaných dětí úspěšně zapojeno a podpořeno 9 rodin a 10 dětí (jedno z dětí splnilo pouze část aktivit). S každou rodinou proběhlo 5 MD týmů (celkově se tedy dle plánu uskutečnilo 45 MD týmů), kterých se účastnilo dítě, zákonný zástupce, metodik a relevantní odborníci (sociální pracovník / speciální pedagog / psycholog / terapeut / třídní učitel – ten se vždy zúčastnil 4. MD týmu). Průměrná doba setkání MD týmu trvala 60 min. Nad rámec MD týmů byla dětem a rodičům poskytována individuální podpora, jejíž potřeba vyplynula během setkání MD týmu. Celkem proběhlo 23 setkání, tj. 22,5 hodiny přímé práce. Do této aktivity bylo zapojeno 9 dětí. Jedno dítě se po prvním setkání rozhodlo v individuální podpoře nepokračovat. Na základě výstupů z diagnostického nástroje se pracovalo se pěti třídami, přičemž s každou z nich proběhla dvě setkání. Jednalo se o dvě třídy ve třetím ročníku, po jedné ve čtvrtém a pátém ročníku. Přímé práci bylo věnováno 23 hodin. Aktivita edukace třídy byla vždy zakončena rozhovorem odborníků s třídní učitelkou.

PRŮBĚH KA2

Edukace pedagogů

Školy měly o nabízené bezplatné školení zájem, tři následně projevily zájem diskutovat o možnosti realizaci detekce a následných MD týmů u nich samotných. Pro školení vznikla powerpointová prezentace na základě níže uvedené osnovy, pozvánka s přiblížením nabídky a odborné materiály ve formě brožury. V 5. MO proběhlo podle plánu celkem pět neakreditovaných jednodenních kurzů s názvem Včasná detekce ohroženého dítěte ve školní třídě, kterých se zúčastnilo celkem 70 pedagogů. Všichni pedagogové obdrželi školící materiál – brožuru a powerpointovou prezentaci, která vznikla pro tyto kurzy.

ČERVENEC 2022

PRŮBĚH KA3

Příprava a realizace komunikační strategie

V průběhu realizace projektu byla připravována brožura pro tripartitu cílové skupiny, tj. rodiče, děti a učitele. Brožura byla finalizována ve 4. MO, prošla jazykovou korekturou a byla vytištěna v nákladu 1000 ks a byla distribuována. Současně byly vytištěny i bločky s infografikou ve formátu A5 v nákladu 500 ks. Ty byly distribuovány společně s brožurou. Struktura postupu komunikační strategie dílčích výstupů a know-how je popsána v příloze vytvořené Metodiky. V průběhu 2.-4.MO byly vytvořeny dva články popisující realizaci projektu a on-line dg nástroj. V 5. MO byl otištěn třetí odborný článek pod názvem „Učitel, rodič, dítě. Tripartita podpory“, kde tématem byla metodika. Článek „Multidisciplinární spolupráce při podpoře žáka s přesahem do rodiny v praxi“ byl publikován v tištěném vydání učitelského periodika, které je distribuováno do sboroven téměř tisíce škol po celé ČR. Kulaté stoly se realizovaly v závěru realizace projektu především se záměrem sdílet dobrou praxi. Pro realizaci kulatých stolů byla připravena PP prezentace vycházející ze školení pro pedagogy. Prostor byl však dán i interakci s účastníky, jejich dotazům. Jednalo se vždy o dvouhodinová setkání. Součástí komunikační strategie byla rovněž komunikační kampaň na sociálních sítích., která měl příznivou odezvu u odborné veřejnosti.

PRŮBĚH KA4

Koordinace procesu přechodové fáze

V průběhu 5. MO se dále pracovalo na struktuře procesu přechodové fáze. Byly dopracovány dvě infografiky. První grafika přibližuje průběh testování a následnou práci v MD týmech. Související text ji detailněji vysvětluje. Cílem je nabídnout ucelený pohled na průběh aktivity pro všechny zainteresované strany.

Druhá infografika je zaměřena na diagnostický nástroj jako takový a jeho začlenění do funkčního systému. Jsou zde uvedeny hlavní cíle, které chceme diagnostickým nástrojem dosáhnout. Jedná se zejména o nabídku včasné pomoci a prevenci následně popsaným cílovým skupinám. Přechodová fáze jako samotná analýza je popsána a vložena jako příloha do Metodiky.

PRŮBĚH KA5

Tvorba metodiky inovativní metody

V průběhu 5. MO byla dopracována Metodika, jež obsahuje následující strukturu - východiska, popis dg nástroje, cílová skupina, přínos pro cílovou skupinu, právní rámec, zapojení školy, zasazení do kontextu Minimálního preventivního programu a praktická část metodiky, popis jednotlivých setkání s rodinou, kazuistiky a získané zkušenosti. Metodika byla doplněna o řadu příloh, kterými jsou komunikační strategie, strategie procesu přechodové fáze, všechny smlouvy, souhlasy, grafické výstupy - brožura, námořnická mapa, infografiky apod. Garantka projektu byla zapojena v závěru projektu pro konzultace a konečné čtení vytvořené Metodiky a poskytla tak peer – review.

PRŮBĚH KA6

Evaluace projektu

V průběhu monitorovacích období proběhly plánované evaluační aktivity, které se zaměřily především na výsledky detekčního nástroje, práci multidisciplinárních týmů a na zpracování výsledků projektu.

Průběžně probíhaly koordinační (evaluační) schůzky s realizátorem projektu a to online formou.

V průběhu dubna-května byl zapojeným rodinám distribuován Závěr edukace – výstupní dotazník pro rodiče.

V průběhu května proběhly hloubkové rozhovory s aktéry projektu. V průběhu měsíce května proběhly dvě dotazníková šetření - Hodnocení vzdělávacích aktivit pro pedagogy a Zpětná vazba/hodnocení Kulatých stolů. V rámci měsíce června se uskutečnily neformální rozhovory s realizátory, které hodnotily uzavření projektu a směřovaly ke zpracování závěrečné zprávy.

DOPAD ODCHYLEK V REALIZACI PROJEKTU NA DOSAŽENÍ VÝSTUPŮ A VÝSLEDKŮ

V rámci projektu došlo ke čtyřem odchylkám od původního plánu:

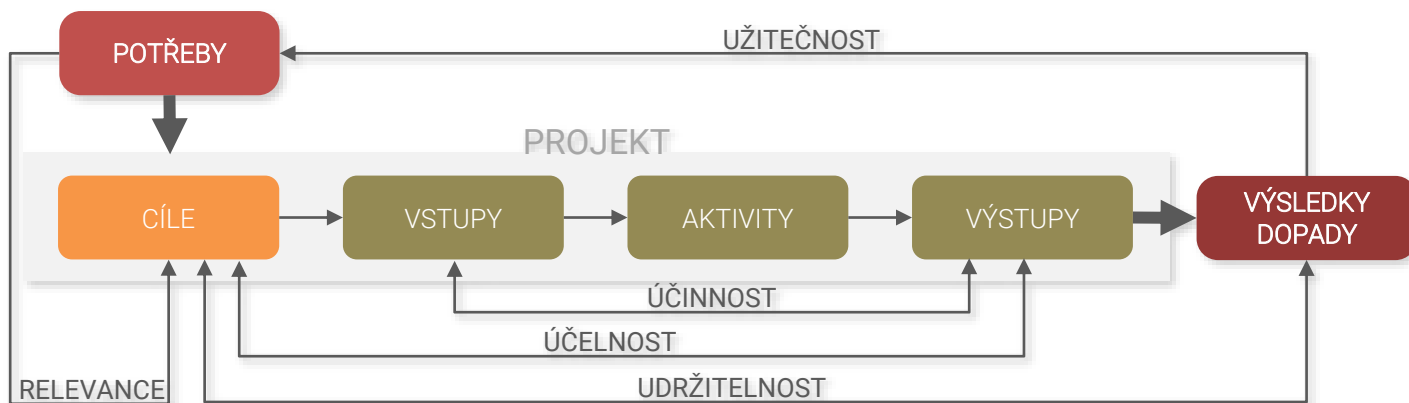
- 1) Nejvýznamnější změnou byla výměna cílové školy. Původní škola z projektu z důvodu pandemie Covid-19 ustoupila.
- 2) Kulaté stoly proběhly většinou v online formě. Byl tomu přizpůsoben i způsob a technika sdělení.
- 3) Z důvodu uzavření škol nemohla plánovaná depistáž probíhat dle původního harmonogramu a detekci ve třídách bylo třeba opakovat/aktualizovat. Projekt byl z výše zmíněných důvodů prodloužen.
- 4) Metodika změnila svůj název z důvodu upřesnění témat v ní obsažených.

Žádná z výše uvedených odchylek neměla vliv na dosažení výstupů a výsledků, vzhledem k tomu, že všech výstupů bylo dosaženo dle plánu.

3.3

VYHODNOCENÍ EFEKTŮ PROJEKTU

Zdroj: INESAN (2022)

Potřeby

Potřeby jsou obecně definovány jako mezeza mezi tím, co ve skutečnosti existuje (skutečný stav) a tím, co by být mělo (požadovaný či optimální stav). Jako zdroj informací o potřebách organizace byl použit návrh projektu, který z potřeb organizace vychází. Potřeby cílové skupiny byly zjištěny prostřednictvím vstupních dotazníků a na základě předchozí zkušenosti a praxe realizátora.

Cíle

Cíle projektu se vztahují ke klíčovým aktivitám projektu a jeho výstupům. Pomocí stanovených cílů je možné posoudit, zda dochází k jejich naplnění.

Vstupy

Vstupy v evaluaci označují všechny materiální, personální zdroje (realizační tým) a finanční zdroje (rozpočet projektu), které jsou nutné pro realizaci aktivit a zpracování výstupů projektu. Do vstupů patří také čas dedikovaný na realizaci projektu.

Aktivity

Aktivity označují vše, co má být v rámci projektu realizováno. Jedná se o všechny činnosti realizované během klíčových aktivit projektu.

Výstupy

V rámci evaluace je sledováno, zda byly dosaženy všechny výstupy navržené v projektovém plánu. Zda byly dosaženy včas (tj. dle harmonogramu) a v dostatečné kvalitě.

Výsledky a dopady

Jak je patrné již z popisu evaluačního designu, samostatná pozornost byla věnována také vyhodnocení jednotlivých přínosů efektů jež realizovaný projekt vyvolal. Je vhodné připomenout, že efekty mohou být očekávané i neočekávané (z tohoto důvodu byly sledovány pomocí otevřených otázek, tedy bez nápovědy). Efekty dále mohou být pozitivní a negativní (i takovým byla v rámci prováděné evaluace věnována pozornost).

Relevance

V rámci vyhodnocení kritéria relevance byly porovnávány cíle stanovené v rámci projektu s výchozími potřebami. V tomto ohledu je třeba uvést, že zdaleka ne všechna doporučení a náměty mohly být uskutečněny (selektivita).

Účelnost (efektivnost)

Efektivnost vypovídá o míře naplnění stanovených cílů. Vzhledem k jejich povaze nelze jednotlivé cíle jednoduše a přímočaře kvantifikovat. Realizované klíčové aktivity si kladly za cíl zvýšit identifikovat děti s rizikovými faktory přispívajícími ke školní neúspěšnosti, dále podpořit kompetence učitelů v oblasti práce dítětem v krizové situaci. Evaluace se proto zaměřila na ověření, zdali jsou prováděné změny reflektovány cílovou skupinou (tj. s učiteli, dětmi (rodinami)). V rámci evaluačního výzkumu byla rovněž zkoumána míra zlepšení informovanosti odborné veřejnosti, která by mohla tuto metodu dále využívat s kladným dopadem na potřeby pedagogů ve školách.

Účinnost (hospodárnost)

Hospodárnost poměřuje dosažené výstupy se zdroji, které byly v rámci projektu použity. V podmínkách realizovaného projektu jde o alokaci rozpočtových zdrojů na jednotlivé klíčové aktivity, jež jsou dány do souvislosti s vytvářenými výstupy.

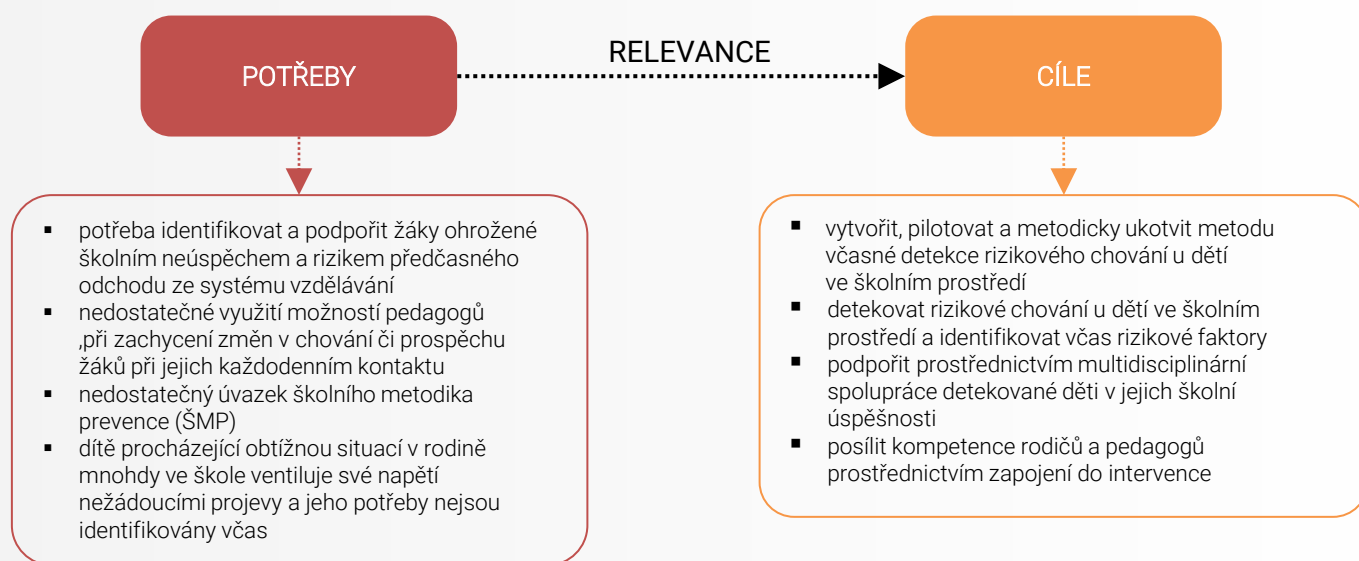
Užitečnost

Užitečnost je obecně chápána jako vztah mezi příčinami řešeného problému, z něj vyplývajících potřeb cílových skupin a naplnění těchto potřeb. V rámci prováděné evaluace je užitečnost dokumentována reflexí konkrétních zlepšení v rámci jednotlivých klíčových aktivit. Platí totiž, že řada intervencí může vykazovat nízkou efektivnost (mj. proto, že na počátku stanovený cíl byl formulován příliš ambiciózně), přesto však mohou být provedené změny užitečné. Užitečnost je proto v rámci tohoto projektu posuzována především z toho důvodu, abychom zpřesnili jednotlivé evaluační závěry.

Udržitelnost

V souvislosti s udržitelností jsou sledovány faktory, které ovlivňují dlouhodobou existenci projektu a jeho výstupů.

RELEVANCE PROJEKTU

Zdroj: INESAN (2022)

Relevance je souborem dvou aspektů:

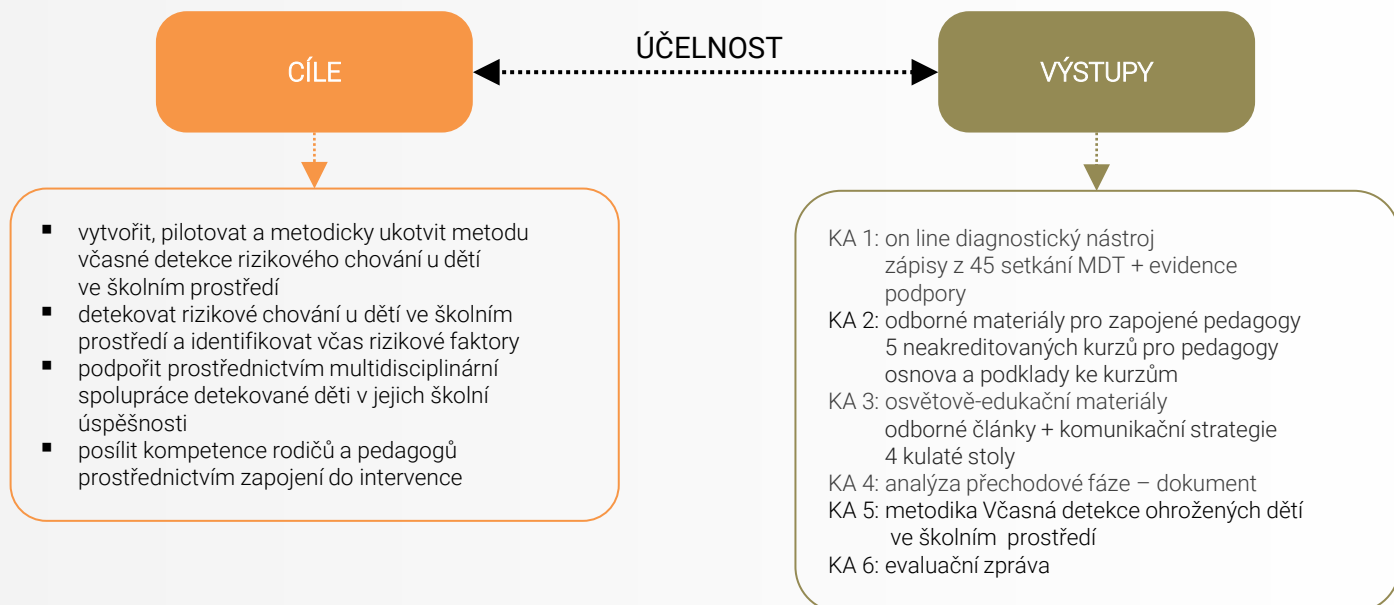
- (1) míry, ve které projekt odpovídá potřebám cílových skupin a cílům instituce, která projekt financuje,
- (2) míry skutečného naplnění stanovených cílů a potřeb v rámci projektu.

Ad 1) Realizovaný projekt korespondoval se strategickými cíli Operačního programu a jeho prioritních os, ze kterých byl financován. Projekt svým zaměřením navazuje na předchozí projekty, realizované Espediente, z.s, do kterých byly zapojeni rodiny s dětmi s rizikovým faktorem přispívajícím ke školní neúspěšnosti.

V rámci vyhodnocení kritéria relevance byly dále porovnávány cíle stanovené v rámci projektu s výchozími potřebami. Projekt reagoval na potřeby dětí, které vykazovaly jistou míru školních neúspěchů a faktory, které znamenaly riziko pro školní neúspěšnost. Tyto byly zjištěny detekcí v online nástroji a ověřeny odborníky z MDT, kteří pracovali s dítětem (rodinou) v následné intervenci a na základě dlouhodobé praxe realizátora.

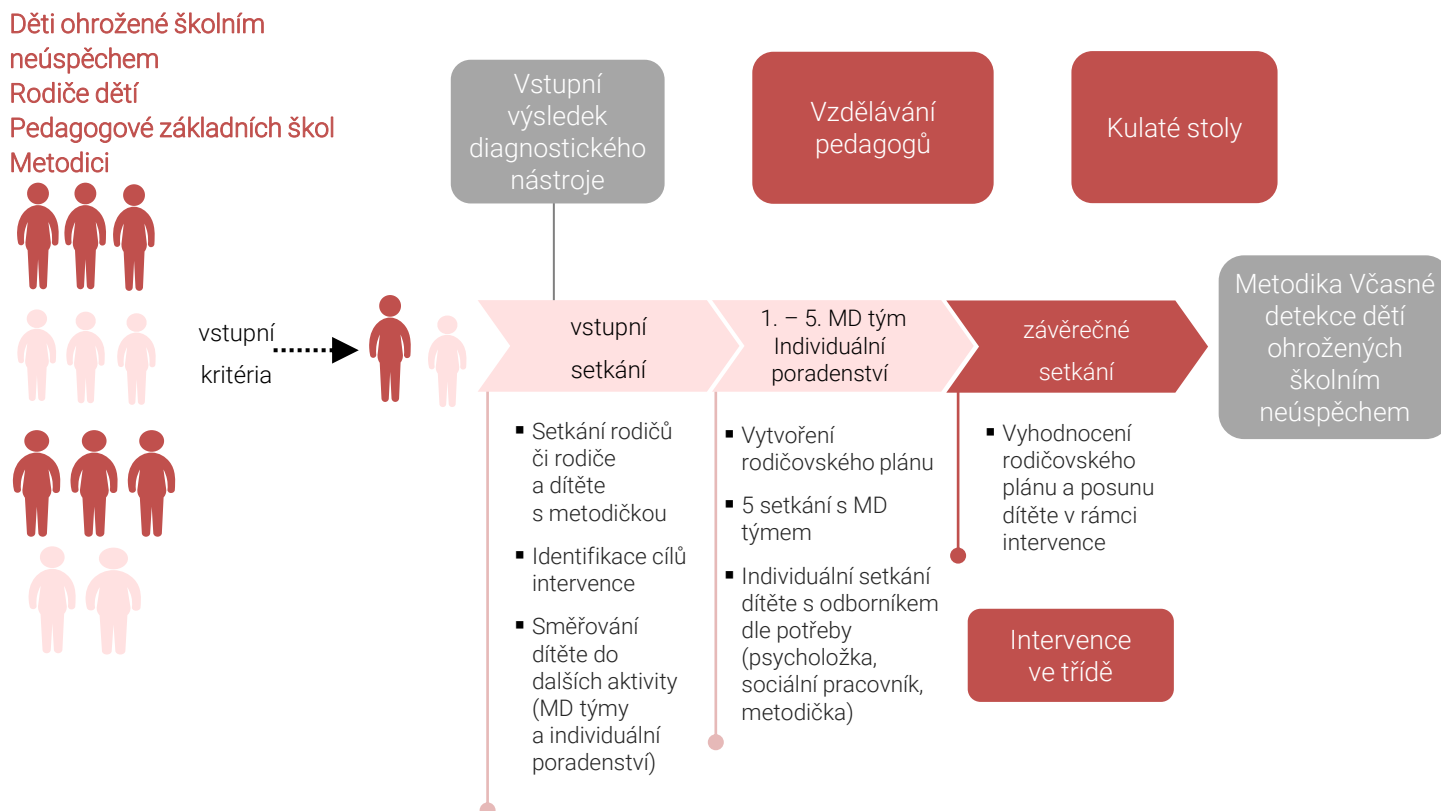
Inovativním prvkem v celé myšlence projektu je vytvoření detekčního online nástroje, který svým komplexním uchopením prostřednictvím modulů detekuje děti, které jsou ohroženy potenciálním školním neúspěchem a vykazují známky rizikového chování. Následné zapojení odborníků prostřednictvím multidisciplinárních setkání a zapojení rodičů a učitelů do celého procesu přispívá k lepšímu pochopení aktuálních potřeb dětí.

ÚČELNOST (EFEKTIVNOST) PROJEKTU

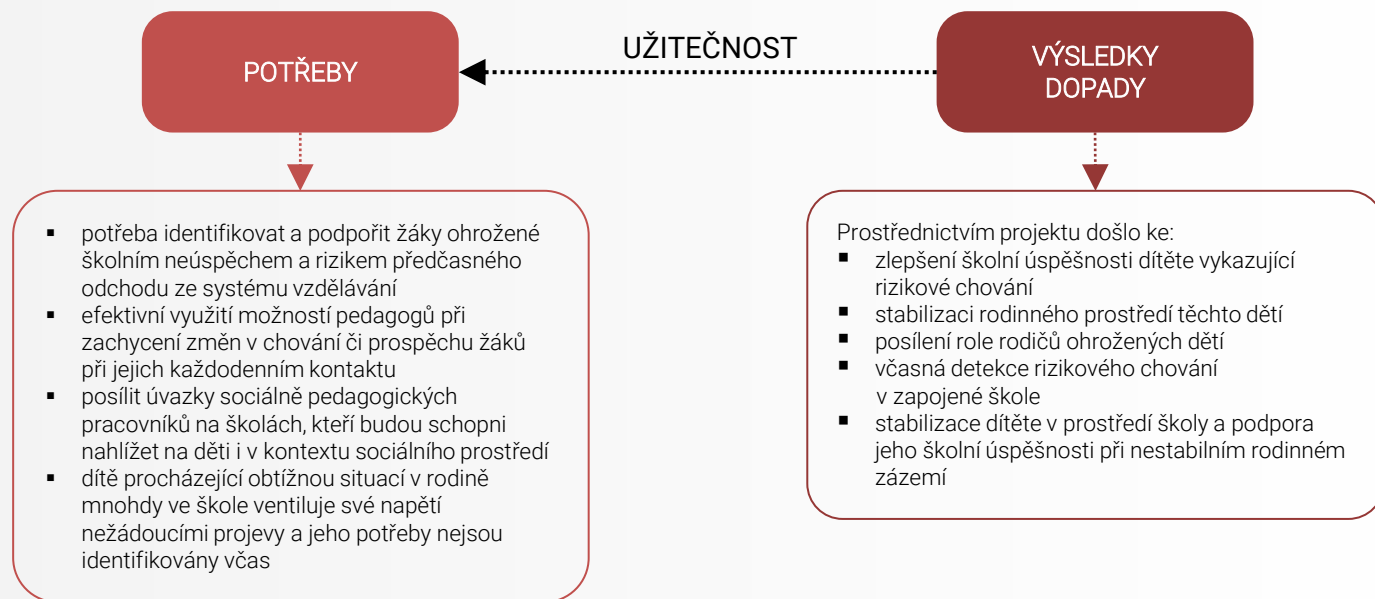
Zdroj: INESAN (2022)

Schéma 3.4: Způsob práce s cílovou skupinou

Zdroj: INESAN (2022)

UŽITEČNOST PROJEKTU

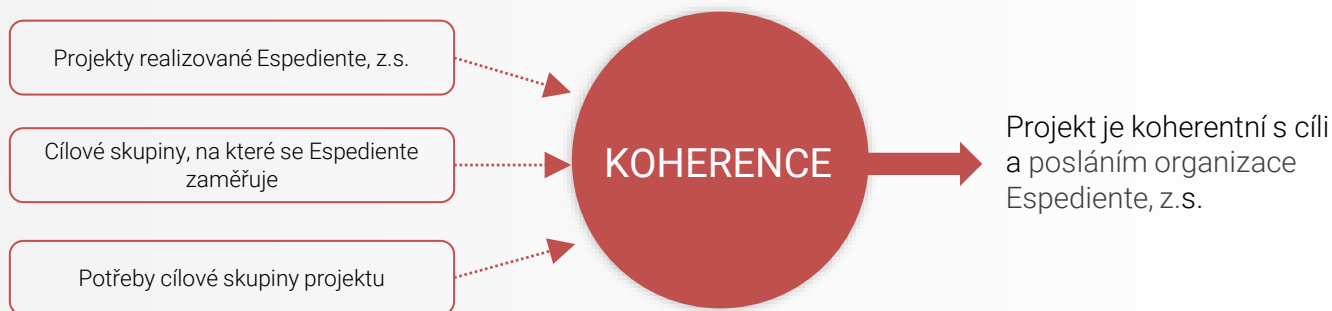
Zdroj: INESAN (2022)

Tabulka 3.2: Užitečnost činností v rámci klíčových aktivit

Příčina	Potřeba	Naplnění potřeby
Děti, které předčasně opustí školní systém jsou nejčastěji ohroženi sociálním vyloučením.	Potřeba identifikovat a podpořit žáky ohrožené školním neúspěchem a rizikem předčasného odchodu ze systému vzdělávání.	Prostřednictvím depistáže a následné detekce ve školách je možné identifikovat děti s rizikovým chováním a poskytnout jim včas intervenci.
Neznalost učitelů a běžná nedostupnost širokého spektra možností identifikovat rizikové chování dětí v rámci třídy.	Efektivního využití možností pedagogů při zachycení změn v chování či prospěchu žáků při jejich každodenním kontaktu.	Edukace pedagogů v oblasti detekce rizikového chování dětí ve třídě a možnost využít další odbornou pomoc.
Nedostatek úvazků školních metodiků prevence a nízká účast sociálně pedagogických pracovníků ve školách.	Posílit úvazky sociálně pedagogických pracovníků na školách, kteří budou schopni nahlížet na děti i v kontextu sociálního prostředí.	Zavedení a ukotvení pozice sociálně pedagogického pracovníka ve škole, který podporuje komunikaci s rodinou a dalšími odborníky v procesu výchovy a vzdělávání dětí.
Častou příčinou rizikového chování dítěte je nesoulad v rodině, traumatická událost v podobě rozchodu/rozvodu nebo úmrtí v rodině.	Dítě procházející obtížnou situací v rodině mnohdy ve škole ventiluje své napětí projevy rizikového chování a jeho potřeby nejsou identifikovány.	Prostřednictvím jasně definovaných pozic a jejich kompetencí stabilizovat personální kapacity ve škole a posílením kompetencí učitelů.

Zdroj: INESAN (2022)

KOHERENCE PROJEKTU

Zdroj: INESAN (2022)

Koherence značí to, nakolik je evaluovaný projekt koherentní s ostatními činnostmi organizace Espediente z.s., s jejími cíli a posláním. Dále vystihuje to, zda jsou klíčové aktivity v souladu s potřebami cílové skupiny projektu. Espediente, z.s. poskytuje nestátní nezisková organizace, která se zaměřujeme především na oblast práce s dětmi, mládeží a rodinou, angažujeme se ve službách pro odbornou a laickou veřejnost a svými aktivitami se snaží přispět ke kultivaci vztahů. Nabízí odborně vedené aktivity ve čtyřech základních oblastech života: rodina – škola – práce – volný čas.

Podporuje svými službami rodičovství, partnerství a rodiny. Provází rodiny v náročných situacích při rozpadu nebo rozchodu do míry eliminace traumatických následků všech aktérů a schopnosti zachování komunikace. Svými aktivitami posilují zdravé vztahy v rodinách s dětmi.

Evaluovaný projekt cílí na inovativní přístup k dítěti, které je ohroženo školním neúspěchem a předčasným odchodem ze vzdělávacího systému. Zapojuje do primární detekce ve třídách pedagogy a následně i rodiče. Využívá detekční nástroj, který na základě herního principu vyhodnotí rizikové chování dítěte. Navrhne následně postup spolupráce dalších odborníků, kteří jsou schopni dále identifikovat potřeby dítěte (rodiny) a navrhnout a poskytnout potřebnou intervenci. Celý systém tak vytváří prevenci dětí, kterým hrozí předčasný odchod ze školního systému, z důvodu nenaplnění aktuálních potřeb.

Espediente, z.s. realizuje v posledních letech projekty, ve kterých byli zapojeni pedagogové, sociální pracovníci, psychoterapeuti, sociální pedagogové a metodici vzdělávání. Tyto projekty byly zaměřeny na podporu rodin a dětí v krizové situaci. Příklady úspěšně realizovaných projektů:

Jistota v nejistotě aneb ztráty beze ztrát (2017–2022)

Projekt se kontinuálně zaměřuje na preventivní péči o děti, které aktuálně zažívají nebo v minulosti zažily rozvod/rozchod rodičů. Cílem projektu bylo realizovat již vytvořený komplexní program pro rodiny s dětmi prožívající rozvod/rozchod rodičů a prostřednictvím kampaně vést rodiče k edukaci řešení porozvodové situace, k mediaci, resp. smířčímu jednání ve prospěch dítěte v rozvodové situaci.

Standardizace procesu a tvorba indexu efektivity přímé práce s rodinou v (po)rozvodové situaci (2022).

Projekt se zaměřil na rozšíření odborných kompetencí pracovníků a na mapování a standardizaci procesů a metod práce s rodinou v rozvodové/rozchodové situaci poskytovaných pracovníky organizace ESPEDIENTE, z.s. Významnou aktivitou byla tvorba indexu efektivity sociální práce, jejímž cílem bylo měření vynaložených prostředků (personálních, organizačních, procesních a metod práce) v kontextu sociální práce s klientem. Projektem došlo ke zvýšení kvality sociální práce poskytované sociálními pracovníky a současně k zajištění modelu efektivní míry podpory klienta.

Včas a akorát (2020 –2022)

Projekt je kontinuálně zaměřen na preventivní aktivity v oblasti výchovy k partnerství, vztahové údržby v průběhu manželství, podpory rodičovských kompetencí, případně na prevenci či řešení výchovných problémů a rizikového chování dětí. Inovativní aktivitou projektu je nestigmatizující včasná detekce ohrožených dětí ve školním prostředí, na niž navazuje odborná podpora rodin.

3.4

VYHODNOCENÍ JEDNOTLIVÝCH EVALUAČNÍCH OTÁZEK (EO)

EO
1

Jakým způsobem bylo dosaženo stanovených cílů projektu?

PROCES
VÝSLEDEK
DOPAD

POPIS OBSAHU EO

Tato evaluační otázka sleduje účelnost projektu a cílů na zodpovězení toho, zda byly původně stanovené cíle v projektové žádosti skutečně dosaženy a jaké kroky vedly k jejich úspěšnému plnění. Zabývá se shrnutím výstupů jednotlivých evaluačních šetření v jednotlivých etapách projektu a realizací klíčových aktivit.

ZDROJE DAT:

POUŽITÉ METODY:

- ▶ Kvalitativní obsahová analýza
- ▶ FG, IHI
- ▶ SAQ

SOUHRNNÁ ODPOVĚĎ

- 1) Projekt naplnil plnohodnotně stanovené cíle
- 2) Projekt pilotně ověřil diagnostický nástroje pro detekci dětí ohrožených školním neúspěchem
- 3) Realizovaly se plánované vzdělávací aktivity pro učitele a kulaté stoly pro pedagogy
- 4) V projektu vznikla ucelená a ověřená metodika Včasná detekce ohrožených dětí ve školním prostředí
- 5) Proběhla edukace metodiků a realizovala se intervence v rámci multidisciplinárních týmů

1. DETAILNÍ STATUS PRAESENS

Hlavním cílem projektu bylo vytvořit, pilotovat a metodicky ukotvit metodu včasné detekce rizikového chování u dětí ve školním prostředí, která prostřednictvím spolupráce rodiny a školy vede k podpoře školní úspěšnosti dítěte a jeho stabilizaci. Dále bylo cílem vyvinout a pilotovat detekční nástroj, který včas zachytí rizikové faktory dříve, než se projeví v rizikovém chování. Dalším dílčím cílem bylo edukovat a podpořit pedagogy v kompetencích pracovat s dětmi ve třídním kolektivu tak, aby byli schopni (a měli nástroje) identifikovat známky rizikového chování u dětí a to prostřednictvím vzdělávání a účasti v multidisciplinární skupině odborníků, kteří s dětmi a jejich rodiči následně pracují.

2. NARATIVNÍ POPIS PŘEDMĚTU VYHODNOCENÍ

Jako prostředek pro vyhodnocení plánovaných cílů byly zvoleny jednotlivé klíčové aktivity, které byly rozděleny do čtyř kategorií s předem definovanými podcíli:

- 1) Vytvořit a pilotně ověřit metodiku pro detekci dětí ohrožených školním neúspěchem

V průběhu projektu vznikla metodika „Včasná detekce ohrožených dětí ve školním prostředí“. Tato metodika se zabývá stanovením optimálního postupu při práci s dětmi, které vykazují známky rizikového chování. Na tvorbě metodiky se podíleli tři metodici, garant a realizátor projektu. Metodika vychází z inovativní metody, která byla v projektu pilotně realizovaná.

Pilotní realizace probíhala v několika třídách spolupracující školy. Do celého procesu byli zapojeni učitelé – třídní i ředitel, který přinášel poznatky pro přechodovou fázi a podporoval komunikaci s rodinami. Celkem prošlo detekcí 67 dětí, z nichž bylo v užším výběru do navazujícího procesu zapojeno deset dětí a jejich rodiče, kteří projevili souhlas s účastí. Tito rodiče vyplnili v detekčním nástroji vstupní dotazník rodičovských kompetencí a účastnili se multidisciplinárních setkání. Další fází bylo zapojení odborníků z řad pedagogicko – psychologické praxe, psychoterapeutů, speciálních pedagogů a sociálních pracovníků. Ti společně vytvořili týmy, které stanovovali cíle a metody podpory dítěte a rodičů. Spolupráce v multidisciplinárních týmech probíhala kontinuálně v druhé části projektu, tým měl pravidelné koordinační schůzky, na kterých vyhodnocoval další postup a míru intervence. Celkem proběhlo 45 setkání s rodinami a přibližně podobný počet koordinačních schůzek.

EO
1

Jakým způsobem bylo dosaženo stanovených cílů projektu?

PROCES
VÝSLEDEK
DOPAD

2) Detekovat rizikové chování u dětí ve školním prostředí a identifikovat včas rizikové faktory

V rámci projektu vznikl detekční nástroj, který byl rozdělen do několika modulů. V těchto modulech jednotlivé cílové skupiny – děti, učitelé a rodiče doplňovali hodnocení z oblastí vztahů ve třídě, sebehodnocení, či školní úspěšnost. Jednotlivé moduly v detekčním nástroji byly sestaveny na základě rešerše souboru ukazatelů. Inspirací modulu 1 byly normované dotazníky KIDSCREEN-27, SURPS (Substance Use Risk Profile Scale) a další podobné dotazníky. Formulace byly pro potřeby diagnostického nástroje uzpůsobeny a doplněny o další vhodné otázky.

Celkem se modul 1 zabývá například těmito oblastmi: fyzická aktivita a zdraví, celková nálada, rodina a volný čas, kamarádi, škola a učení, pozice ve třídě a pocity mezi spolužáky. Modul 2 je určen pro vyplnění třídním učitelem žáků. Inspirací modulu byly dotazníky TOCA-C a SRSS-IE (Student Risk Screening Scale) a další podobné nástroje. Součástí tohoto modulu je také anamnestická část, v rámci které učitel vyplňuje prospěch žáka, počet absencí apod., dále část hodnotící chování žáka a spolupráci školy a rodiny. Modul 3 je určen pro rodiče vybraných žáků, které byly na základě vyhodnocení modulu 1 a 2 označeny jako potenciálně rizikové z hlediska školní úspěšnosti.

Metodik vytvoří pro každou třídu jeden specifický profil, ve kterém se soustředí data ze všech modulů. Jde tak o syntézu výsledků z různých zapojených cílových skupin. Ve vyhodnocení je tak možné pracovat s daty.

Zdroj: INESAN (2022)

Mezi nejčastěji detekovanými riziky se objevil nízký index sebehodnocení v oblasti školní úspěšnosti, sklon k negativnímu vnímání a vyhodnocování situací, impulsivita a potřeba vyhledávat vzrušení. Obecně lze konstatovat, že vnímání dětí vlastních školních úspěchů je významně horší než hodnocení pedagoga.

3) Podpořit prostřednictvím multidisciplinární spolupráce detekované děti v jejich školní úspěšnosti

Do fáze podpory v multidisciplinárním týmu se zapojilo celkem devět rodin, každá rodina prošla pěti setkáními MDT. Průměrná doba setkání činila 60 minut.

Setkání I. - rodiči a dítě společně s týmem formulují cíle, k němuž měla následná setkávání přispět.

- dále je společně s rodiči vytvořen tzv. akční rodičovský plán, který plánuje aktivity zapojení rodičů

Setkání II. - IV. - koncipováno jako průběžné motivující, edukativní, hodnotící a plánovací setkání

- dítě postupuje v rámci průřezové grafiky se symboly námořní mapy a do té si vlepuje další ostrovy jako symbol jejich významu, důležitosti, podpory a limitujících faktorů.
- aktualizuje se akční rodičovský plán a hodnotí se jeho naplňování s MD týmem

Čtvrtého setkání MD týmu se účastní učitelé, kteří reflektují dopady intervence a změny ve třídě.

Setkání V. - cílem je vyhodnotit změnu, reflektuje se míra naplnění akčního rodičovského plánu a jeho úspěšnost

- provádí se celková reflexe společného setkávání
- aktualizují se potřeby dítěte a sjednocují další návazné kroky
- vyplňuje za závěrečný evaluační dotazník pro rodiče

ČERVENEC 2022

28

EO
1

Jakým způsobem bylo dosaženo stanovených cílů projektu?

PROCES
VÝSLEDEK
DOPAD**4) Posílit kompetence rodičů a pedagogů prostřednictvím zapojení do intervence**

Využitím metody multidisciplinárního týmu docházelo k řešení situací dítěte v kontextu rodiny i školy. Bylo hodnoceno celkové vnímání sociálního prostředí. Do MD týmů byli proto zapojeni učitelé (IV. setkání) a rodiče, kteří byli přítomni na všech setkáních. Prostřednictvím akčního plánu byli rodiče edukováni v oblasti rodičovských kompetencí, byla posilována jejich role a celý proces byl pozitivně zaměřen na řešení konkrétní situace v rodině. Míra otevřenosti rodičů se do procesu zapojit byla ovlivněna jejich vnitřní motivací a rovněž ochotou reflektovat vlastní nastavení pro situace v rodině. Odborníků se dařilo s rodiči kooperovat, a v mnoha případech se ukázalo, že se intervence týká celé rodiny.

Učitelé, kteří byli do projektu zapojeni a vyplňovali hodnotící moduly v detekčním nástroji, byli po celou dobu v roli spolupracovníků MD týmu a kromě činnosti spojené s detekcí dětí ve školní třídě měli rovněž možnost se v procesu edukovat a konzultovat témata spojená s intervencí, což přímo podporovalo rozvoj jejich učitelských kompetencí. Tuto zkušenost učitelé pozitivně reflektovali v hloubkových rozhovorech.

3. POPIS ZJIŠTĚNÍ & PŘEHLED ZÍSKANÝCH POZNATKŮ/DAT

V oblastech všech stanovených cílů projektu došlo k faktickému naplnění. Došlo rovněž k naplnění všech indikátorů projektu. Zapojené rodiny hodnotily průběh intervence jako podpůrný a přínosný. V závěrečném hodnocení bylo zjištěno, že se podařilo stabilizovat rodiny a rodinné prostředí u těch rodin, kde rodiče vykazovali vyšší míru rodičovských kompetencí již při vstupu do projektu, v jejich případě došlo k dalšímu zvýšení sebejistoty v rodičovských kompetencích v průběhu projektu. Na základě kvalitativního šetření přisuzujeme zásadní význam oblastem rozvoje kompetencí učitelů, kteří rozvinuli kompetence pro zachycení rizikového chování v třídním kolektivu prostřednictvím osobní zkušenosti zapojení v multidisciplinárním týmu. V důsledku projektu získali učitelé i rodiče náhled na nové komunikační techniky, které jim lépe umožní pracovat s dětmi v rodině i ve škole. Zlepšila se rovněž jejich dovednost mapovat rizikové faktory způsobující nežádoucí chování.

EO
2

Jak projekt přispěl k stabilizaci dítěte a podpoře jeho školní úspěšnosti ?

PROCES
VÝSLEDKY
DOPADY

POPIS OBSAHU EO

Tato evaluační otázka cílí na zodpovězení toho, zda cílená podpora formou intervence multidisciplinárního týmu, individuální podpory a edukace třídního kolektivu formou aktivní práce s metodikou projektu vedla ke stabilizaci situace dítěte a přístupu rodičů. Zvýšení kompetencí v oblasti práce s třídním kolektivem byly předpokládány výsledky v oblasti zapojení učitelů do jednotlivých fází projektu a jejich edukace v oblasti detekce dětí ohrožených školním neúspěchem jako nástroj prevence.

ZDROJE DAT:

POUŽITÉ METODY:

- ▶ IHI
- ▶ FG
- ▶ Kvalitativní obsahová analýza

SOUHRNNÁ ODPOVĚĚ

- 1) Úspěšně bylo zapojeno a podpořeno 9 rodin a 10 dětí
- 2) Proběhlo 5 MD týmů s každou rodinou (celkově 45 MD týmů)
- 3) Realizovalo se 23 setkání individuální podpory (22,5 hod)
- 4) Proběhla edukace 5 tříd (celkem 23 hod)

1. DETAILNÍ STATUS PRAESENS

Při posuzování naplnění potřeb cílové skupiny dětí ohrožených školním neúspěchem je třeba brát v potaz tyto faktory:

- 1) Školní neúspěšnost je v celostním pojetí ovlivněna několika faktory. Jde o individuální faktory osobnosti dítěte, rodinné faktory, vrstevnické faktory, školní faktory a faktor společenský - komunita, sousedství, společenství. Tyto faktory, pokud jsou v souladu mohou přispívat jako ochrana dítěte. Pokud jsou však v nerovnováze, nebo jeden z faktorů vykazuje známky dysfunkce, mohou působit jako rizikový faktor přispívající ke školní neúspěšnosti.
- 2) Kromě mezioborové spolupráce je hlavním přínosem právě včasná detekce, to znamená, že již ze subtilních signálů lze rozpoznat prostřednictvím diagnostického nástroje faktory potenciálního ohrožení hned v době, kdy je na místě podpora, posílení kompetencí, minimalizace rizik a možnost využití silných stránek a zdrojů jak u dítěte, rodiny, tak ve školním prostředí.

2. NARATIVNÍ POPIS PŘEDMĚTU VYHODNOCENÍ

Pro vyhodnocení podpory školní úspěšnosti dítěte je třeba nejprve stanovit kritéria pro jeho aktuální stav. Prostřednictvím diagnostického nástroje. Detekční nástroj je díky své povaze doložen prostřednictvím manuálu, návodu pro použití a interpretaci diagnostického nástroje, kde jsou jeho funkcionality detailně popsány. Pilotní realizace inovované metody byla ovlivněna pandemickou situací v souvislosti s COVID-19. Prvním testováním prošlo 23 žáků, vzhledem ke změně spolupracující školy bylo označeno za nultou fázi.

Ve druhé vlně bylo celkem bylo testováno 67 žáků z pěti tříd. Metodici vyhodnocovali detekci a následně se volila komunikační strategie pro učitele a rodiče. Následovala multidisciplinární setkání – pět setkání pro každé dítě/rodinu, které byla v průběžně doplňována individuální podporou.

3. POPIS ZJIŠTĚNÍ & PŘEHLED ZÍSKANÝCH POZNATKŮ/DAT

Cílová skupina dětí a rodin zapojených v projektu vyjadřovala potřebu posílit v dovednostech klidně vedené komunikace, dále se detekce týkala vztahových napětích s učiteli, problémy se soustředěním, špatné zvládnání silných nežádoucích emocí a zpracování traumat ze ztráty blízké osoby, či rozvodu a rozchodu. V rámci multidisciplinárních setkávání se podařilo naplnit stanovené cíle intervence a rodiče i děti hodnotili setkávání jako přínosné. V případě dětí došlo podle vyjádření odborníků k posílení konkrétních dovedností (čtení, sebeobslužné činnosti), k rozvoji osobnostních stránek (sebeuvědomění, sebereflexe, práce se strachem a emocionalitou), dále pak k posílení komunikace a vztahů v rodině. Detailnější zjištění je obsaženo v případových studiích jednotlivých zapojených žáků.

EO
2

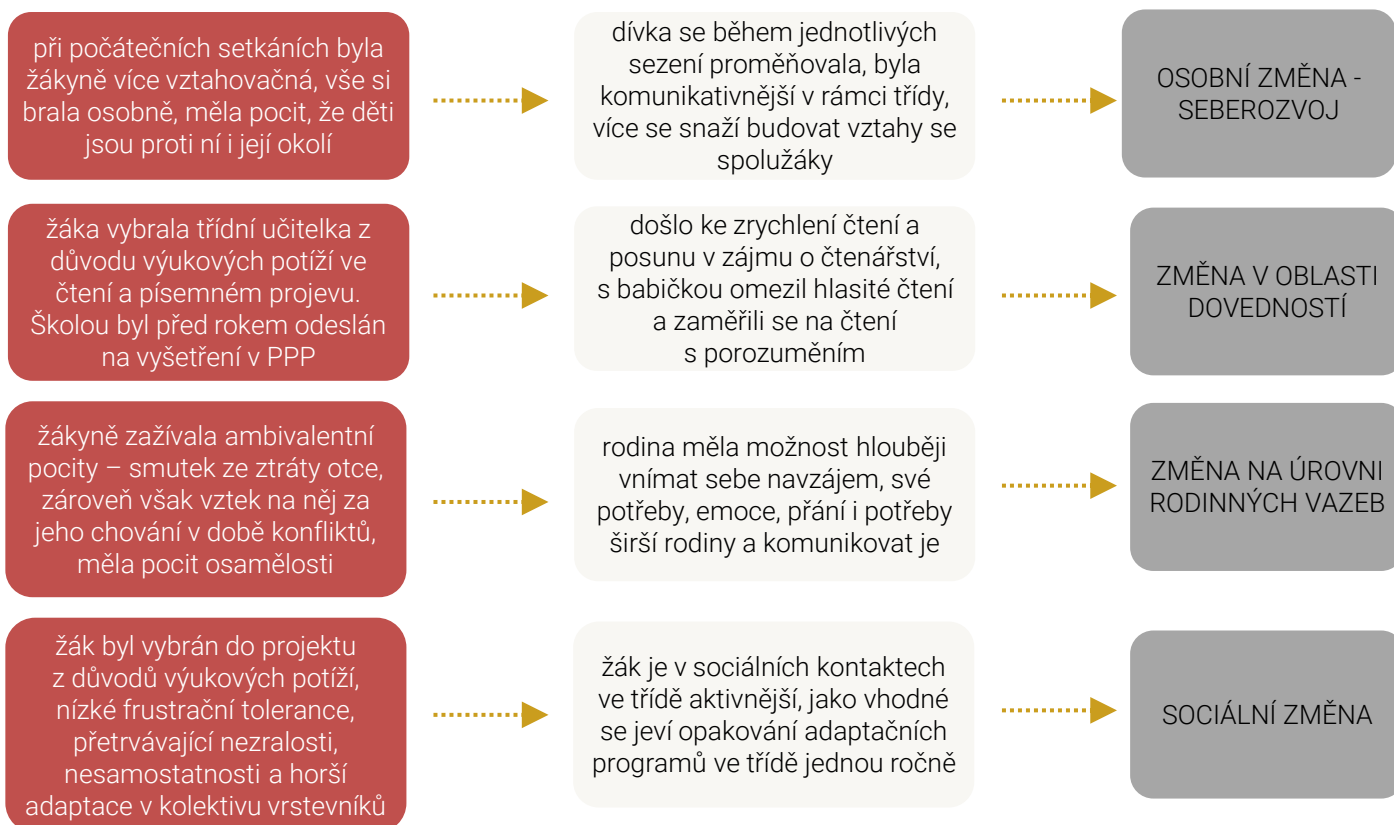
Jak projekt přispěl k stabilizaci dítěte a podpoře jeho školní úspěšnosti ?

PROCES
VÝSLEDEK
DOPAD

HLAVNÍ PŘÍNOSY PROJEKTU PRO DĚTI OHROŽENÝCH ŠKOLNÍM NEÚSPĚCHEM

- ✓ stabilizace stavu podpořených dětí (*zlepšení psychického stavu, zlepšení komunikace s učitelem a asistenty, zlepšení náhledu na spolužáky, mírné zlepšení v oblasti přístupu ke školním povinnostem*)
- ✓ zapojené děti získaly přímou podporu pro oblast vlastního rozvoje prostřednictvím individuální podpory v rámci MD týmů
- ✓ podařilo se stabilizovat rodiny a rodinné prostředí u těch rodin, kde rodiče vykazovali vyšší míru rodičovských kompetencí již při vstupu do projektu, v jejich případě došlo k dalšímu zvýšení sebejistoty v rodičovských kompetencích v průběhu projektu
- ✓ děti získaly podporu od garanta, metodika a psychologa při zvládnání náročných situací, přínosem byla přítomnost psychologa/psychoterapeuta v každém z MD týmů i možnost domluvy individuálních konzultací

PŘÍKLADY VÝSLEDKU INTERVENCE Z PŘÍPADOVÝCH STUDIÍ

Zdroj: INESAN, Případové studie (2022)

EO
4PROCES
VÝSLEDKY
DOPADY

Bylo možné při stejných vstupech dosáhnout lepších výsledků?

POPIS OBSAHU EO

Tato evaluační otázka se zaměřuje na vyhodnocení jednotlivých výsledků na základě využitých vstupů a vyhodnocuje nejvýznamnější změny projektu. Dále vyhodnocuje důležitost jednotlivých vstupů vzhledem k výsledkům. Technika most significant change zahrnuje sběr a analýzu jednotlivých příběhů dokládajících efekty dané intervence a jejich významnost. Tato technika je zde využita pro hodnocení nejvýznamnějších změn způsobených projektem pro zapojené pedagogy a školu a samotnou organizaci.

ZDROJE DAT:

POUŽITÉ METODY:

- ▶ IHI
- ▶ FG
- ▶ SAQ

SOUHRNNÁ ODPOVĚĎ

- 1) V rámci projektu vznikl inovativní detekční nástroj
- 2) Vznikla nová metodika pro hodnocení rizikovosti chování
- 3) Testována metoda spolupráce školy a rodiny skrze multidisciplinární týmy
- 4) Rozvoj pedagogů skrze kurz pro včasnou detekci rizikového chování a zvýšily se rovněž jejich kompetence v rámci zapojení do MDT

1. DETAILNÍ STATUS PRAESENS

Projekt reagoval na potřeby dětí ohrožených školním neúspěchem, což byla primární cílová skupina. Podporu v rámci potřeb související se školním prostředím a práci s třídním kolektivem však nepotřebují pouze ohrožení žáci, ale také samotní pedagogové. Pedagogové jsou odborníci ve své pedagogické činnosti. Jako první mají možnost vnímat změny chování dětí, školní výkonnost, a díky tomuto kontaktu mohou zachytit varovné signály školní neúspěšnosti (učitel je s dítětem každý den, může vnímat změny nálad, připravenosti). Aktuálně se jeví, že je velmi žádoucí vzdělávat pedagogy v problematice krizových situací dítěte a rodiny, posílit jejich potenciál zachytit projevy u dítěte včas, podpořit je v přístupu k dítěti a rodičům. Dalším předmětem sledované změny je vývoj aktivit organizace v průběhu realizace jednotlivých aktivit.

2. NARATIVNÍ POPIS PŘEDMĚTU VYHODNOCENÍ

Pro vyhodnocení změny je třeba identifikovat příležitosti a prostředky změny. V případě cílové skupiny realizátora jde o finanční podporu projektového záměru, který je inovativní a proto je třeba mu věnovat ekonomickou, metodickou i manažerskou pozornost.

Evalúátor se zaměřil na metodický rozvoj organizace, na personální obsazenost jednotlivých pozic a manažerské řízení projektu jako takového. U organizace došlo k rozvoji skrze vytvoření nové popsané metodiky a pilotované metodiky. Realizátor rozvinul a vytvořil nové produkty pro pedagogy.

U cílové skupiny učitelů byly hodnoceny dvě formy podpory – prostřednictvím multidisciplinárních týmů a z hloubkových rozhovorů vyplynulo i samotného zapojení do detekce žáků, jejich hodnocení a ve druhé formě poskytnutých vzdělávacích aktivit, kterých se zúčastnilo širší spektrum pedagogů.

3. POPIS ZJIŠTĚNÍ & PŘEHLED ZÍSKANÝCH POZNATKŮ/DAT

Změny, které vyjádřili respondenti hloubkových rozhovorů z řad pedagogických pracovníků je možné shrnout do následujících oblastí:

Učitelé rozvinuli konkrétní kompetence pro zachycení rizikového chování v třídním kolektivu prostřednictvím zkušenosti s detekčním nástrojem
„nástroj pro detekci ohrožených dětí by měla mít každá škola“ (100%)

Učitelé získali podporu v rámci popsané strategie komunikace s rodiči o problémech dětí ve třídě a dostali možnost ji vyzkoušet
„ohrožené děti často vykazují problémové chování ve třídě“ (70%)

Učitelé zlepšili komunikaci a přístup k dětem se specifickými potřebami
„učitel nemá nástroje včasné detekce ohroženého dítěte“ (75%)

EO
5

Jak výsledky projektu přispěly k potřebě identifikovat a podpořit žáky ohrožené školním neúspěchem a rizikem předčasného odchodu ze školy?

PROCES
VÝSLEDKY
DOPADY

POPIS OBSAHU EO

Tato evaluační otázka cílí na zodpovězení toho, zda a jakým způsobem projekt přispěl ke zvýšení podpory rodin a dětí v krizových situacích. Organizace Espediente, z.s. již pět let cílí své služby na potřeby rodin a především dětí v situacích, které představují traumatickou zkušenost odloučení, rozchodu, či rozvodu rodičů. Zároveň poskytuje akreditované vzdělávání v této oblasti. Je tedy pro organizaci přínosné v budoucnu realizovat podobné programy a projekty, které spočívají v rozvoji kompetencí učitelů a dalších pracovníků v sociálním a školském systému. Evaluační otázka byla zodpovězena na základě hloubkových rozhovorů s realizátory projektu a na základě vyhodnocení ostatních evaluačních otázek.

ZDROJE DAT:

► Prezence projektu

POUŽITÉ METODY:

- desk research
- IHI
- FG

SOUHRNNÁ ODPOVĚĎ

- 1) Zlepšila se školní úspěšnost u dětí
- 2) Zlepšily se sociální vazby dětí v rámci třídy
- 3) Došlo k mírnému zlepšení v oblasti dovedností dětí a rodičů
- 4) V některých rodinách došlo ke stabilizaci rodinného zázemí
- 5) Zvýšil se zájem o multidisciplinární podporu ve školách

1. DETAILNÍ STATUS PRAESENS

Projekt vycházel z analýzy potřeb jednotlivých cílových skupin a z potřeb identifikovaných při práci s dětmi ohroženými školním neúspěchem a rizikem předčasného odchodu ze systému vzdělávání. Další potřebou, která byla identifikována, je efektivní využití možností pedagogů při zachycení změn v chování či prospěchu žáků při jejich každodenním kontaktu, k čemuž je třeba vyvinout metodiku s podrobným popisem procesu a identifikace změn. Bezprostředně související potřebou je posílit úvahy sociálně pedagogických pracovníků na školách, kteří budou schopni nahlížet na děti i v kontextu sociálního prostředí, kdy dítě procházející obtížnou situací v rodině mnohdy ve škole ventiluje své napětí projevem rizikového chování.

2. NARATIVNÍ POPIS PŘEDMĚTU VYHODNOCENÍ

Včasná detekce rizikového chování u dětí ve školním prostředí je inovativním prvkem, který neřeší problém. Věnuje se především aktivitám prevence. Včasná detekce se zabývá příčinami odlišností chování dítěte ve skupině.

Jde o zachycení rizikových faktorů dříve, než se projeví v chování žáka (záškoláctví, šikana a kyberšikana, sebepoškozování, experimentování nebo zneužívání návykových látek a alkoholu, netolismus, vandalismus, útoky z domova aj.).

Dopad: Prostřednictvím zapojení učitelů do multidisciplinárních týmů a jejich dalšímu vzdělávání se zvýšilo povědomí a zájem o detekční nástroj a návaznou možnost multidisciplinární podpory.

Spolupráce rodiny (rodiče/ů a dítěte) a školy prostřednictvím MD týmů, kde se v bezpečném prostředí týmů zajišťujících horizontalitu (rovný přístup všech participujících stran) řeší celá rodina a odborníci příčiny detekovaného rizikového chování. Tím se rozvíjí a posiluje rodičovská kompetentnost (odpovědnost rodiče za řádný vývoj dítěte).

Dopad: Prostřednictvím zapojení rodičů do multidisciplinárních týmů se zvýšily rodičovské kompetence a jejich podpora vedla k prevenci školní neúspěšnosti dítěte související s nefunkčním prostředím.

Podpora školní úspěšnosti dítěte (jeho stabilizace) je vnímána jako synonymum. Ve chvíli, kde je dítě stabilizované, tj. využívá mentální schopnosti k výuce; může svůj potenciál plnohodnotně využít ke vzdělávání, k osobnímu rozvoji. Stabilita dítěte je významně ovlivněna stabilitou rodičů a harmonickým rodinným zázemím. Posílením dítěte a rodičů lze předcházet nebo řešit školní neúspěšnost, ať v oblasti výchovy nebo vzdělávání.

Dopad: Prostřednictvím zapojení dětí do podpory multidisciplinárního týmu se mírně zlepšily jejich sociálních vazby a dovednosti, posílily se osobnostní postoje k učitelům, rodičům, spolužákům a k vlastním školním výsledkům.

3. POPIS ZJIŠTĚNÍ & PŘEHLED ZÍSKANÝCH POZNATKŮ/DAT

Dlouhodobé dopady projektu nemohly být aktuálně vyhodnoceny vzhledem ke krátkému období od realizace aktivit. V rámci závěrečné evaluace byly vyhodnoceny dotazníky rodičů, kde rodiče uváděli největší přínosy MDT setkávání. Téměř všichni respondenti označili MDT setkávání za přínosné a za největší přínosy označili odborně vedené poradenství, jak ke svým dětem přistupovat v rámci učení, získali jiný pohled na řešení v učení i chování a na to, jak pracovat s negativními emocemi.

EO
6

Jaké jsou předpoklady a rizika aplikace výstupů projektu v budoucnu?

PROCES
VÝSLEDKY
DOPADY

POPIS OBSAHU EO

Tato evaluační otázka cílí na zodpovězení toho, zda a jakým způsobem je projekt a jeho výstupy udržitelný v budoucnu. Zda je realizátor připraven výstupy v podobě online nástroje a návazných intervencí aplikovat do běžné praxe a jaká rizika jsou s tím spojená. Dále se zabývá reakcemi dalších zainteresovaných stran – učitelů, rodičů a dětí, které se účastnily projektových aktivit a navržený nástroj v nich vzbudil motivaci k vlastnímu uchopení a reflexi vlastního přístupu k dítěti.

ZDROJE DAT:

- Prezentace projektu

POUŽITÉ METODY:

- desk research
- IHI
- FG

SOUHRNNÁ ODPOVĚĎ

- 1) Detekční nástroj potřebuje více praxe ve školách
- 2) Pedagogové na školách potřebují vzdělávat a rozvíjet své kompetence
- 3) Multidisciplinární tým je třeba ukotvit v systému odborníků
- 4) Projekty pro děti ohrožené předčasným odchodem ze škol potřebují být nadále podporované

1. DETAILNÍ STATUS PRAESENS

Inovační projekt má svá úskalí především v do jisté míry unikátním procesu. Na jeho jednotlivé fáze a jejich mapování se evaluátor zaměřil a skrze názorové spektrum odborníků a realizátora lze predikovat úspěch či rizika jednotlivých výstupů a jejich opakovatelnost. Hlavními tématy udržitelnosti jsou finance, úsilí realizátora pokračovat v inovativním trendu a požadavek trhu, kterým je v tomto případě školský systém. Zda jsou navrhovaná preventivní opatření a intervence multidisciplinárních týmů realizovatelná v prostředí českých škol, za jakých podmínek a zda jsou cílové skupiny správně definovány.

2. NARATIVNÍ POPIS PŘEDMĚTU VYHODNOCENÍ

Zapojení škol do detekce tříd

V rámci projektu prošlo k primárnímu testování na šesti žácích pod dohledem učitelů/rodičů, aby byla ověřena srozumitelnost otázek formulovaných v jednotlivých modulech. V raném období projektu byla v první zapojené škole provedena testovací fáze, které se zúčastnilo 23 dětí. V této škole projektové aktivity kvůli Covidu-19 nepokračovaly, ale testování přineslo užitečné poznatky k vývoji detekčního systému v oblasti stylistiky otázek, přehlednosti modulů i grafiky. V další fázi bylo testováno 67 dětí, z nichž potom 10 pokračovalo do multidisciplinárního setkávání. Teprve tato fáze testování přinesla poznatky o míře zjištění rizikových faktorů, které jsou detekovány v nástroji, a úrovni zjištění multidisciplinárního týmu. Metodici se věnovali připomínkování funkcí celého programu, ve kterém jsou v rámci udržitelnosti aktuálnosti prováděny pravidelné aktualizace.

Komunikace se školou/rodinou

Realizační tým popsal komunikační strategii v rámci metodiky Včasná detekce dítěte ve školním prostředí a sjednotil koncepci oslovení jednotlivých aktérů zapojení. Podmínkou další udržitelnosti je optimální nastavení komunikace školy a rodiny, která se často staví k detekci negativně. Proto je třeba volit vhodnou komunikační strategii, aby rodiče nebrali účast dětí na detekci jako případnou hrozbu.

„Když těm rodičům nabídneme, že je potřeba rozvíjet zrakové vnímání, že je potřeba rozvíjet soustředěnost, nazývá se to jako rozvoj dovedností, tak ty rodiče se vlastně uklidní. Že to není hrozný problém a dostanou návod, jak dál. A to je jako bomba, kdyby to takto fungovalo, protože kdyby takto fungovaly poradny pedagogicko-psychologické. Ale ty jsou tak zahlcené tou diagnostikou, že nedělají nic jiného než jenom diagnostiku.“ (IHI garantka projektu)

Vzdělávání pedagogických pracovníků

V rámci klíčové aktivity 2 byly plánovány kurzy pro pedagogy, do kterých se zapojilo celkem 70 osob. Jednalo se o jednodenní školení, kde byli seznámeni s principy detekce a následné multidisciplinární podpory. Z hodnocení pedagogů vyplynulo, že je třeba se v rámci udržitelnosti věnovat podpoře systémového detekce a rozvoji kompetencí sociálních pedagogů, kteří mohou reagovat na specifické potřeby dětí a lépe komunikovat s jeho sociálním světem.

„Jsou ředitelé nebo metodici prevence, které to zajímá a hledají řešení. A tohle je fajn řešení, protože s tou školní neúspěšností teďka potom covidu se ukázalo, že je potřeba na to nahlížet mnohem komplexněji“ (IHI učitelka)

EO
6

Jaké jsou předpoklady a rizika aplikace výstupů projektu v budoucnu?

PROCES
VÝSLEDKY
DOPADY

3. POPIS ZJIŠTĚNÍ & PŘEHLED ZÍSKANÝCH POZNATKŮ/DAT

V rámci dalších faktorů udržitelnosti byly na základě rozhovorů s odborníky vyhodnoceny následující oblasti.

Zdroj: INESAN (2022)

Odborníci spatřují podmínky udržitelnosti ve vytvoření databáze jednotlivých profesí multidisciplinárního týmu, které budou garantovat akreditovaní zástupci z jednotlivých oborů – psychologie, sociologie, sociální práce a metodické podpory. S tímto souvisí i podpora sociálně pedagogických pracovníků ve školách, kteří mohou lépe zprostředkovat kontakt mezi školou a sociálním prostředím, ve kterém se dítě pohybuje. Sociálně pedagogický pracovník je chybějícím článkem v českém školství spojující rodinu a školu, odborník na komplexní řešení dětí s rizikovým faktorem.

Pracovníci sociálně-pedagogické oblasti dále mohou vyhodnotit lépe rizika spojená se školním neúspěchem a identifikovat příčiny nevhodného chování, či nežádoucích školních jevů, jako je například šikana.

„Ty odbornosti by se do toho měly přidávat. Ale asi by tam měl být někdo, kdo to celé koordinuje za školu, kdo nemusí to být úplně odborník ani učitel, ale někdo, kdo dělá ty sociální věci, organizuje to setkávání, oslovuje,, eviduje cíle, někde vede evidenci .Tahle role sociálního pedagoga za mě je tam strašně klíčová, že to potom usnadňuje práci i těm odborníkům.“
(IHl metodik)

Další zmiňovanou podmínkou udržitelnosti je stabilní financování programů, které podporují rodiny, které jsou ohroženy sociálním vyloučením, či programy pro rodiny v rozvodové/rozchodové fázi. Tyto kritické faktory, nejsou-li podporované se nejvíce podílejí na nenaplněných potřebách dětí, které vykazují rizikové chování a jsou tam přímo ohroženi předčasným odchodem ze systému vzdělávání.

SOUHRNNÝ ZÁVĚR A POUČENÍ

Evaluovaný projekt hodnotí evaluační tým jako úspěšný. Cíle projektu se podařilo naplnit plně. V některých cílech se podařilo dosáhnout vyšších hodnot a projekt celkově znamenal pro organizaci profesní i oborový růst. Organizace Espediente, z.s. v průběhu projektu posílila svou činnost podpory dětí a rodin ohrožených rizikovou situací.

Realizace projektu byla poměrně značně ovlivněna pandemií COVID-19. Vládní nařízení reagující na pandemii (nouzový stav, opakovaný lockdown, zákaz shromažďování) znesnadnila realizaci primární fáze projektu, kdy bylo nutné provést opakované testování žáků, kteří po první vlně pandemie zůstali doma. Realizátor se rovněž potýkal se změnou školy, která se do projektu zapojila. Z těchto důvodů se masivní část aktivit přesunula až do druhé poloviny projektu a pro zachování naplnění všech výstupů a výsledků bylo nutné projekt prodloužit.

Klíčovým inovativním přínosem projektu je propojení online detekčního nástroje, prostřednictvím kterého je možné v rámci školního kolektivu identifikovat děti ohrožené školním neúspěchem a multidisciplinární péčí. Děti, které vykazují známky rizikového chování, jsou často deprivováni z jiného sociálního prostředí, kde nejsou naplněny jejich potřeby, nebo zde existuje traumatický zdroj. Učitel je často tím, který má možnost primárně tyto rizika rozklíčovat. Z realizovaného výzkumu vyplynulo, že často nemá nástroje, či dostatečné kompetence na řešení těchto situací.

V projektu byli zapojeni učitelé právě z důvodů potřeby posílit je ve schopnosti jednat s širším spektrem odborníků, orientovat se v návazných službách a volit dobrou komunikační strategii s rodiči. Učitelé prošli zapojením do multidisciplinární intervence a byli tak zkušenostně seznámeni s jednotlivými kroky. Další významnou podporou byly vzdělávací semináře, kterých se zúčastnili učitelé z širokého spektra škol. Byli proškoleni v metodě detekce a návazné multidisciplinární podpory a seznámeni s možnostmi jak tyto nástroje využít ve vlastních třídách.

Významnou cílovou skupinou projektu byli rodiče dětí, které prošli primární detekcí. Ti, kteří projeví zájem a vyjádřili souhlas, prošli se svými dětmi společně pěti multidisciplinárními setkáními, vytvořili si svůj rodičovský plán zaměřený na podporu rodičovských kompetencí a potřeby dítěte a reflektovali své výchovné principy. Prostřednictvím této intervence tak posílili svoji schopnost s dítětem komunikovat, naslouchat mu, zvládat své negativní emoce, nebo dítěti umožnit větší samostatnost a podpořit jeho přirozený vývoj.

Inovace spočívající ve vytvoření komplexní metodiky Včasná detekce dětí ohrožených školním neúspěchem, která komplexně shrnuje uchopení procesu detekce přes zapojení jednotlivých aktérů, komunikační strategii, popis přechodové fáze mezi výsledky detekce až po multidisciplinární intervenci a její pravidla. Tato metodika byla publikována v rámci odborné veřejnosti a prezentována prostřednictvím odborných článků i v rámci kulatých stolů.

Přínosy pro jednotlivé cílové skupiny byly především v odborné podpoře širšího spektra odborníků ve vlastním rozvoji, rozvoji kompetencí, v poradenství v životních a rodinných situacích a u dětí vedly k posílení konkrétních dovedností, sociálních vztahů, spokojenosti s vlastním (školním) úsilím a cílené práci s vlastními emocemi a jejich vyjádřením.

Aby došlo k reprodukci dosažených efektů prostřednictvím evaluovaného projektu, doporučujeme následující:

- Podporovat rozšíření detekčního nástroje pro rozsáhlejší studii na větším počtu případů v různých typech zařízení.
- Podpořit edukaci pedagogy v oblasti využití výsledků z detekčního nástroje v rámci třídy a cílených programů na podporu kompetencí.
- V rámci školského systému podpořit sociálně pedagogické pozice, které by zajistily návaznost rodinné péče se školním prostředím a efektivní spolupráci v oblasti prevence ohrožených dětí.
- Podpořit akreditací vzdělávací program pro pedagogy a pracovníky v sociální sféře v rámci diagnostiky/detekce dětí a multidisciplinárního týmu.
- Pro zvýšení flexibility členů MD týmů je nutné vytvořit funkční databázi odborníků a vybudovat pro ně adekvátní zázemí.
- Zaměřit se na faktory, které rodinu vedou k opuštění odborné podpory; snahou je stabilizovat rodinu i v případech, kdy rodiče nedisponují při zahájení podpory zdravými rodičovskými kompetencemi.

1. Babbie, E. R. (1995). *The practice of social research*. London: Wadsworth Cengage Learning.
2. Birn, R. J. (2008). *The international handbook of market research techniques*. 2nd ed. London: Kogan Page Limited. s. 18.
3. Clarke, A. (1999). *Evaluation Research*. London: Sage.
4. Donaldson, S. I., Christie, Ch. A., Mark, M. M. (eds.). (2009). *What Counts as Credible Evidence in Applied Research and Evaluation Practice?* London, SAGE Publishing. ISBN 978-1-4129-5707-6.
5. Freeman, H., Rossi P. (1993). *Evaluation: A systematic approach* (5th.ed.). Nebury Park, CA: Sage.
6. Hendl, J. (2012). *Kvalitativní výzkum: základní teorie, metody a aplikace* (3. vyd.). Praha: Portál.
7. Hendl, J., Remr, J. (2017). *Metody výzkumu a evaluace*. Praha: Portál. ISBN 978-80-262-1192-1.
8. Chen, H-T. (2006). *Practical program evaluation*. London: Sage.
9. Kaplan, A. S., Garfinkel, P. E. (1999). Difficulties in Treating Patients with Eating Disorders: A Review of Patient and Clinician Variables. *The Canadian Journal of Psychiatry* 1999, 44(7): 665-670.
10. Kerlinger, F. N. & Lee, H. B. (2000). *Foundations of behavioral research*. Fourth edition. Australia: Cengage Learning. ISBN 0-15-507897-6.
11. Machková, H. (2009). *Mezinárodní marketing: nové trendy a reflexe změn ve světě*. 3., aktualiz. a přeprac. vyd. Praha: Grada, Expert.
12. Neuendorf, K. A. (2002). *The content analysis guidebook*. Thousand Oaks: SAGE Publications. ISBN 0-7619-1978-3.
13. Patton, M. Q. (1990). *Qualitative Evaluation and Research Methods: A Systematic Approach*. Kalifornia: Sage.
14. Pawson, R. (1989). *A measure for measures: a manifesto for empirical sociology*. London: Routledge. International library of sociology. ISBN 0-415-02659-8.
15. Rallis, S. S., Grossman, G. B. (2003). Mixed methods in evaluation contexts: a pragmatic Framework, In: *Handbook of Mixed methods in social & behavioral kontext*, Eds. A. Tashakori a Ch. Tedllie. London: Sage.
16. Remr, J. Srovnání vybraných přístupů k realizaci evaluací. *Evaluační teorie a praxe*. 2013, 1(1): 29-52.
17. Remr, J. Participativně založené evaluační přístupy. *Evaluační teorie a praxe*. 2015, 3(2): 79–100.
18. Remr, J. Honba za vyšší návratností. Stojí opravdu za to? *Evaluační teorie a praxe*. 2015, 3(1): 33–59.
19. Remr, J. Stakeholders Identification Methods. Paper presented at the EES Bienial Conference in Maastricht. 2016. DOI: 10.13140/RG.2.2.24571.18729
20. Remr, J. Methodological Peculiarities of Needs Assessment. *Evaluační teorie a praxe*. 2018, 6(2): 33–52.
21. Ring, L., Höfer, S., Mcgee, H., Hickey, A., O'Boyle, C. 2007. Individual quality of life: Can it be accounted for psychological or subjective well-being? In: *Social Indicators Research*, 82 (3), 443-461 pp.
22. Wildemuth, B. M. (2009). Applications of social research methods to questions in information and library science. *Westport, CT: Libraries Unlimited*, 222 - 231. ISBN 9781591585039.

STRUKTURA PŘÍPADOVÉ STUDIE

PŘÍPADOVÉ STUDIE

METODA MULTIDISCIPLINÁRNÍ PRÁCE S DÍTĚTEM VE ŠKOLNÍM PROSTŘEDÍ S PŘESAHEM DO RODINY

- komparativní případové studie u zapojených rodin

Metoda

Metoda komparativní případové studie představuje detailní studium jednoho či několika málo případů za účelem vyhodnocení a porozumění procesům a efektům posuzované intervence. Metoda komparativní případové studie bude použita za účelem zjištění a popisu efektu podpory rodin pomocí multidisciplinárních týmů (dále jen MDT). V rámci jednotlivých případových studií budou porovnávány rodiny, které obdržely podporu v rámci projektu (klienti Espediente) s podobnými rodinami, které tuto podporu nedostali. Metoda komparativní případové studie bude použita pro zodpovězení evaluačních otázek týkajících se účelnosti a užitečnosti intervence.

Pozn: Jednotlivé případy budou anonymizovány; každý žák bude označen kódem, pod kterým budou sdružovány informace z různých sběrů dat. Nebude zveřejňován obsah, který by mohl žáka nepřímo identifikovat.

Cíl případových studií

Výsledné srovnání metodou komparativní případové studie umožní na konkrétních příkladech doložit specifické rysy inovativního přístupu, charakterizovat jeho přínosy z pohledu zainteresovaných stran a zaznamenat jeho případné nezamýšlené efekty.

Komparace se zaměří na vyhodnocení efektů podpory rodiny pomocí MDT. Za tímto účelem budou identifikovány různé typy případů, a to podle vyhodnoceného a vnímaného rizika školního selhání, podle možného zdroje školního selhání a podle deklarovaného chování ve škole.

Struktura případových studií

1. Abstrakt případové studie

Abstrakt bude obsahovat shrnutí nejdůležitějších poznatků případové studie, se zaměřením na konkrétní změny, které u žáka nastaly. Konkrétní struktura je na zpracovateli, bude však obsahovat následující témata:

- **představení případu** – předmět intervence a způsob jeho řešení, plánovaný postup
- **představení dítěte v kontextu rodiny a třídy** (s důrazem na motivace k řešení)
- **krátké shrnutí procesu a výsledku intervence** – aktivity, které byly realizovány
- **hodnocení spolupráce a míra naplněných očekávání jednotlivých účastníků**

Abstrakt by měl být stručný napsaný stručně a relevantní tematické části shrnuty do celků.

2. Depistáž

V této kapitole by měly být zpracovány odpovědi na následující otázky:

1: Jaké důvody hrály roli při rozhodování metodika o zařazení žáka do programu?

2: Jakou roli v tomto procesu sehrál třídní pedagog/pedagožka?

Ideálně zde zasadit komentář pedagoga k výběru žáků – zda žáci identifikovaní jako ohrožení školním neúspěchem vykazovali známky ohrožení v následujících oblastech:

- Prospěch a jeho vývoj za poslední dobu
- Chování vůči pedagogovi/pedagožce (autoritám)

- Chování a projevy žáka/žákyně v kolektivu třídy
- Další projevy žáka/žákyně v situacích související se školou – motivace ke školním aktivitám, mimořádné události
- Skutečnosti, které vedly k zařazení žáka/žákyně do MDT

Je zde rovněž vhodné popsat kontext situace ve třídě, tedy osobnost pedagoga a dynamiku třídy.

3: Jaký postoj zaujali rodiče v tomto procesu zapojení?

Jaký způsobem byli rodiče informováni o nominaci žáka/žákyně do MDT?

Zde se rozepsat o reakci rodičů, očekávání od MDT, vnímání potřeby MDT a nastavení dalších společných cílů, případně názorové odlišnosti mezi rodiči.

4: Jaký způsobem hodnotíte potřebnost zapojení žáka do MDT na základě průběhu celého procesu?

Reflexe spolupráce MDT v celém jeho procesu – jednotný postup, zda panovaly odlišné názory na řešení situace u jednotlivých odborníků. Případně v čem nastaly bariéry a jak je realizační tým MDT řešil.

1. Zhodnocení průběhu zapojení žáka a rodičů

1: Jak vnímáte celkové zapojení rodiny do procesu včetně způsobů komunikace a spolupráce?

Zde by se měla reflektovat zejména vzájemná spolupráce a nastavení komunikace mezi členy MDT a rodiči. Měl by to být i popis toho, jaké měli rodiče možnosti participovat na navržených aktivitách a nakolik mohli vyjádřit své potřeby v této oblasti. Jak se dařilo poskytovat zpětnou vazbu a zda se rodiče byli ochotni účastnit hodnocení dosažených cílů.

2: Jaké problémy se objevily při uplatňování zvoleného postupu?

Na tomto místě by měl být popsán vývoj spolupráce s rodinou a pozitivní zkušenosti práce v MDT. Jak na tuto zkušenost reagoval žák/žákyně. Zda byly nastavené cíle v souladu s potřebami a zda bylo potřeba je měnit v průběhu intervence. Dále zmínka o tom, jak fungoval samotný MDT, jakou formou byly předávány informace a jak často se scházel MDT.

2. Zhodnocení efektů MDT

1: K jakým změnám v chování žáka/žáčky v průběhu intervence došlo?

V této kapitole je dobré se rozepsat o vývoji, který v jednotlivých oblastech, a především v chování ve třídě a postoji v sociálním kontaktu se spolužáky došlo. Dále sumarizace přínosů deklarovaných rodiči (hodnocení spokojenosti rodičů se změnou ve výkonu žáka, vnímané přínosy, užitečnost a doporučení pro práci s žáky)

2: Jaké nastaly neočekávané efekty (pozitivní/negativní) podpory ze strany MDT?

Zde by se mohlo vycházet z průběžných monitorovacích zápisů MDT, návrat k plánovanému postupu práce MDT a jeho revize.

3: Jaký další postup pro práci se žákem/žáčkou MDT doporučuje?

Shrnutí předpokladů účinného řešení situace žáků pomocí MDT, případně další fáze intervence u žáka/žáčky, případně ve třídě, či u učitele/učitelky.

V celkovém hodnocení žáka v rámci detekce se objevilo rizikové pásmo v oblasti vyhledávání vzrušení (67%), což může signalizovat sklon k negativnímu myšlení, či sklony k impulsivnímu chování a sklon vyhledávat aktivity, které přinášejí pocit vzrušení. Dítě může mít rovněž sklony k přecitlivělosti.

Obrázek 2. Výsledky detekce: Tendence k rizikovému chování

TENDENCE K RIZIKOVÉMU CHOVÁNÍ

negativní myšlení:	4
impulzivita:	3
vyhledávání vzrušení:	67
přecitlivělost:	10

Pozn: 0 = NÍZKÉ RIZIKO, 100 = VYSOKÉ RIZIKO

Zdroj: Inesan, detekční nástroj 2022

V rámci hodnocení školní úspěšnosti byl mapován názor žáka a zároveň hodnocení učitele. Z individuálního hodnocení žákem je patrné, že si nevěří v oblastech, jejichž hodnocení je nižší než 50 %. Na tyto oblasti bylo doporučeno se dále zaměřit.

Obrázek 3. Výsledky detekce: Školní úspěšnost

VNÍMANÁ ŠKOLNÍ ÚSPĚŠNOST index sebepojetí 48

obecné schopnosti:	100
matematika:	50
čtení:	40
pravopis:	17
psaní:	20
sebedůvěra:	7

Zdroj: Inesan, detekční nástroj 2022

Přestože objektivní hodnocení žáka učitelem bylo jiné, reálný prožitek úspěšnosti byl žádoucí nejen z hlediska podávání dobrých výkonů, ale i pro zdravý rozvoj osobnosti žáka a jeho náhled na vlastní úroveň sebehodnocení a zlepšení motivace.

Obrázek 3. Výsledky detekce: Hodnocení učitele/učitelky

CHOVÁNÍ ŽÁKA, SPOLUPRÁCE RODINY A ŠKOLY

koncentrace:	96
prosociální chování:	75
zapojení rodiny:	93

agresivita:	9
emoční regulace:	12
internalizing problems:	16

Pozn.: 0 = NEJHORŠÍ HODNOCENÍ, 100 = NEJLEPŠÍ HODNOCENÍ

Zdroj: Inesan, detekční nástroj 2022

3. Zhodnocení průběhu zapojení žáka a rodičů

Kromě pěti MD týmů proběhlo i jedno individuální setkání v rámci metody Kids' skills, kde C1 popsal svůj cíl umět zůstat klidný i v situacích, které jej rozhodí a tlačí do impulzivního chování.

C1 si stanovil vlastní cíl prostřednictvím Kids' skills naučit větší trpělivosti. Že už to umí, pozná tak, že když se mu sekne hra na PC, tak se nebude vztekat a místo toho jen vypne a zapne počítač, bude v klidu, nic nebude ničit, nebude nadávat a místo toho mlčet a dýchat, hlavou se mu budou honit myšlenky, že by měl jít dělat něco jiného. Že už to takto umí, pozná podle toho, až bude mlt na své nástěnce pět čárek za to, že se mu ve vypjaté situaci povedlo být klidný u PC a pět čárek za to, že se mu podařilo být klidný doma (např. při vyrábění).

V první fázi bylo dohodnuto, že bude zkoušet svou trpělivost doma v těchto situacích, později začne trénovat i ve škole. Doma u počítače měl kámen jako talisman a připomenutí toho, co trénuje. Dále bylo dítě motivováno, aby zmapovalo za pomoci sociálního pedagoga a terapeuta přínosy této nové dovednosti pro něj a pro jeho okolí a také se stanovil plán, jak oslaví svůj úspěch.

Matka během MD týmů zmínila svou obavu o to, jaké si hledá C1 kamarády. Dle jejího názoru jsou problematictí a matka se bojí, aby C1 néstahovali „k lumpárnám“. C1 ale už dokáže vyhodnotit, co může a co ne. V průběhu posledního setkání vyšlo najevo, že má C1 na jednoho svého kamaráda velmi pozitivní vliv a zkušenost, ze které těží úspěch. Učili se spolu a kamarád díky společnému učení s C1 dostal výjimečně jedničku a zažil tak díky němu úspěch, což bylo v rámci MDT pozitivně reflektováno.

Matka C1 po celou dobu velmi dobře spolupracovala, účastnila se MD týmů a svého syna podporovala. Během pravidelných setkání měla dostatek prostoru vyjádřit své názory, potřeby a obavy. Při práci metodou Kids' skills v rámci individuálního sezení měl zase C1 prostor sám pro sebe a práci na svém cíli.

4. Zhodnocení efektů MDT

Lze zhodnotit, že v průběhu intervence došlo k posunu v chování C1. V nepříjemných situacích, ve kterých dříve „vybuchl“ (například ve chvíli, kdy se mu zasekl počítač) a obvykle nezvládl svůj hněv a začal se projevoval impulzivně, dokázal nyní v klidu. V případě počítače si například předsevzal, že nejprve počítač vypne, zapne a bude dál a klidně pokračovat v předchozí činnosti. Po tomto úspěchu si stanovil, že se pokusí zůstat v klidu i v dalších pro něj nepříjemných situacích, které se mu doma stávají a dohánějí ho k impulzivnímu chování.

Matka vidí v této jeho snaze smysl a syna podporuje, aby se mu dařilo zůstat klidný i při psaní domácích úkolů a řešení náročných situací. Matka uvedla na posledním setkání MDT, že zaznamenala viditelnou změnu v chování C1, který je klidnější a uvolněnější. Dále zhodnotila, že se prostřednictvím MDT sama posunula, když se naučila, jak okamžitě na synovy reakce nereagovat (nevybuchovat). Dále by chtěla pracovat na ovládnutí vlastních emocí, když dítě neposlouchá a nedaří se jí s ním domluvit a zajímala se o další možnou podporu ze strany školy.

C1 i jeho matka byli s průběhem MD týmů spíše spokojeni.

1. Abstrakt případové studie

C2 je ve 4. ročníku, ve škole pracuje pod vedením asistentky pedagoga. Původně byla asistentka přítomna v lavici, ale žákyně v průběhu intervence MD týmu začala sedět se spolužačkou, což se příznivě projevilo na jejím sociálním chování i celkovém naladění.

V důsledku tragické smrti šestiletého bratra C2, který dlouhodobě bojoval s nemocí, prošla celá rodina traumatem a C2 se uzavřela do vlastního světa, přizpůsobila se stavu, kdy nezatěžuje rodiče starostmi.

Jako cíle intervence bylo stanoveno rozvíjet samostatnost, tvořivost a fantazii C2 a podporovat její větší socializace se spolužáky ve třídě. V rámci rodiny byla doporučena dotyková terapie pro rozvoj všímavosti a blízkosti s rodiči po prožitém traumatu.

2. Depistáž

C2 je v péči SPC pro vady řeči a má podpůrné opatření ve výuce asistentku pedagoga. Dívka měla v rámci depistáže zjištěny potřeby bližšího kontaktu s kamarády a větší míru samostatných úkolů. Vzhledem k vadě řeči se její vztahy rozvíjejí pomaleji. Traumatická událost z minulosti je postupně zpracovávána i s rodiči, rodina je v očekávání dalšího potomka.

Obrázek 1. Ostrov žákyně

Zdroj: Inesan, detekční nástroj 2022

V rámci diagnostiky zvolila žákyně v jednotlivých tematických oblastech ostrovní symboly harmonické, které signalizují, že se dítě v rodině pravděpodobně cítí bezpečně, je podporované a milované. Vnímá rodiče jako přístupné a spravedlivé. Rovněž z detekovaného zjištění vzešlo, že žákyně vnímá vztahy ve třídě jako harmonické, zajímá se, co se ve třídě děje a/nebo se zapojuje do aktivit v rámci kolektivu a je aktivní v sociálních kontaktech.

V celkovém hodnocení žákyně v rámci detekce se objevilo rizikové pásmo v oblasti vyhledávání vzrušení (60 %), což může signalizovat sklon k negativnímu myšlení, či sklony k impulsivnímu chování a sklon vyhledávat aktivity, které přinášejí pocit vzrušení. U žákyně byl následně zjištěn sklon k přecitlivělosti.

Obrázek 2. Výsledky detekce: Tendence k rizikovému chování

TENDENCE K RIZIKOVÉMU CHOVÁNÍ

negativní myšlení:	75
impulzivita:	60
vyhledávání vzrušení:	60
přecitlivělost:	15

Pozn.: 0 = NÍZKÉ RIZIKO, 100 = VYSOKÉ RIZIKO

Zdroj: Inesan, detekční nástroj 2022

V rámci hodnocení školní úspěšnosti byl mapován názor žákyně a zároveň hodnocení učitele. Z individuálního hodnocení žákyně je patrné, že si nevěří v oblastech, jejichž hodnocení je nižší než 50 %. Vzhledem k tomu, že se jedná o žákyni s nadprůměrným prospěchem, je třeba dále pracovat na vnímání vlastní hodnoty a výkonnosti.

Obrázek 3. Výsledky detekce: Školní úspěšnost

VNÍMANÁ ŠKOLNÍ ÚSPĚŠNOST index sebepojetí 21

obecné schopnosti:	0
matematika:	40
čtení:	20
pravopis:	17
psaní:	20
sebedůvěra:	29

Zdroj: Inesan, detekční nástroj 2022

Hodnocení učitelky je v tomto případě hodnotově mimořádně rozdílné a neodpovídá sebepojetí žákyně. Dívka potřebuje dále rozvíjet oblast koncentrace ve výuce spojenou se zvýšenou odpovědností za své úkoly.

Obrázek 4. Výsledky detekce: Hodnocení učitele/učitelky

CHOVÁNÍ ŽÁKYNĚ, SPOLUPRÁCE RODINY A ŠKOLY

koncentrace:	40
prosociální chování:	65
zapojení rodiny:	70
agresivita:	3
emoční regulace:	36
internalizing problems:	36

Pozn.: 0 = NEJHORŠÍ HODNOCENÍ, 100 = NEJLEPŠÍ HODNOCENÍ

Zdroj: Inesan, detekční nástroj 2022

3. Zhodnocení průběhu zapojení žáka a rodičů

Žákyně i rodina se zapojovali do průběhu setkávání aktivně, komunikovali s učitelkou i s MD týmem.

Předmětem setkání byly potíže ve výuce a rodiče, kteří méně kontrolují naučené učivo a občasné neplnění povinností, které učitelka vyžaduje. Aktivně se řešilo zapojení asistentka pedagoga, která se v průběhu procesu podpory více vzdálila, zjistilo se však, že je nutné, aby občas na žákyni dohlédla.

4. Zhodnocení efektů MDT

Konečné vyhodnocení a shrnutí zjištěných informací nás vede k závěru, že je třeba pracovat na aktivní konverzaci s dospělými bez pomoci názorných pomůcek. Dále je cílem prohloubit a posílit vztah s matkou pomocí dotekové terapie, což technika podporující rodičovskou blízkost. Dále MD tým doporučil pracovat a podporovat žákyni v samostatném plnění svých povinností, jelikož přetrvávající dysfázie způsobuje potíže nejen v komunikaci, ale i v koncentraci na konkrétní úkony.

Jako vhodné se jeví zavedení deníčku a kontrola ze strany rodičů (podpis). Jako vhodné se jeví denně procvičovat anglický jazyk – komunikace s otcem a podporovat rovněž rodičovskou blízkost.

Rodina i škola hodnotí setkávání jako prospěšné pro spolupráci, vnímají, že cíle, které byly nastaveny se podařilo naplnit a pokud by se mohli setkávat v organizaci i nadále, tak by rádi využili těchto možností.

1. Abstrakt případové studie

C3 je žákyní 3. ročníku. Do projektu multidisciplinární intervence byla vybrána jako tzv. „kontrolní vzorek“ na základě výsledků detekčního nástroje. Dalším důvodem výběru byl také zájem rodičů zapojit dceru do projektu. Cílem intervence bylo podpořit začlenění C3 mezi ostatní kolektiv žáků, naučit ji nevztahovat si na sebe to, co se jí netýká, stát si za svým, být schopna odmítnout nebo nevyhovět bez pocitu viny. V rámci intervence se proto pracovalo na třech úrovních: s celou třídou - tak, aby byl důraz kladen na začlenění C3, rodiči - tak, aby byl důraz kladen na výchovný styl, s C3 individuálně pomocí metody Kid's skills. Přínos MDT byl zaznamenán na všech třech úrovních. Všichni účastníci na projektu spolupracovali dobře a jejich očekávání byla naplněna.

2. Depistáž

C3 bydlí s rodiči, kteří prošli problematickou fází vztahu, která pramenila z nedostatku vzájemného porozumění. Matka žákyně musí často pomáhat svému bratrovi, který má těžké postižení, což jistým způsobem zatěžuje celou rodinu. V současné době se ale vztah rodičů zlepšil/stabilizoval a oba rodiče se snaží žákyni podporovat. Ve třídě je žákyně oblíbená a podle slov učitelky dobře spolupracuje. Učitelka ji hodnotí jako chytrou žákyni, která se dobře učí, upozornila nicméně na to, že C3 má v porovnání s ostatními žáky občas vyšší potřebu pozornosti. Zároveň se žákyně často snaží řešit za učitele to, co je v jeho kompetenci. Za problematické období učitelka i rodina označili návrat žákyně do školy po období distanční výuky, která byla zavedena v důsledku pandemie Covid-19. V tomto období bylo pro C3 těžší se znovu sžít se třídou a do školy se ji nechťelo vracet vůbec. C3 navíc špatně nesla, když „někdo ve třídě něco udělá a paní učitelka kvůli tomu kárá celou třídu – tedy i ji, která za to nemůže“. Zodpovědnost celé třídy nebo jiných žáků tedy vztahovala ke své osobě.

Obrázek 1. Ostrov žákyně

Zdroj: Inesan, detekční nástroj 2022

V rámci diagnostiky zvolila C3 v jednotlivých tematických oblastech ostrovní symboly, které symbolizují aktivní přístup k úkolům, dobrý vztah k fyzické aktivitě, zázemí v rodině a pozitivní vnímání okolí včetně dobrých vztahů s kamarády.

V celkovém hodnocení C3 se v rámci detekce objevilo rizikové pásmo v oblasti vyhledávání vzrušení (63%), což může signalizovat sklon k impulsivnímu chování a sklon vyhledávat aktivity, které přinášejí pocit vzrušení. Dítě může mít rovněž sklony k přecitlivělosti.

Obrázek 2. Výsledky detekce: Tendence k rizikovému chování

TENDENCE K RIZIKOVÉMU CHOVÁNÍ

negativní myšlení:	11
impulzivita:	50
vyhledávání vzrušení:	63
přecitlivělost:	15

Pozn.: 0 = NÍZKÉ RIZIKO, 100 = VYSOKÉ RIZIKO

Zdroj: Inesan, detekční nástroj 2022

V rámci hodnocení školní úspěšnosti byl mapován názor C3 a zároveň hodnocení učitele. Z individuálního hodnocení C3 je patrné, že si nejvíce věří v obecných schopnostech, matematice a psaní.

Obrázek 3. Výsledky detekce: Školní úspěšnost

VNÍMANÁ ŠKOLNÍ ÚSPĚŠNOST index sebepojetí 70

obecné schopnosti:	80
matematika:	80
čtení:	50
pravopis:	50
psaní:	80
sebedůvěra:	40

Zdroj: Inesan, detekční nástroj 2022

Ač učitelka hodnotila žákyni vyšším skórem, v sebehodnocení žákyně není zaznamenán takový rozdíl. Index sebepojetí v hodnotě 70 je v pásmu zdravého sebepojetí.

Obrázek 4. Výsledky detekce: Hodnocení učitele/učitelky

CHOVÁNÍ ŽÁKA, SPOLUPRÁCE RODINY A ŠKOLY

koncentrace:	95
prosociální chování:	95
zapojení rodiny:	100
agresivita:	0
emoční regulace:	4
internalizing problems:	8

Pozn.: 0 = NEJHORŠÍ HODNOCENÍ, 100 = NEJLEPŠÍ HODNOCENÍ

Zdroj: Inesan, detekční nástroj 2022

3. Zhodnocení průběhu zapojení žáka a rodičů

Cíle byly nastavené v souladu s potřebami dítěte a rodičů. Postupně se stanovené cíle doplňovaly a zaměřovaly na potřeby dítěte a rodiny až v průběhu setkávání. Díky tomu se cíle stávaly zřetelnějšími a tím pádem i lépe dosažitelnými.

Rodiče souhlasili se zařazením dítěte do projektu, po celou dobu spolupracovali a svou dceru podporovali. Zároveň vyjadřovali obavy z toho, že když začnou o situaci mluvit nahlas, nic se nevyřeší, ale možná i zhorší. Díky setkávání se tyto obavy rozplynuly a žákyni se dařilo mluvit o svých obavách otevřeně. Společně se pak hledala řešení konkrétních situací, které ji ve škole trápily. Důležitou roli zde sehrála matka, která se přidala k C3 a trénovala spolu s ní totožnou věc (umět říkat ne), protože v tom spatřovala osobní přínos. Stanovením společného cíle si obě poskytly vzájemnou podporu. Matka také navrhla, že svou C3 podpoří každé ráno při odchodu ze školy hezkým vzkazem.

K setkání MDT došlo celkem pětkrát. Žákyně dobře spolupracovala ve společnosti svých rodičů, měla v nich oporu při setkání celého MD týmu a v komunikaci s učiteli.

Došlo k setkání C3 s třídní učitelkou, která jí nabídla možnost kdykoliv za ní přijít a společně si vyjasnit, co je potřeba. Třídní učitelka tímto způsobem nabídla žákyni svou podporu. C3 se mohla soustředit na své sebeuvědomění a sebevědomí, učila se nevyhovovat každému ve všem, učila se říkat „Ne“. V tom ji podpořila i její matka, která se učila říkat „Ne“ spolu s dcerou.

4. Zhodnocení efektů MDT

Na základě zjištění lze vyhodnotit, že v průběhu intervence došlo k posunu v chování C3 ve všech třech stanovených oblastech. C3 se naučila říkat „Ne“ bez pocitu viny, tak, jak si to stanovila na počátku intervence. Dále si žákyně uvědomila, že na sebe nemůže brát povinnosti učitele a řešit jeho problémy se třídou. Stejně tak, že si na sebe nemá vztahovat to, co si učitel vyřizuje ve třídě s někým jiným. Díky rozhovoru s třídní učitelkou v posledním MDT dostala žákyně nabídku – možnost kdykoli si promluvit s TU v soukromí, kde nebudou poslouchat ostatní spolužáci, o tom, co ji trápí. Žákyně se podle vlastního vyjádření teď cítí ve třídě lépe. Rodiče o ní mluví jako o sebevědomější a hodnotí práci v MDT kladně. Žákyně se více otevřela svému okolí a dokáže si poradit se situacemi, ze kterých by dříve měla strach.

Na případu C3 se ukázalo, že účast samotného žáka je při řešení problému nepostradatelná. C3 dostala prostor k vyjádření potřeb, obav, mohla klást otázky, a především vnímala zájem všech zapojených členů (včetně rodičů) porozumět jejím potřebám. Potřebné informace se všichni dozvídali přímo na místě, nikoli zprostředkovaně (a tedy v určitých situacích i nepřesně), což je další velká výhoda MDT a zapojení dítěte přímo do procesu.

Další podpora může zajistit, že úspěch dosažený touto spoluprací udržitelný i nadále, a že se dobré vztahy mezi učitelem a dítětem a mezi dětmi ve třídě budou ještě více prohlubovat.

1. Abstrakt případové studie

C4 je žákem 4.ročníku ZŠ. Do multidisciplinární intervence byl vybrán na základě měření detekčního nástroje, které signalizovalo potenciálního ohrožení v rodině (problematický vztah s otcem). Do rodinného systému se v rámci intervence nicméně nepodařilo nahlédnout. Cílem intervence bylo podpořit žáka ve sdílení svých potřeb, zvýšit jeho sebevědomí a naučit ho, jak si zajistit určitou míru bezpečí a autonomie jak v rodinném, tak ve školním prostředí. Konkrétně se MDT zaměřila na tři cíle: posílit komunikaci, posílit kamarádské vztahy, zlepšit vztah s otcem.

Lze zhodnotit, že v důsledku intervence došlo u žáka k mírnému posunu směrem ke všem třem cílům. V důsledku projektu je otevřenější v komunikaci, na posilování vztahů se spolužáky a otcem je třeba pracovat dlouhodobě s podporou.

2. Depistáž

C4 žije s rodiči a třemi sourozenci v dvoupokojovém bytě, dětský pokoj sdílí s nejstarším bratrem, kterého rodina osvojila, se starší sestrou a s otcem. C4 chybí vlastní soukromí. V průběhu intervence zmiňoval častý křik otce, který mu vadí. Otce se bojí, a proto tráví většinu času raději venku. S matkou má C4 dobrý a blízký vztah. C4 je nicméně okolím vnímán jako velmi komunikativní a sdílný chlapec, který si více rozumí s dospělými než s vrstevníky. To si sám uvědomuje a chtěl by to změnit. Často se vyhýbá třídnímu kolektivu. Stejně jako doma, vadí mu hluk i ve třídě a často utíká na chodbu. Pochybuje o sobě, v oblasti percepce a přesvědčení o sobě osciluje mezi opuštěností a méněcenností (v rámci „Socioklimatu“ vyšlo, že je většinou spolužáků vnímán jako kamarádský). Je také velmi citlivý a pokud cítí nějakou křivdu nebo nespravedlnost, utíká ve škole za školní speciální pedagožkou/terapeutkou.

Obrázek 1. Ostrov žáka

Zdroj: Inesan, detekční nástroj 2022

V rámci diagnostiky zvolil žák v jednotlivých tematických oblastech ostrovní symboly negativního myšlení, které symbolizuje pocit ohrožení. Dále se v rámci ostrova žáka zobrazila silná sebedůvěra s výkonem ve škole a dobrý vztah k fyzickým výkonům značí aktivitu. Dalo by se vyhodnotit, že škola je pro žáka klíčovým místem pro život.

V celkovém hodnocení žáka v rámci detekce se objevilo rizikové pásmo v oblasti negativního myšlení (64%), a vyhledávání vzrušení (63%) a sklon k negativnímu myšlení (64%).

Obrázek 2. Výsledky detekce: Tendence k rizikovému chování

TENDENCE K RIZIKOVÉMU CHOVÁNÍ

negativní myšlení:	64
impulzivita:	59
vyhledávání vzrušení:	63
přecitlivělost:	58

Pozn.: 0 = NÍZKÉ RIZIKO, 100 = VYSOKÉ RIZIKO

Zdroj: Inesan, detekční nástroj 2022

V rámci hodnocení školní úspěšnosti byl mapován názor žáka a zároveň hodnocení učitele. Z individuálního hodnocení žákem je patrné, že si nevěří v oblastech, jejichž hodnocení je nižší než 50 %. Na tyto oblasti bylo doporučeno se dále zaměřit.

Obrázek 3. Výsledky detekce: Školní úspěšnost

VNÍMANÁ ŠKOLNÍ ÚSPĚŠNOST index sebedůvěry 24

obecné schopnosti:	0
matematika:	20
čtení:	100
pravopis:	33
psaní:	0
sebedůvěra:	0

Zdroj: Inesan, detekční nástroj 2022

Přestože objektivní hodnocení žáka učitelem bylo jiné, reálný prožitek úspěšnosti byl žádoucí nejen z hlediska podávání dobrých výkonů, ale i pro zdravý rozvoj osobnosti žáka a jeho náhled na vlastní úroveň sebehodnocení a zlepšení motivace. Index školní úspěšnosti byl v tomto případě kriticky nízký.

Obrázek 4. Výsledky detekce: Hodnocení učitele/učitelky

CHOVÁNÍ ŽÁKA, SPOLUPRÁCE RODINY A ŠKOLY

koncentrace:	33
prosociální chování:	25
zapojení rodiny:	87

agresivita:	20
emoční regulace:	34
internalizing problems:	40

Pozn.: 0 = NEJHORŠÍ HODNOCENÍ, 100 = NEJLEPŠÍ HODNOCENÍ

Zdroj: Inesan, detekční nástroj 2022

3. Zhodnocení průběhu zapojení žáka a rodičů

Členové MDT se pečlivě domlouvali na konkrétním postupu před každým setkáním. Vždy vycházeli ze spisové dokumentace klienta, dobrá byla i komunikace s třídní učitelkou. V rámci MD týmů se cílilo na ukotvení C4 v tom, co mu jde, na nalezení jeho silných stránek. Členové týmu oceňovali snahu a kreativitu C4 při hledání řešení. Stanoveny byly nakonec tři cíle – upevnit vztah se spolužáky, zlepšit vztah s otcem a více otevřeně komunikovat své pocity. Posílení vztahů se spolužáky a navazování nových vztahů se C4 se učil pomocí nácviku v rámci MDT. S podporou matky se zaměřil na komunikaci svých pocitů směrem k otci, obzvláště v případech, když na něho křičí. Zároveň se C4 snažil vyřešit problém s nedostatkem soukromí v dětském pokoji (prvním krokem byl nápad pořídit neprůhledný baldachýn na jeho postel). Jednotlivá setkání se zaměřila především na podporu schopností žáka komunikovat více své potřeby a postarat se tak o určitou míru bezpečí a autonomie. Tento cíl se promítá i do školního prostředí, ve kterém bylo třeba posilovat jeho snahu úspěšně navazovat a udržovat vztahy se spolužáky, a to za pomoci třídní učitelky, která má o třídě největší přehled.

Všech MD týmů se aktivně a se zájmem účastnila matka C4, v jeho cílech a potřebách ho podporovala. Otec o spolupráci zájem nejevil (především vzhledem k náročné pracovní době u ČD), zároveň se jí ale nebránil.

Spolupráce žáka i jeho matky byla hodnocena kladně. C4 byl v rámci projektu velmi otevřený, tvořivý, měl tendenci hledat řešení.

4. Zhodnocení efektů MDT

Z projektu vyplynulo, že C4 potřebuje i nadále posilovat sebeúctu, sebevědomí a komunikaci, aby se uměl prosadit ve třídě pozitivním způsobem a uměl navázat kamarádské vztahy. V rámci podpory klidné a otevřené komunikace s otcem hraje klíčovou roli matka a její podpora. C4 potřebuje adekvátně a v rámci možností rodiny zajistit jistou míru soukromí v dětském pokoji, potřebuje posilovat rezistenci (sám od sebe začal víc cvičit, což považuje za první krok).

Lze zhodnotit, že v důsledku intervence došlo u C4 k mírnému posunu směrem ke všem třem cílům. V důsledku projektu je otevřenější v komunikaci, na posilování vztahů se spolužáky a otcem je třeba pracovat dlouhodobě. Bylo nicméně patrné, že má C4 zájem zkoušet navrhovaná řešení. Matce bylo doporučeno podporovat C4 i nadále, zároveň jí bylo doporučeno, zaměřit se i na sebe a na zlepšení vztahů uvnitř rodiny.

1. Abstrakt případové studie

C5 je žákyní 4.ročníku ZŠ. C5 byla vybrána do projektu na doporučení třídní učitelky a na základě žádosti rodičů. Důvodem byla nižší frustrační tolerance, nesamostatnost a horší adaptace na nové prostředí. Cílem intervence bylo u C5 posílit její školní aktivitu a sebevědomí a současně ji ukázat, v čem spočívají její kvality. V rámci celého procesu byli rodiče aktivní, spolupracovali a C5 vždy ve všem povzbuzovali. Samotná komunikace s C5 však byla v rámci MDT vždy obtížná v důsledku její nízké motivace se zapojit. V návaznosti na tuto skutečnost i přes úsilí MD týmu nedošlo v chování žákyně k zjevnému posunu.

2. Depistáž

Při vstupu do projektu byla C5 charakterizována jako nesmělá a nejistá dívka. Nesmělost se projevovala především v novém prostředí a při komunikaci s jinými dospělými mimo členy rodiny. C5 žije s bratrem (dvojče) a starší sestrou ve střídavé péči rodičů, která se upravuje na základě pracovní doby matky. Rodiče spolu velmi dobře vycházejí, komunikují a svůj volný čas tráví s dětmi. Rodičovský tým funguje i po rozchodu velmi dobře. Všechny děti v rodině mají hodně kroužků.

C5 si stanovila cíl být „tak šikovná jako je její starší sestra“ a to především po výtvarné stránce. Ráda si maluje a kreslí sama doma, ale do kolektivního zařízení ZUŠ nechce chodit odmítá. Rodiče ji v jejím zájmu podporují a sestra ji dle matky také pomáhá. S bratrem (dvojčetem) má C5 dobrý vztah, dle matky bezkonfliktní.

V kolektivu třídy působí C5 nenápadně, neprosazuje se, je nutné ji stále pozitivně motivovat. Ve škole nemá výukové potíže, ale musí se učit více než bratr. Bratr je aktivnější a rychlejší, často za sestru vyřizuje a plní některé úkoly.

Obrázek 1. Ostrov žáka

Zdroj: Inesan, detekční nástroj 2022

V rámci diagnostiky zvolila žákyně v jednotlivých tematických oblastech ostrovní symboly neutrální. Žákyně je ve škole ráda, je pro ni přirozené prostředí a v dalších oblastech volila mírně pozitivní harmonické symboly.

V celkovém hodnocení C5 se v rámci detekce objevilo rizikové pásmo v oblasti přecitlivělosti (55%), z výsledků detekce vyplývá, že C5 může mít také mírný sklon k vyhledávání vzrušení či impulzivitě.

Obrázek 2. Výsledky detekce: Tendence k rizikovému chování

TENDENCE K RIZIKOVÉMU CHOVÁNÍ

negativní myšlení:	5
impulzivita:	5
vyhledávání vzrušení:	5
přecitlivělost:	55

Pozn: 0 = NÍZKÉ RIZIKO, 100 = VYSOKÉ RIZIKO

Zdroj: Inesan, detekční nástroj 2022

V rámci hodnocení úspěšnosti byl mapován názor C5 a zároveň hodnocení učitele. Z individuálního hodnocení žákem je patrné, že si nevěří v oblastech, jejichž hodnocení je nižší než 50%. Jedná se o oblast čtení, psaní a o sebedůvěru. Na tyto oblasti bylo doporučeno se dále zaměřit.

Obrázek 3. Výsledky detekce: Školní úspěšnost

VNÍMANÁ ŠKOLNÍ ÚSPĚŠNOST index sebepojetí 48

obecné schopnosti:	50
matematika:	50
čtení:	40
pravopis:	40
psaní:	40
sebedůvěra:	43

Přestože objektivní hodnocení žáka učitelem bylo jiné, reálný prožitek úspěšnosti byl žádoucí nejen z hlediska podávání dobrých výkonů, ale i pro zdravý rozvoj osobnosti žáka a jeho náhled na vlastní úroveň sebehodnocení a zlepšení motivace.

Obrázek 4. Výsledky detekce: Hodnocení učitele/učitelky

CHOVÁNÍ ŽÁKA, SPOLUPRÁCE RODINY A ŠKOLY

koncentrace:	88
prosociální chování:	85
zapojení rodiny:	100

agresivita:	9
emoční regulace:	24
internalizing problems:	32

Zdroj: Inesan, detekční nástroj 2022

3. Zhodnocení průběhu zapojení žáka a rodičů

Před jednotlivými setkáními MDT se jednotliví členové domlouvali na postupu komunikace a vedení celého setkání. Vycházeli především z průběžných zápisů a rovněž z výsledků detekčního nástroje. Společné setkání celé rodiny se neuskutečnilo. Dobře lze hodnotit komunikaci s třídní učitelkou, která byla vždy k dispozici a do procesu se zapojovala ve správný čas.

Spolupráce s C5 byla ale problematická. Nerada se vyjadřovala k jakémukoliv tématu, vždy spoléhala v odpovědi na matku. Při setkávání v hodinách v rámci setkávání MDT bylo nutné C5 povzbuzovat a nabádat k aktivitám.

V každém setkání v MDT (při kterém se střídala matka i otec) byl C5 poskytnut prostor k vyjádření, C5 byla pozitivně motivována, bylo posilováno její sebevědomí (např. vykonáním nějaké aktivity bez účasti bratra). C5 ovšem reagovala tak, že vše odkývala, ale bez zřetelného zájmu.

4. Zhodnocení efektů MDT

Veškeré kroky v MDT vycházely z počátečních cílů, bylo ale velmi náročné s C5 komunikovat, na čemkoliv se domluvit a zapojit ji do procesu. V návaznosti na tuto skutečnost nedošlo v chování C5 k zjevnému posunu. Je tedy nezbytné v této oblasti pracovat i nadále. Matce bylo doporučeno podporovat u dívky samostatnost a rozvoj komunikačních dovedností.

U C5 je nezbytné procvičovat její zdravou míru sebeprosazování oproti bratrovi. Současně je nezbytné, nechat ji vyniknout v oblasti, která je jen její a neustále nesrovnávat.

1. Abstrakt případové studie

C6 je žákem 4.ročníku ZŠ a do projektu byl vybrán na žádost rodičů. Projektu se účastnil spolu se sestrou-dvojčetem – sestrou. C6 byl detekován k návazné podpoře v MDT na základě jeho uzavřenosti v cizím prostředí, neprojevuje se a snaží se působit nenápadně. Stejně jako v případě jeho sestry, v průběhu projektu se nepodařilo C6 namotivovat tak, aby spolupracoval. Z toho důvodu se nepodařilo dosáhnout stanovených cílů.

2. Depistáž

C6 je sportovně založený, hraje závodně hokej a rodiče ho v jeho zájmu podporují. C6 žije ve střídavé péči rodičů se svou sestrou – dvojčetem a se starší sestrou. Střídavá péče je závislá na pracovní době matky. Rodiče spolu velmi dobře vycházejí, mají zdravý vztah, otevřenou komunikaci a jako rodičovský tým fungují dobře. Zvládají dovážet syna na všechny tréninky a zápasy. Vztahy se sestrami jsou dle matky bezkonfliktní. C6 za sestru dvojče ovšem vše řeší a staví se do role staršího a zodpovědnějšího. Ve třídě působí C6 nenápadně, neprojevuje emoce, komunikace se spolužáky je hodnocena na průměrné úrovni. C6 nikdy neprojevoval zvýšenou aktivitu, spíše vyčkával a v kolektivu chlapců se veze.

Obrázek 1. Ostrov žáka

Zdroj: Inesan, detekční nástroj 2022

V rámci diagnostiky zvolil žák v jednotlivých tematických oblastech ostrovní symboly harmonie, spolupráce a pozitivního vztahu ke spolužákům i ke škole. Dále se v rámci ostrova žáka zobrazil pozitivní vztah k fyzickým výkonům značící aktivitu. Je možné vyhodnotit jeho vnímání školní úspěšnosti jako vysoké.

V celkovém hodnocení žáka v rámci detekce se neobjevilo žádné rizikové pásmo, do další podpory byl vybrán na základě vztahu se svou sestrou (dvojčetem)

Obrázek 2. Výsledky detekce: Tendence k rizikovému chování

TENDENCE K RIZIKOVÉMU CHOVÁNÍ

negativní myšlení:	0
impulzivita:	0
vyhledávání vzrušení:	0
přecitlivělost:	10

Pozn.: 0 = NÍZKÉ RIZIKO, 100 = VYSOKÉ RIZIKO

Zdroj: Inesan, detekční nástroj 2022

V rámci hodnocení školní úspěšnosti byl mapován názor žáka a zároveň hodnocení učitele. Z individuálního hodnocení žákem je patrné, že si C6 se v rámci indexu úspěšnosti pohybuje v pásmu průměru.

Obrázek 3. Výsledky detekce: Školní úspěšnost

VNÍMANÁ ŠKOLNÍ ÚSPĚŠNOST index sebepojedi 65

obecné schopnosti:	80
matematika:	70
čtení:	100
pravopis:	70
psaní:	70
sebedůvěra:	70

Přestože objektivní hodnocení žáka učitelem bylo jiné, reálný prožitek úspěšnosti byl žádoucí nejen z hlediska podávání dobrých výkonů, ale i pro zdravý rozvoj osobnosti žáka a jeho náhled na vlastní úroveň sebehodnocení a zlepšení motivace.

Obrázek 4. Výsledky detekce: Hodnocení učitele/učitelky

CHOVÁNÍ ŽÁKA, SPOLUPRÁCE RODINY A ŠKOLY

koncentrace:	70
prosociální chování:	85
zapojení rodiny:	100

agresivita:	10
emoční regulace:	20
internalizing problems:	28

Pozn.: 0 = NEJHORŠÍ HODNOCENÍ, 100 = NEJLEPŠÍ HODNOCENÍ

Zdroj: Inesan, detekční nástroj 2022

3. Zhodnocení průběhu zapojení žáka a rodičů

Komunikace s C6 byla v rámci MDT vždy velmi obtížná. V každém ze setkání v MDT, kde se svou přítomností střídala matka i otec, se neprojevoval, neměl zájem spolupracovat ani příliš komunikovat. Aktivně reagoval pouze na sportovní otázky (týkající se například lyžování v Alpách), v žádné jiné oblasti zájem neprojevil. Nerad se samostatně vyjadřoval, vždy spoléhal na matku nebo na otce. Společné setkání celé rodiny se neuskutečnilo. Oba rodiče však měli v průběhu projektu pozitivní přístup, spolupracovali a vždy chlapce povzbuzovali a motivovali.

Před každým setkáním MDT se jeho členové domlouvali na dalším postupu, setkání byla vždy připravena a aktivně vedena v návaznosti na stanovené cíle stanovené na základě spisové dokumentace C6. Dobře lze hodnotit komunikaci s třídní učitelkou.

4. Zhodnocení efektů MDT

Práce s C6 byla hodnocena jako velmi náročná. Vzhledem k tomu, že C6 neměl o nic zájem, nepodařilo se ho jakkoliv motivovat ke spolupráci, natož k dalšímu osobnímu rozvoji. Stanovené cíle se tedy projektem nepodařilo naplnit. Matce bylo doporučeno podporovat rozvoj jeho komunikačních dovedností a snažit se nalézt u C6 oblasti, ve kterých projeví emoce a tím i větší komunikační dovednost, což je v současné chvíli především sport, a to ve všech možných formách.

1. Abstrakt případové studie

C7 je žákem 3. ročníku ZŠ. C7 má diagnostikované zdravotní problémy (ADD) a ve škole pracuje dle doporučení podpůrného opatření č. 3 spolu s asistentem pedagoga na 25 hodin týdně. Žák byl vybrán do projektu na doporučení třídní učitelky a speciálního pedagoga ve škole, a to z důvodů výukových potíží, nízké frustrační tolerance, přetrvávající nezralosti, nesamostatnosti a horší adaptace v kolektivu vrstevníků. Během zapojení do projektu prošel komplexním vyšetřením v PPP – závěry doposud nebyly dodány matce ani škole. K posunu došlo po vyšetření v PPP, postup reedukace byl zastaven a bylo doporučeno jen zvětšení tvarů písmen při čtení a nákup sešitů na nácvik písma typem Comenia script. Matka C7 na projektu spolupracovala a ocenila posun v chování C7, který zaznamenala především ve větší samostatnosti. Dle pedagogů je v sociálních kontaktech žák ve třídě aktivnější. Jako vhodné se jeví opakování adaptačních programů ve třídě jednou ročně.

2. Depistáž

C7 žije s matkou a mladší sestrou, o širší rodině se nezmiňoval. Dle matky je doma nesamostatný, potřebuje stálou pomoc a povzbuzování, a to i při úklidu pokojíčku, nachystání si věcí do školy aj. Ve třídě působí soliterně, sám není aktivní, zapojuje se pouze na pokyn. Ten chce ovšem vždy splnit a dospělému vyhovět. Kamarády nevyhledává, neví, jak se k nim přiblížit a pozorováním ve třídě se potvrdilo, že je rád sám a nemá pozornost moc rád.

Obecně pedagogové vyhodnotili C7 jako žáka ohroženého školním neúspěchem, chtěli posílit při aktivitách ve třídě jeho sebevědomí a ukázat mu, že ho kamarádi berou mezi sebe a tím ho vyprovokovat k větší aktivitě. C7 je nesmělý, nejistý a uzavřený, trpí výraznou poruchou komunikace.

Obrázek 1. Ostrov žáka

Zdroj: Inesan, detekční nástroj 2022

V rámci diagnostiky zvolil žák v jednotlivých tematických oblastech ostrovní symboly neutrální, které symbolizují nezávislost, dále pozitivní vztah k fyzickým výkonům značící aktivitu. Důležitým faktorem naplnění potřeb je rodina žáka.

V celkovém hodnocení žáka v rámci detekce se objevilo rizikové pásmo v oblasti vyhledávání vzrušení (58%), což může signalizovat sklon k impulzivnímu chování či negativnímu myšlení. Dítě může mít rovněž sklony k přecitlivělosti.

Obrázek 2. Výsledky detekce: Tendence k rizikovému chování

TENDENCE K RIZIKOVÉMU CHOVÁNÍ

negativní myšlení:	70
impulzivita:	15
vyhledávání vzrušení:	58
přecitlivělost:	9

Pozn.: 0 = NÍZKÉ RIZIKO, 100 = VYSOKÉ RIZIKO

Zdroj: Inesan, detekční nástroj 2022

V rámci hodnocení školní úspěšnosti byl mapován názor žáka a zároveň hodnocení učitele. Z individuálního hodnocení žákem je patrné, že si nevěří v oblastech, jejichž hodnocení je nižší než 50 %. Index sebepojetí vyšel u C7 na 24 %, nejistý si je C7 ve všech oblastech kromě matematiky.

Obrázek 3. Výsledky detekce: Školní úspěšnost

VNÍMANÁ ŠKOLNÍ ÚSPĚŠNOST Index sebepojetí 24

obecné schopnosti:	20
matematika:	10
čtení:	20
pravopis:	7
psaní:	20
sebedůvěra:	29

Zdroj: Inesan, detekční nástroj 2022

Přestože objektivní hodnocení žáka učitelem bylo jiné, reálný prožitek úspěšnosti byl žádoucí nejen z hlediska podávání dobrých výkonů, ale i pro zdravý rozvoj osobnosti žáka a jeho náhled na vlastní úroveň sebehodnocení a zlepšení motivace.

Obrázek 4. Výsledky detekce: Hodnocení učitele/učitelky

CHOVÁNÍ ŽÁKA, SPOLUPRÁCE RODINY A ŠKOLY

koncentrace:	60
prosociální chování:	50
zapojení rodiny:	80
agresivita:	40
emoční regulace:	70
internalizing problems:	32

Pozn.: 0 = NEJHORŠÍ HODNOCENÍ, 100 = NEJLEPŠÍ HODNOCENÍ

Zdroj: Inesan, detekční nástroj 2022

3. Zhodnocení průběhu zapojení žáka a rodičů

Práce v MDT vycházela z počátečních cílů, ale průběžně reagovala na aktuální situace, kterými C7 procházel (např. konflikt v družině). Co se týče realizace MDT, matka byla aktivní, spolupracovala a vždy byla pozitivně naladěna. Domluvená cvičení spolu s C7 plnili a deklarovali společný užitek. Samotná komunikace s C7 však byla v MDT vždy obtížná, nerad se vyjadřoval k jakémukoliv tématu. Byl proto nutný velmi aktivní přístup všech členů MDT. Konečný závěr byl přesto vždy na matce a C7 jen přikyvoval.

Při každém setkání mu byl poskytnut prostor pro vyjádření a v MDT se pozitivně motivoval a účastníky bylo posilováno jeho sebevědomí na základě vykonaných maličkostí (např. uskutečněním obtížného cviku v TV). Další oblastí, na kterou bylo cíleno, byly jeho výukové potíže (pomalé čtení s výraznou chybovostí a přetrvávajícím tichým skladem a neúhledné dysgrafické písmo, často až nečitelné). Na žádost třídní učitelky proběhlo v rámci individuálního setkání orientační vyšetření na SPU se závěry: bez oslabení v percepčních, dysgrafické písmo, projevy dg. dysortografie a dyslexie. Matka souhlasila s reedukačními metodami na upravení úrovně čtení: byly zapůjčeny postřehovací slabiky a tabulky na odcvícení tichého skladu a zrychlení tempa čtení a doporučen pomalý nácvik přechodu na tiskací tvary písma. Se školou byl domluven postup kontroly domácí reedukace.

Jednotlivé MDT byly provázeny detailní přípravou všech jeho členů, kteří se vždy domlouvali na postupu při setkání a vycházeli ze spisové dokumentace klienta. Nutno zmínit také velmi dobrou komunikaci s třídní učitelkou a asistentkou pedagoga.

4. Zhodnocení efektů MDT

V běžném projevu C7 nedošlo zjevně k žádnému viditelnému posunu, vůči MDT se nepodařilo příliš posílit komunikaci, dle pedagogů je v sociálních kontaktech ve třídě aktivnější. Velmi vhodné se jeví opakování adaptačních programů ve třídě jednou ročně.

C7 se domácí cvičení líbila, dle matky i sám upozorňoval na pravidelnost plnění. K posunu došlo po vyšetření v PPP, postup reedukace byl zastaven a bylo doporučeno jen zvětšení tvarů písmen při čtení a nákup sešitů na nácvik písma typem Comenia script.

C7 je ve všem odkázán na pomoc matky, která ale ocenila mírné zlepšení v samostatnosti, chtěla, aby tento proces pokračoval i nadále. Jako vhodné se jeví zapojit rodinu do péče psychologa, jelikož matka potřebuje podporu. Dle matky budou se synem docházet na reedukační péči do PPP, v ZŠ bude pokračovat doučování 1x týdně s třídní učitelkou zaměřenou nejen na výukové potíže, ale i na rozvoj komunikačních schopností.

1. Abstrakt případové studie

C8 je žákem 4.ročníku ZŠ. Do multidisciplinární intervence byl vybrán na základě doporučení třídní učitelky z důvodu jeho výukových potíží se čtením a písemným projevem. Cílem intervence bylo tyto potíže redukovat. Lze vyhodnotit, že v průběhu intervence došlo u C8 ke zrychlení čtení a posunu v zájmu o čtenářství jako takové. I nadále pokračuje domácí reedukace, pedagog dodržuje individuální přístup k C8 a respektuje mírné projevy SPU v jazycích.

2. Depistáž

C8 pochází z úplné rodiny, má mladší sestru, která je žákyně 2. ročníku. Se sestrou má dobrý sourozenecký vztah. Každý den po vyučování odchází C8 k prarodičům, kteří bydlí blízko školy a tam si plní domácí úkoly a připravuje se na další školní den. Vždy pracuje pod dohledem babičky, která C8 pomáhá dobrovolně a ráda. Babička pracovala ve školství a problematika poruch učení ji osobně zajímá.

C8 je velmi přátelský, dle rodiny i pedagoga je tzv. „dobrák“. Je empatický, snaží se pomáhat a nechce nikoho zklamat. Ve třídě je oblíbený, nemá konflikty se spolužáky. Výukové potíže třídní učitelka akceptuje, toleruje specifickou chybovost v písemném projevu a pomalé tempo čtení s chybovostí, kdy dochází k záměnám, komolení a inverzím. Souhlasila s doporučenými nápravnými metodami, s matkou je v častém telefonickém kontaktu. Před rokem byl C8 školou byl odeslán na vyšetření v PPP, ale dle matky i pedagoga jim toto vyšetření neposkytlo to, co očekávali: nebyla stanovena diagnóza ani doporučena speciálně pedagogická reedukace v rámci poradny nebo školy.

Obrázek 1. Ostrov žáka

Zdroj: Inesan, detekční nástroj 2022

V rámci detekce zvolil žák v jednotlivých tematických oblastech ostrovní symboly pozitivní a aktivní, které značí nezávislost, dále pozitivní vztah k fyzickým výkonům značí aktivitu. Důležitým faktorem naplnění potřeb je rodina žáka.

V celkovém hodnocení žáka v rámci detekce se neobjevilo žádné rizikové pásmo.

Obrázek 2. Výsledky detekce: Tendence k rizikovému chování

negativní myšlení:	50
impulzivita:	50
vyhledávání vzrušení:	50
přecitlivělost:	50

Pozn.: 0 = NÍZKÉ RIZIKO, 100 = VYSOKÉ RIZIKO

Zdroj: Inesan, detekční nástroj 2022

V rámci hodnocení školní úspěšnosti byl mapován názor žáka a zároveň hodnocení učitele. Z individuálního hodnocení žákem je patrné, že si nevěří v oblastech, jejichž hodnocení je nižší než 50 %. Z měření vyplývá, že si C8 nevěří v oblasti čtení, pravopisu, nižší je i celková sebedůvěra dítěte. Na tyto oblasti bylo doporučeno se dále zaměřit.

Obrázek 3. Výsledky detekce: Školní úspěšnost

obecné schopnosti:	50
matematika:	30
čtení:	40
pravopis:	33
psaní:	40
sebedůvěra:	43

Zdroj: Inesan, detekční nástroj 2022

Přestože objektivní hodnocení žáka učitelem bylo jiné, reálný prožitek úspěšnosti byl žádoucí nejen z hlediska podávání dobrých výkonů, ale i pro zdravý rozvoj osobnosti žáka a jeho náhled na vlastní úroveň sebehodnocení a zlepšení motivace.

Obrázek 4. Výsledky detekce: Hodnocení učitele/učitelky

koncentrace:	100
prosociální chování:	85
zapojení rodiny:	100
agresivita:	19
emoční regulace:	36
internalizing problems:	24

Pozn.: 0 = NEJHORŠÍ HODNOCENÍ, 100 = NEJLÉPŠÍ HODNOCENÍ

Zdroj: Inesan, detekční nástroj 2022

3. Zhodnocení průběhu zapojení žáka a rodičů

V rámci MDT se členové týmu vždy předem domluvili na směru, kterým by se mělo odvíjet setkání. Předcházelo tomu i seznámení se s obsahem spisové dokumentace žáka. Komunikace mezi členy MDT a matkou i babičkou byla po celou dobu realizování aktivit projektu na dobré úrovni. Obě strany se respektovaly a probíhala i zpětná vazba, nejen v návaznosti na posun v doporučené reedukaci.

V rámci setkání MDT, i při individuálním setkání se řešil postup reedukace, který vycházel z orientačního vyšetření SPU a byl zaměřen na oslabené zrakové a sluchové vnímání, pomalé tempo čtení a specifická chybovost v písemném projevu. Matka si na doporučení zakoupila pracovní listy na rozvoj smyslového vnímání, doma pravidelně tuto oblast cvičili a zaměřili se hlavně na čtení s porozuměním a verbalizací přečteného, které rozvíjí slovní zásobu a pohotovost.

Postup MDT byl vždy jednotný, kdy každého setkání se zúčastnil vždy speciální pedagog, druhý člen týmu nebyl pokaždé stejný, což byla částečná nevýhoda při navazování na cíle z minulého setkání. Tyto alternativy však vnášely do intervence nový pohled a postřehy.

Zapojení a spolupráce s matkou byla zpočátku velmi dobrá, také babička se aktivně zapojila, ale zájem upadal po 3. MDT většinou z časových důvodů /reedukace v rámci domácího prostředí probíhala i nadále/. Spolupráce s třídní učitelkou byla dobrá, měla zájem o komunikaci k problému.

Intervaly mezi setkáními byly z důvodu časového presu malé a nebylo možno tak zjistit, zda všechny reedukační metody v tak krátké době zabraly a mají pozitivní efekt a bude to trvalé. Toto je nezbytné vyhodnotit poté individuálně např. pouze z pohledu třídní učitelky.

4. Zhodnocení efektů MDT

Lze zhodnotit, že v průběhu intervence došlo v C8 k pozitivní změně. Dle třídního učitele je C8 ve škole spokojenější, po adaptačních aktivitách si uvědomil „své místo“ ve třídě, pojmenoval své kamarádství s chlapci i děvčaty, které je však nyní částečně narušeno příchodem tří žáků z Ukrajiny. Dle matky došlo během realizace aktivit projektu ke zrychlení čtení a posunu v zájmu o čtenářství jako takové. S babičkou omezil hlasité čtení a zaměřili se na čtení s porozuměním. Jako obecné doporučení: domácí reedukace pokračuje, individuální přístup a respektování mírných projevů SPU v jazycích pedagog dodržuje a bude v nich i nadále pokračovat.

Abstrakt případové studie

C9 je žákyní 4.ročníku ZŠ. Do multidisciplinární intervence byla vybrána na základě žádosti matky. Jako primární problematické témata byla v případě C9 definována zátěžová situace v rodině. Cílem intervence byla podpora C9 a rodiny prostřednictvím společných setkání a nastavení pravidel domácnosti.

1. Depistáž

C9 žije se svou matkou, jejím přítelem a staršími sourozenci. Doma je málo prostoru a klidu. Otec C9 zemřel 7/2021 na infarkt a celá rodina tak prošla zátěžovým obdobím. Otec byl nicméně dlouhodobým uživatelem alkoholu a jeho závislost v rodině způsobovala časté konfliktní situace (zejména mezi ním a matkou). C9 byla v té době v roli „ochránkyně matky“, na kterou byl otec často vulgární a násilnický. Po smrti otce zažívala C9 pravděpodobně ambivalentní pocity – na jedné straně smutek ze ztráty otce, na druhé straně přetrvávající vztek na otce za způsobené konflikty. V důsledku toho je u C9 patrná rozpolcenost. Dle matky C9 žárlí na jejího nového přítele, který s nimi sdílí domácnost. Po otcově smrti spala C9 s matkou, nyní spí sama v dětském pokoji. Neustále se na sebe snaží poutat pozornost, především ve večerních hodinách si stěžuje, že něco potřebuje nebo že nemůže usnout. Matka i přítel jsou z této situace nervózní a neví, jak ji řešit. Rodina z výše zmíněných důvodů souhlasila se zapojením do projektu.

Třídní učitelka vnímá C9 jako milou, snaživou a ochotnou dívku, která se zapojuje do hodin doučování. Bezprostředně po úmrtí otce byla třídní učitelka C9 psychickou oporou.

Obrázek 1. Ostrov žáka

Zdroj: Inesan, detekční nástroj 2022

V rámci diagnostiky zvolila žákyně v jednotlivých tematických oblastech ostrovní symboly harmonické, které signalizují, že má žákyně dobré sociální zázemí. Sama sebe vnímá jako aktivní s pozitivním vztahem ke škole. Psaní je její silnou stránkou.

V celkovém hodnocení C9 v rámci detekce se neobjevilo žádné rizikové pásmo.

Obrázek 2. Výsledky detekce: Tendence k rizikovému chování

TENDENCE K RIZIKOVÉMU CHOVÁNÍ

negativní myšlení:	70
impulzivita:	60
vyhledávání vzrušení:	60
přecitlivělost:	60

Pozn.: 0 = NÍZKÉ RIZIKO, 100 = VYSOKÉ RIZIKO

Zdroj: Inesan, detekční nástroj 2022

V rámci hodnocení školní úspěšnosti byl mapován názor C9 a zároveň hodnocení učitele. Z individuálního hodnocení žákyně je patrné, že si nevěří v oblastech, jejichž hodnocení je nižší než 50 %. Jedná se o oblast matematiky a o celkovou sebedůvěru. Na tyto oblasti bylo doporučeno se dále zaměřit.

Obrázek 3. Výsledky detekce: Školní úspěšnost

VNÍMANÁ ŠKOLNÍ ÚSPĚŠNOST index sebedůvěry 67

obecné schopnosti:	67
matematika:	40
čtení:	60
pravopis:	100
psaní:	100
sebedůvěra:	43

Zdroj: Inesan, detekční nástroj 2022

Přestože objektivní hodnocení žáka učitelem bylo jiné, reálný prožitek úspěšnosti byl žádoucí nejen z hlediska podávání dobrých výkonů, ale i pro zdravý rozvoj osobnosti žáka a jeho náhled na vlastní úroveň sebehodnocení a zlepšení motivace.

Obrázek 3. Výsledky detekce: Hodnocení učitele/učitelky

CHOVÁNÍ ŽÁKA, SPOLUPRÁCE RODINY A ŠKOLY

koncentrace:	80
prosociální chování:	75
zapojení rodiny:	100

agresivita:	3
emoční regulace:	16
internalizing problems:	24

Pozn.: 0 = NEJHORŠÍ HODNOCENÍ, 100 = NEJLEPŠÍ HODNOCENÍ

Zdroj: Inesan, detekční nástroj 2022

2. Zhodnocení průběhu zapojení žáka a rodičů

Vstupním cílem zapojení do projektu byla podpora rodiny prostřednictvím společných setkání a nastavení posilujících pravidel v domácnosti. Během prvního setkání týmu se pojmenovaly konkrétní potřeby, na které se MD tým společně zaměřoval v následujících setkáních. Potřeby byly rozděleny do tří skupin: potřeby matky C9, vlastní potřeby C9 a potřeby C9 v prostředí třídy. Matka vyjádřila potřebu vymezit si s C9 soukromí potřebné pro budování partnerství. Dle matky je její nový vztah s partnerem v pořádku a pro C9 není jakkoliv ohrožující. U C9 byla jako primární potřeba definováno přijetí odlišnosti a sebezpojetí (otec byl Rom a C9 má snědší pleť). V prostředí třídy byla stanovena potřeba pracovat na vztahu se spolužáky (dle matky si C9 stěžuje, že nemá kamarády a že se jí spolužáci smějí, že je míšenka).

V průběhu setkávání byly členy týmu postupně konkretizovány aktivity (dílní cíle), které měly směřovat k naplnění hlavního cíle. Bylo doporučeno, aby C9 rozvíjela své silné stránky v rámci zájmového kroužku, který si vybere sama, tím se podpoří její sebezpojetí a akceptace odlišnosti. Matka určí denní režim a čas, který bude trávit ona sama s C9, čímž bude posilovat společný vztah. Přítel matky bude pomáhat C9 i matce, ale zároveň umožní dívce soukromí a čas jen pro ni a matku. Matka i nový přítel budou podporovat kamarádké vztahy, umožní C9 návštěvu kamarádky domů nebo její přespání u kamarádky po předchozí domluvě s rodiči. C9 bude samostatně plnit domácí úkoly, předá je matce ke kontrole, přítel matky může C9 pomáhat s přípravou, ale je třeba předem domluvit pravidla. C9 se ve škole pokusí projevovat emoce tak, aby byly nezraňující pro její spolužáky, bude se pravidelně připravovat na vyučování (konkrétní čas, stálý denní režim) a bude se i nadále rozvíjet ve volnočasové aktivitě, kterou si zvolila. Kromě toho si bude C9 více povídat se svým bratrem a otevřeně hovořit o svých pocitech (vadí jí například, že je bratr na ni sprostý).

3. Zhodnocení efektů MDT

Lze vyhodnotit, že v důsledku projektu došlo k pozitivní změně. Učitelka zaznamenala posun především ve zvýšení snahy zlepšit si známky, v pečlivosti a svědomitosti. Pozitivní změna je vnímána rovněž ze strany matky i jejího přítele. Projekt jim dal možnost identifikovat a vnímat své vzájemné potřeby, emoce a přání. Rodina by ráda pokračovala ve společném setkávání MD týmu i v budoucnu.

VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKŮ PEDAGOGŮ

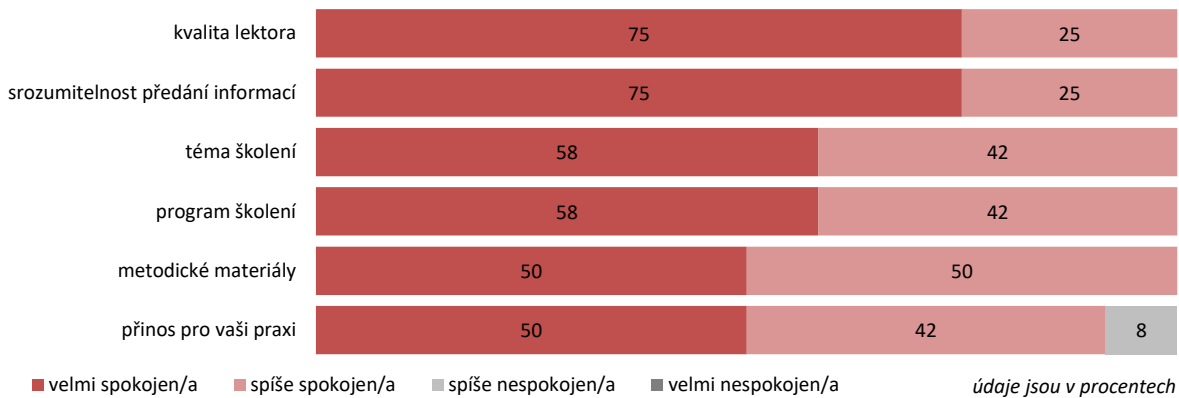
Graf 1: Celková spokojenost se školením

Pozn.: 1=Nezaujalo mě to, 5=Skvělé školení

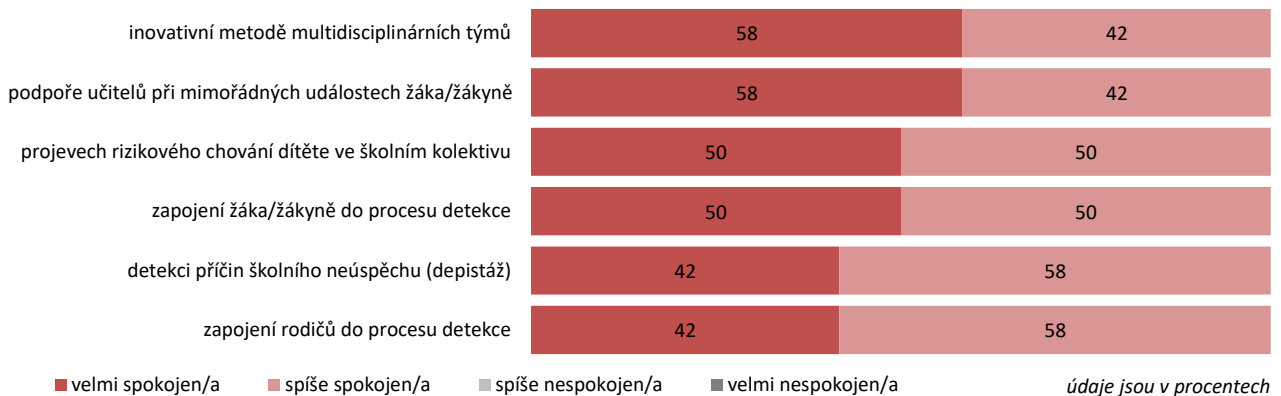
Zdroj: INESAN (2022)

Graf 2: Vyjádření míry spokojenosti s charakteristikami školení

Zdroj: INESAN (2022)

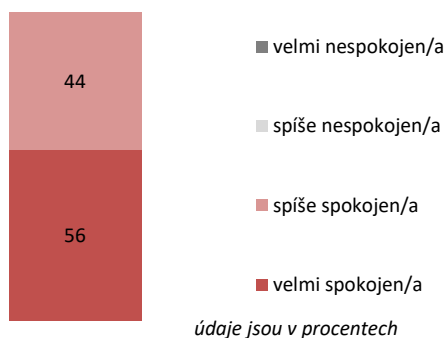
Graf 3: Vyhodnocení aktuálního náhledu na možnosti detekce ve školách

Zdroj: INESAN (2022)

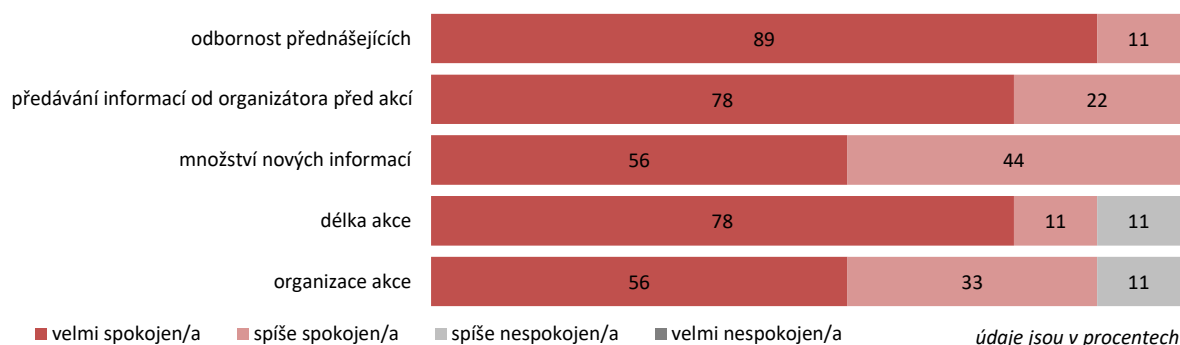
VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKŮ KULATÉ STOLY

Graf 4: Celková spokojenost s kulatými stoly

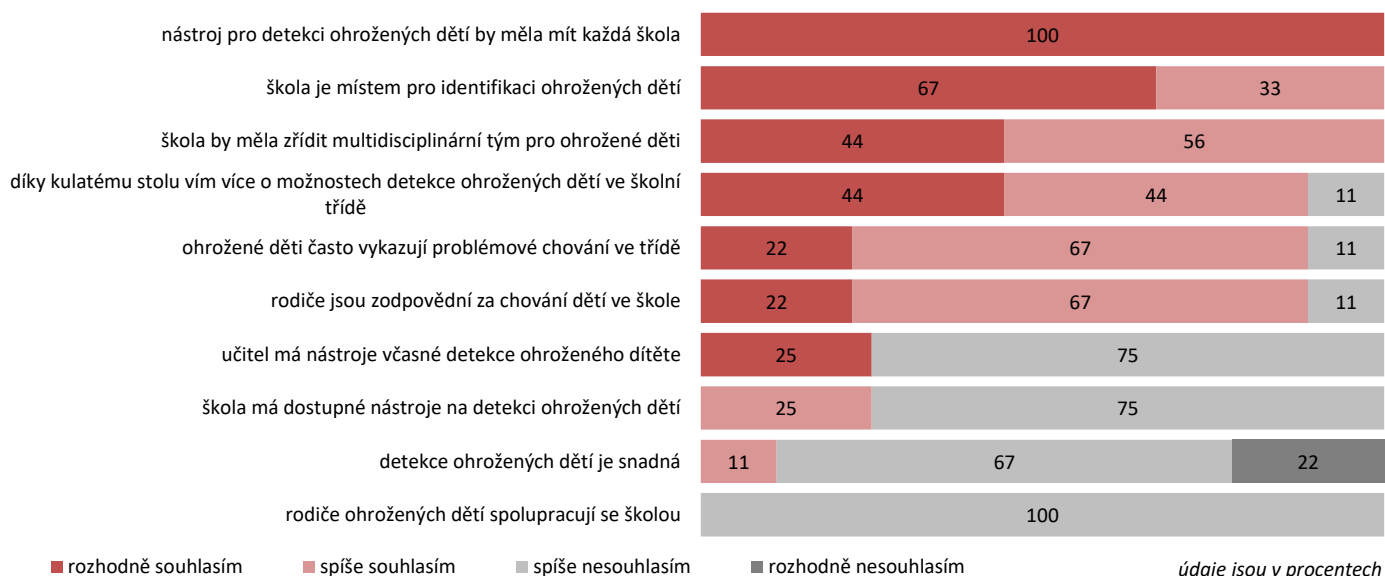
Zdroj: INESAN (2022)

Graf 5: Hodnocení dílčích charakteristik kulatých stolů

Zdroj: INESAN (2022)

Graf 6: Vyjádření aktuálního názoru na možnosti detekce ohrožených dětí ve školách

Zdroj: INESAN (2022)

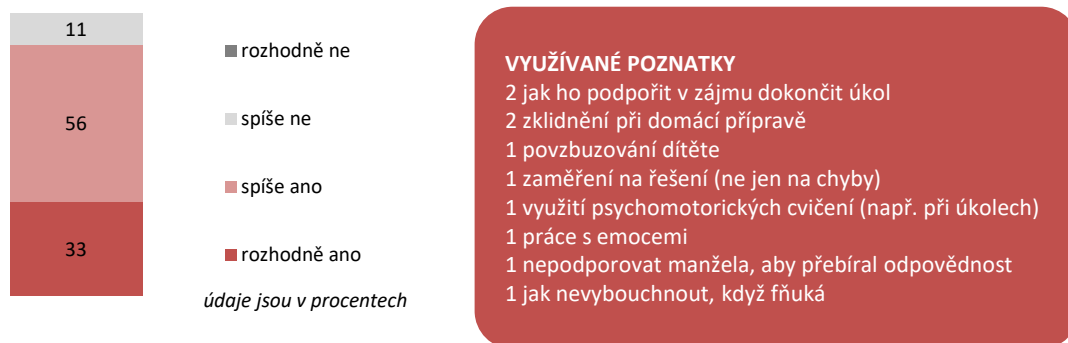
VYHODNOCENÍ ZÁVĚREČNÉHO DOTAZNÍKU RODIČŮ

Graf 7: Vyjádření celkové spokojenosti rodičů s průběhem MDT

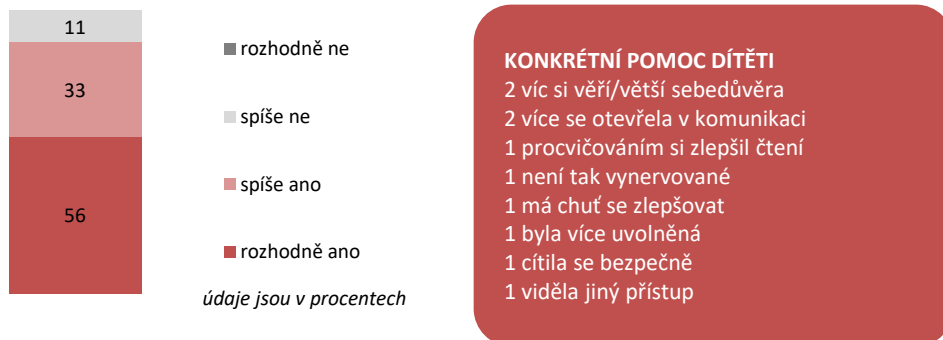
Zdroj: INESAN (2022)

Graf 8: Vyjádření míry využití získaných poznatků/dovedností po MDT

Zdroj: INESAN (2022)

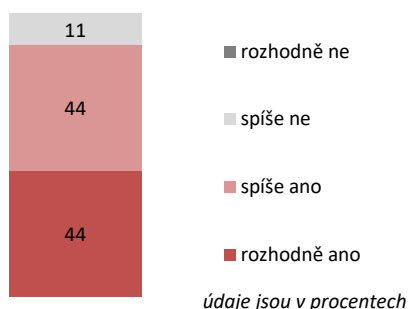
Graf 9: Vyjádření k vnímanému posunu dítěte po MDT

Zdroj: INESAN (2022)

VYHODNOCENÍ ZÁVĚREČNÉHO DOTAZNÍKU RODIČŮ

Graf 10: Vyjádření vnímané míry změny po MDT

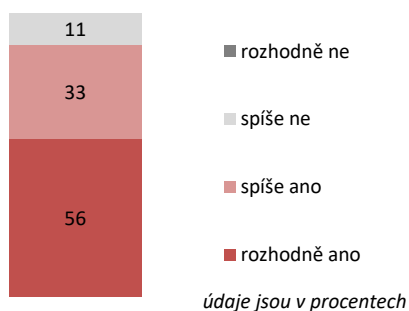

KONKRÉTNÍ ZMĚNY

2 pozornost
2 je klidnější
1 těšil se na setkání
1 dokáže si poradit s určitými situacemi
1 postupně se odbourává strach z toho, když se něco stane ve škole, aby to oznámila učitelce/vychovatelům
1 brala to jako kroužek
1 lépe a více komunikuje
1 byla soustředěnější
1 doma se snaží být víc iniciativní

Zdroj: INESAN (2022)

Graf 11: Vyjádření přínosu setkávání po MDT

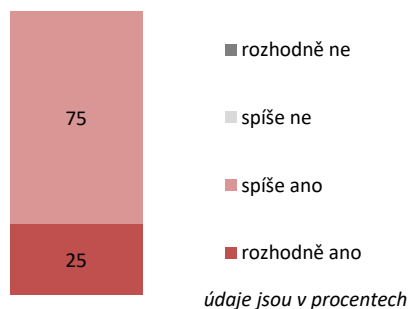

NEJVĚTŠÍ PŘÍNOSY SETKÁNÍ

2 mohla jsem se svěřit, s čím si nevím rady
1 rady, jak přistupovat k učení
1 jiný pohled na řešení v učení i chování
1 potřeby dětí
1 stmelení s dcerou
1 práce s emocemi
1 jak se s námi bavili

Zdroj: INESAN (2022)

Graf 12: Vyjádření spokojenosti s konkrétní radou/pomocí ve vztahu k dítěti

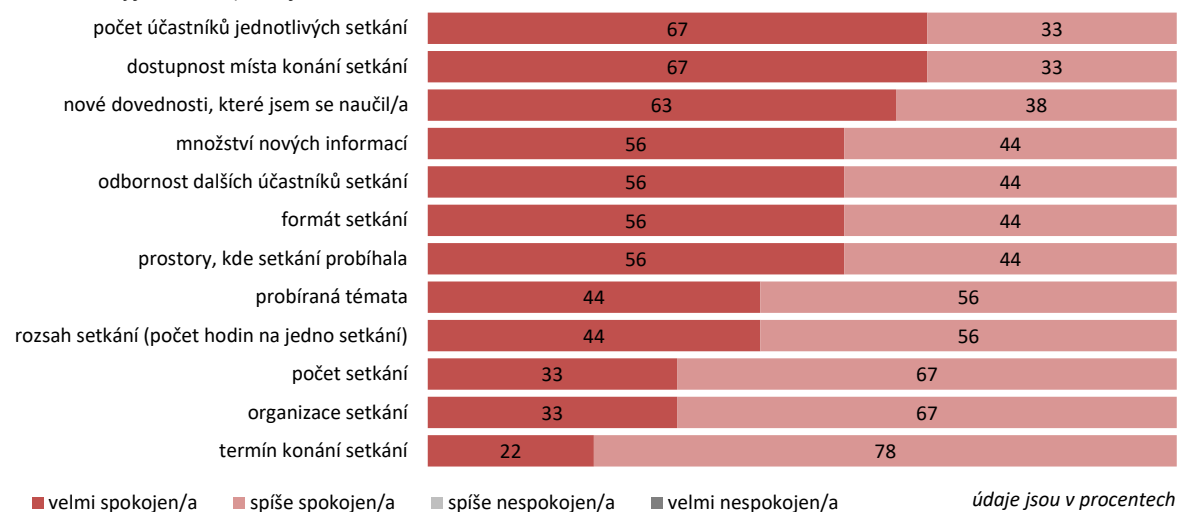
CHYBĚJÍCÍ INFORMACE

1 otec dítěte se neúčastnil (nejsme zajedno ve výchově)
1 jak méně křičet na děti, když nespolupracují

Zdroj: INESAN (2022)

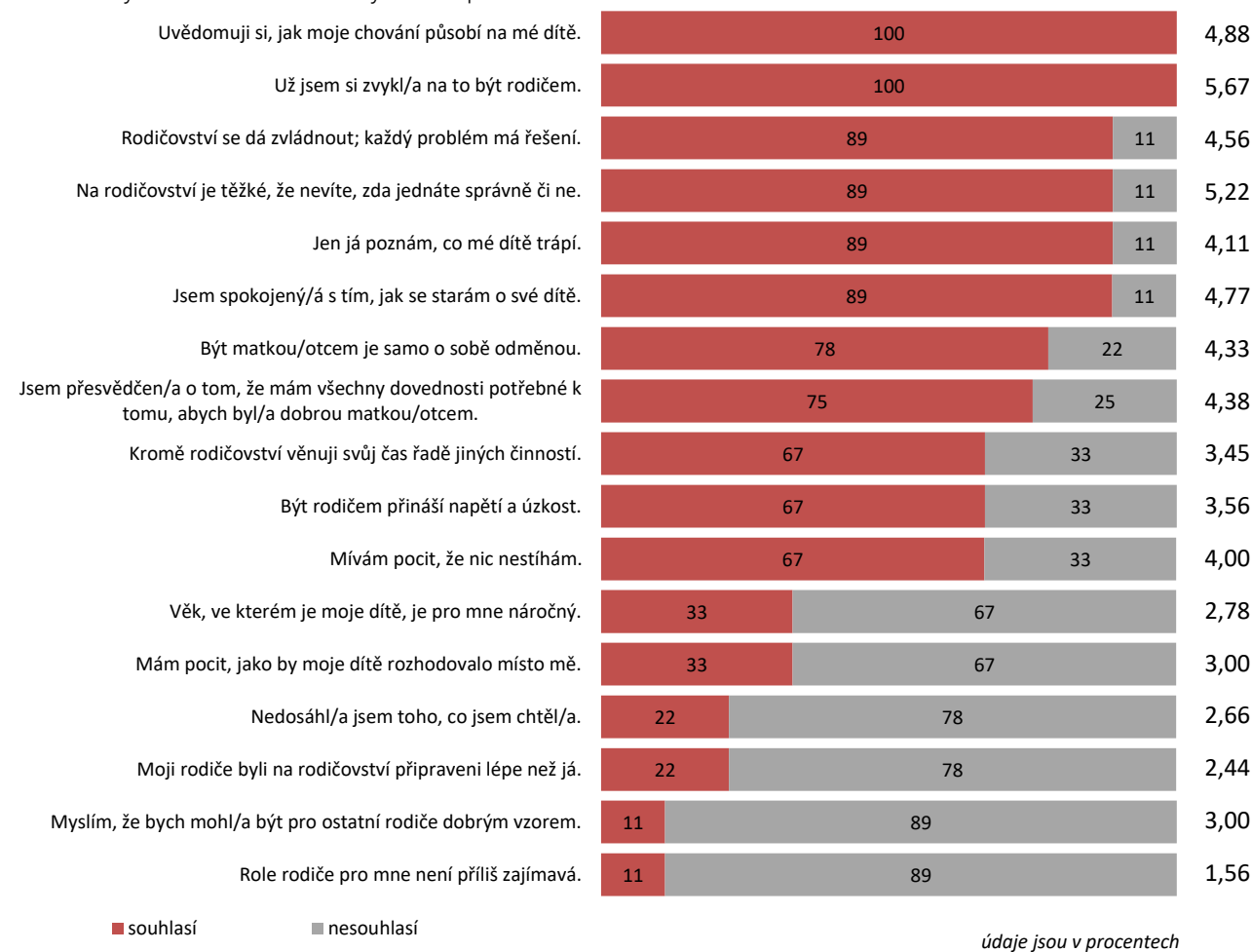
VYHODNOCENÍ ZÁVĚREČNÉHO DOTAZNÍKU RODIČŮ

Graf 13: Vyjádření spokojenosti s charakteristikami setkávání

Zdroj: INESAN (2022)

Graf 14: Vyhodnocení rodičovských kompetencí

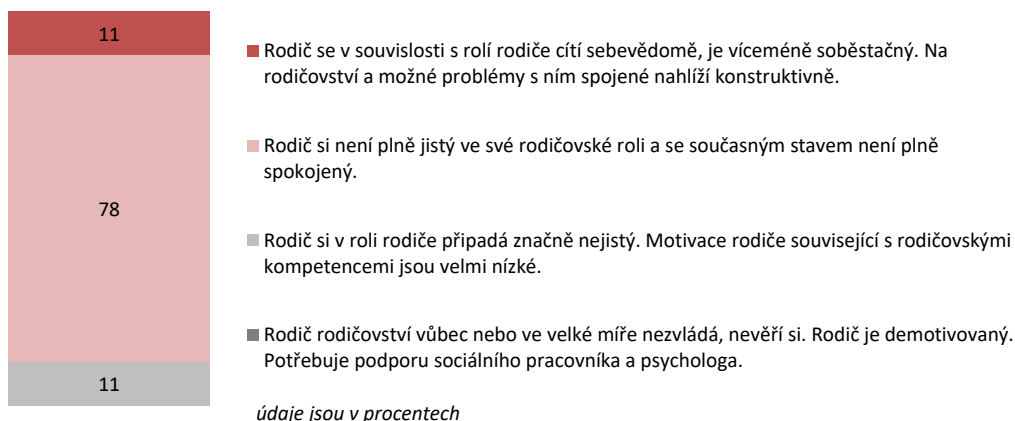
Zdroj: INESAN (2022)

Pozn.: průměrné hodnocení: 1=rozhodně nesouhlasí, 6=rozhodně souhlasí

Pozn.: všechny výroky byly převedeny na jednotnou škálu 1 až 6

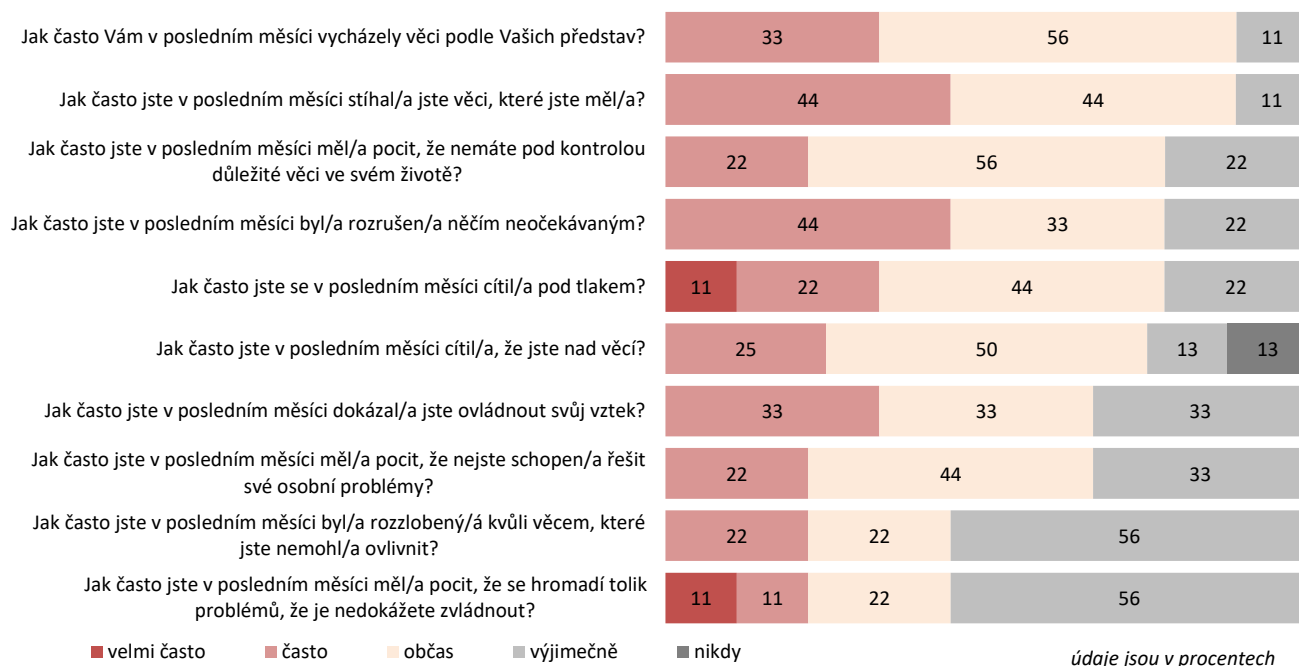
VYHODNOCENÍ ZÁVĚREČNÉHO DOTAZNÍKU RODIČŮ

Graf 15: Vyhodnocení aktuálních rodičovských kompetencí II.

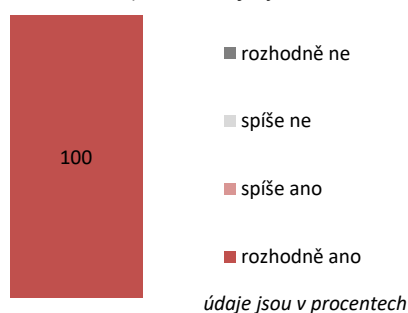
Zdroj: INESAN (2022)

Graf 16: Vyjádření pocitů a myšlenek v posledním měsíci

Zdroj: INESAN (2022)

Graf 17: Doporučení jiným rodičům na účasti MDT setkávání

Zdroj: INESAN (2022)

NÁSTROJE SBĚRU DAT

INDIVIDUÁLNÍ HLOUBKOVÉ ROZHOVORY (IHI)

SCÉNÁŘ IHI – učitelé zapojení do projektu

<p>1. ÚVOD – ZAPOJENÍ DO PROJEKTU</p>	<p>Jak dlouho působíte v roli učitele? Jste třídní? Jak dlouho pracujete s danou třídou zapojenou do projektu?</p> <p>...</p> <p>Jak vnímáte tuto třídu a dětský kolektiv v ní?</p> <p>...</p> <p>Jak vnímáte aktuální potřeby učitelů diagnostikovat problémové chování ve třídě?</p> <p>...</p> <p>Co považujete za důležitý aspekt ve spolupráci s rodinami dětí?</p> <p>...</p> <p>Jaká byla vaše očekávání od zapojení do projektu? Naplnila se?</p> <p>...</p>
<p>2. PRŮBĚH PROJEKTU A SPOLUPRÁCE</p>	<p>Jakým způsobem jste byl/a zapojen do projektu do projektu? Byl/a jste zapojen/a do MDT? Jak probíhala tato spolupráce?</p> <p>...</p> <p>Jak jste se dozvěděl o diagnostickém nástroji? Kdo vás seznámil s jeho možnostmi? Byly poskytnuté informace pro vás dostatečné a srozumitelné?</p> <p>...</p> <p>Jakým způsobem proběhl výběr tříd pro pilotní ověření diagnostického nástroje? Spolupracoval/a jste s někým na tomto výběru?</p> <p>...</p> <p>Jakým způsobem jste předával/a informace o diagnostickém nástroji žákům ve třídě? Jak hodnotíte jejich ochotu se zapojit?</p> <p>...</p> <p>Jakým způsobem jste předával/a informace o diagnostickém nástroji rodičům dětí? Jak hodnotíte jejich ochotu se zapojit?</p> <p>...</p> <p>Jakou podporu jste při předávání dostal/a? (od vedení školy a realizátorů projektu)?</p> <p>...</p> <p>Bylo nutné řešit nějaké bariéry v rámci zapojení dětí a rodičů? Jak se vám dařilo s nimi pracovat?</p> <p>...</p> <p>Jak vnímáte ochotu rodin se do diagnostiky zapojit?</p> <p>...</p> <p>Bylo nutné řešit nějaké bariéry žáků při samotném vyplňování jednotlivých modulů? Jak se vám dařilo s nimi pracovat?</p> <p>...</p> <p>MODUL</p> <p>Jak byste hodnotil/a prostředí modulu obecně?</p> <p>Jak se vám celkově pracovalo v Modulu pro učitele?</p> <p>Jaké aspekty na Modulu shledáváte funkční pro potřeby učitelů?</p> <p>Co by se podle vás mělo do Modulu doplnit informačně, technicky, či graficky?</p> <p>Jak vnímáte, že je Modul pro žáka srozumitelný k vyplnění? S jakými reakcemi jste se ve třídě setkal/a setkal/a?</p> <p>...</p>

INDIVIDUÁLNÍ HLOUBKOVÉ ROZHOVORY (IH)

PŘÍNOSY PROJEKTU

Myslíte si, že Moduly mohou přispět k lepší diagnostice třídního kolektivu?

...

Považujete Modul za vhodný diagnostický nástroj, který poukáže na žáky, kteří jsou ohroženi školním neúspěchem, či vyloučením z dětského kolektivu, případně odchodem ze školy?

...

Překvapil vás výsledek diagnostického nástroje u vás ve třídě? V čem konkrétně?

...

Jak míra výsledku korespondovala s vaším vnímáním třídního kolektivu a konkrétních žáků?

...

Byly podle Vás otázky v Modulu vhodně položené v souladu se schopností žáků porozumět těmto otázkám?

...

Odpovídá testování školní úspěšnosti žáka? Jsou identifikováni žáci skutečně ohroženi? V jakých oblastech se to nejvíce projevilo?

...

Odhalilo testování žáků nějakou situaci, kdy je dítě ohroženo v rámci rodiny? Jak jste s tímto pracovali dále?

...

Chybí Vám tam vzhledem k situaci těchto žáků nějaké indikátory? Bylo zde něco, co by podle Vás měl test odhalit a neodhalil?

...

Nechyběl mezi označenými žáky některý, u kterého byste čekal/a, že bude vyhodnocen jako rizikový?

...

Je obecně něco konkrétního, co vám na testování žáků chybělo?

..

UDRŽITELNOST A DOPADY

Jak celkově hodnotíte tento diagnostický nástroj a jeho využitelnost v rámci celého školy?

...

Nakolik je pro vás náročné (časově, technicky, v kontextu povinností učitele) s tímto diagnostickým nástrojem pracovat?

...

Jak často by se tato diagnostika měl podle vás ve třídách provádět?

...

Jaká by měl být podle vás návazná spolupráce jednotlivých aktérů (rodina, škola, školní psycholog, sociální pracovníci,...) na výsledky diagnostického nástroje? Jak často a kde by měla probíhat?

...

Co podle vás může přímo podpořit širší využití tohoto diagnostického nástroje?

...

Přejete si ještě něco dodat, co nezaznělo?

...

Děkuji za rozhovor!

INDIVIDUÁLNÍ HLOUBKOVÉ ROZHOVORY (IHI)

SCÉNÁŘ IHI – specialisté/metodici zapojení do projektu

1. ÚVOD – ZAPOJENÍ DO PROJEKTU

Jak dlouho je vaše role v projektu?

...

Jste v projektu od jeho počátku? Ve které části jste do něj vstoupil/a?

...

Jak vnímáte aktuální potřeby diagnostikovat problémové chování dětí ve třídě?

...

Co považujete za důležitý aspekt ve spolupráci s rodinami dětí?

...

Jaká byla vaše očekávání od zapojení do projektu? Naplnila se?

...

2. PRŮBĚH PROJEKTU A SPOLUPRÁCE

Jakým způsobem jste byl/a zapojen do projektu do projektu? Byl/a jste zapojen/a do MDT? Jak probíhala tato spolupráce?

...

Jak jste se dozvěděl o diagnostickém nástroji? Kdo vás seznámil s jeho možnostmi? Byly poskytnuté informace pro vás dostatečné a srozumitelné?

...

Spolupracoval/a jste na výběru dětí do detekce?

...

Jakým způsobem se předávaly informace o diagnostickém nástroji dětem? Jak hodnotíte jejich ochotu se zapojit?

...

Jakým způsobem jste předával/a informace o diagnostickém nástroji rodičům dětí? Jak hodnotíte jejich ochotu se zapojit?

...

Jak vnímáte celkově spolupráci jednotlivých aktérů v projektu?

...

Jak se vám dařilo pracovat s cílovou skupinou?

...

Jak vnímáte zapojení dětí a rodičů do projektu v jednotlivých fázích?

...

Bylo nutné řešit nějaké bariéry?

...

INDIVIDUÁLNÍ HLOUBKOVÉ ROZHOVORY (IHI)

PŘÍNOSY PROJEKTU

Nakolik detekce dětí v diagnostickém nástroji odpovídala vašemu zjištění?

...

Jak míra výsledku korespondovala s vaším vnímáním třídního kolektivu a konkrétních žáků?

...

Považujete diagnostický nástroj, který poukáže na žáky, kteří jsou ohroženi školním neúspěchem, či vyloučením z dětského kolektivu, za funkční?

...

Kdo by měl podle vás s diagnostickým nástrojem pracovat? Které odbornosti by se měli podílet na návazné intervenci?

...

Odpovídá testování školní úspěšnosti žáka? Jsou identifikovaní žáci skutečně ohroženi? V jakých oblastech se to nejvíce projevilo?

...

Odhalilo testování žáků nějakou situaci, kdy je dítě ohroženo v rámci rodiny? Jak jste s tímto pracovali dále?

...

Chybí Vám tam vzhledem k situaci těchto žáků nějaké indikátory? Bylo zde něco, co by podle Vás měl test odhalit a neodhalil?

...

UDRŽITELNOST A DOPADY

Jak celkově hodnotíte tento diagnostický nástroj a jeho využitelnost v rámci diagnostiky dětí?

...

Nakolik je pro vás náročné) s tímto diagnostickým nástrojem pracovat?

...

Jak často by se tato diagnostika měl podle vás ve třídách provádět?

...

Jaká by měl být podle vás návazná spolupráce jednotlivých aktérů (rodina, škola, školní psycholog, sociální pracovníci,...) na výsledky diagnostického nástroje? Jak často a kde by měla probíhat?

...

Co podle vás může přímo podpořit širší využití tohoto diagnostického nástroje?

...

Přejete si ještě něco dodat, co nezaznělo? Děkuji za rozhovor!

INDIVIDUÁLNÍ HLOUBKOVÉ ROZHOVORY (IHI)

SCÉNÁŘ IHI – rodiče dětí zapojených do projektu

1. ÚVOD – ZAPOJENÍ DO PROJEKTU

Jakým způsobem došlo k zapojení vašeho dítěte do projektu?

...

Jak a kdo vám předal informace a jeho zapojení?

...

Jaké jste měl/a od zapojení do detekování třídy očekávání?

...

Naplnila se? V čem se lišila realita? Co byste potřeboval/a na počátku vědět, co vám nebylo řečeno?

...

2. PRŮBĚH MDT

Jak jste se dozvěděl o diagnostickém nástroji? Kdo vás seznámil s jeho možnostmi? Byly poskytnuté informace pro vás dostatečné a srozumitelné?

...

Byl/a jste zapojen/a do setkání MDT? Jak toto setkání probíhalo?

...

Jak jste byl/a spokojená se zapojením do MDT?

...

Využíváte nějaké poznatky/dovednosti, které jste během setkávání získal/a??

...

Jaké mělo setkávání v MDT vliv na vaše dítě?

...

Bylo nutné řešit nějaké bariéry v rámci zapojení vás a vašeho dítěte? Jak se vám dařilo s nimi pracovat?

...

Jak jste byl/a spokojena s odborností a přístupem členů MDT? Co byste potřeboval/a jinak?

...

3. PŘÍNOSY PROJEKTU

Co konkrétně setkávání v MDT přineslo vám?

...

Považujete setkávání přínosné pro vaše dítě? V čem konkrétně?

...

Změnilo setkávání nějak přístup vašeho dítěte k třídnímu kolektivu?

...

Doporučil/a byste setkávání jiným rodičům, jejichž dítě může mít problém ve škole?

SCÉNÁŘ FOKUSNÍ SKUPINY (FG)

Metoda multidisciplinární práce s dítětem ve školním prostředí s přesahem do rodiny

VYHODNOCENÍ PŘÍNOSU PROJEKTU

FOKUSNÍ SKUPINA 14/6/22

ZÁMĚR:

Vyhodnotit přínosy DGN na základě hodnocení spolupráce aktérů MDT v jednotlivých case ohrožených dětí a popsat případná rizika využití tohoto nástroje pro další praxi.

Schopnost DGN identifikovat riziko; adekvátnost výsledku vzhledem k danému případu; vhodnost podoby DGN, účelnost a užitečnost DGN; co by se dalo udělat lépe; aplikace DGN v praxi; bariéry používání, předpoklady používání; jak často používat.

CÍLE:

1. Aktéři vyhodnotí schopnost DGN identifikovat ohrožené dítě
2. Aktéři zhodnotí adekvátnost výsledku z DGN ve vztahu k danému případu, resp. jejich zjištění
3. Aktéři popíší návazný vývoj – stanovení práce s ohroženým dítětem
4. Aktéři zhodnotí vhodnost podoby – grafiku a uživatelskou přívětivost DGN
5. Aktéři pojmenují bariéry a případná rizika využití nástroje, zhodnotí jeho udržitelnost

SCÉNÁŘ FG – metodici, odborníci, odborný garant projektu

1. Všichni jste odborní pracovníci. Kdybyste nebyli součástí týmu projektu, využívali byste DGN v rámci své praxe.
2. Jak jste spokojeni s grafickou stránkou a vůbec podobou nástroje pro uživatele? Měli jste možnost si nástroj vyzkoušet?
3. Nakolik je podle vás možné se spolehnout na výsledek DGN ve vztahu ke skutečnosti?
4. Jakým způsobem jste navazovali na zjištění výsledku z DGN a jaký byl další postup?
5. Jak na výsledky reagovali rodiče a děti?
6. Jaká jsou podle vás rizika práce s nástrojem? Setkali jste se s nějakou bariérou? Jak jste ji řešili?
7. Myslíte si, že by tento DGN měl být využíván v rámci školní prevence? Kdo by měl ve školním prostředí být tím, kdo má DGN v kompetenci a jaké další kroky by měly následovat.

DOTAZNÍK PRO RODIČE – ZÁVĚREČNÁ EVALUACE

ESPEDIENTE

DOTAZNÍK PRO RODIČE – ZÁVĚREČNÁ EVALUACE

ČERVEN 2022

1. Jak jste celkově byl/a spokojen/a se setkáváním?

(Označte pouze jednu možnost)

- velmi spokojen/a 4
- spíše spokojen/a 3
- spíše nespokojen/a 2
- velmi nespokojen/a 1

2. S čím konkrétně jste byl/a spokojen/a?

(Vypíšte)

- _____
- _____
- _____

3. S čím konkrétně jste nebyl/a spokojen/a?

(Vypíšte)

- _____
- _____
- _____

4. Využíváte nějaké poznatky/dovednosti, které jste během setkávání získal/a?

(Označte pouze jednu možnost)

- rozhodně ano 4
- spíše ano 3

5. Které poznatky/dovednosti ze setkávání využíváte?

(Vypíšte)

- _____
- _____
- _____
- spíše ne 2
- rozhodně ne 1

6. Myslíte si, že setkávání pomohlo Vašemu dítěti?

(Označte pouze jednu možnost)

- rozhodně ano 4
- spíše ano 3

7. V čem konkrétně si myslíte, že setkávání Vašemu dítěti pomohlo?

(Vypíšte)

- _____
- _____
- _____
- spíše ne 2
- rozhodně ne 1

8. Vnímáte nějakou změnu u Vašeho dítěte, která se udála díky setkávání?*(Označte pouze jednu možnost)*

- rozhodně ano 4
 - spíše ano 3

9. O jakou změnu se jedná?*(Vypíšte)*

- spíše ne 2
 - rozhodně ne 1

10. Byla pro Vás účast na setkávání přínosná?*(Označte pouze jednu možnost)*

- rozhodně ano 4
 - spíše ano 3

11. Co pro Vás bylo v rámci setkávání nejpřínosnější?*(Vypíšte)*

- spíše ne 2
 - rozhodně ne 1

12. Pomohlo Vám setkávání získat informace, rady či doporučení, která jste potřeboval/a?*(Označte pouze jednu možnost)*

- rozhodně ano 4
 - spíše ano 3
 - spíše ne 2
 - rozhodně ne 1

13. Jaké informace Vám chyběly?*(Vypíšte)*

16. Zamyslete se nad Vašími pocity a myšlenkami v posledním měsíci a odpovězte na následující otázky.

(Označte jednu možnost v **každém** řádku)

	někdy	výjimečně	občas	často	velmi často
1) Jak často jste v posledním měsíci byl/a rozrušen/a něčím neočekávaným?	0	1	2	3	4
2) Jak často jste v posledním měsíci měl/a pocit, že nemáte pod kontrolou důležité věci ve svém životě?	0	1	2	3	4
3) Jak často jste se v posledním měsíci cítil/a pod tlakem?	0	1	2	3	4
4) Jak často jste v posledním měsíci měl/a pocit, že nejste schopn/a řešit své osobní problémy?	0	1	2	3	4
5) Jak často Vám v posledním měsíci vycházely věci podle Vašich představ?	0	1	2	3	4
6) Jak často jste v posledním měsíci stíhal/a jste věci, které jste měl/a?	0	1	2	3	4
7) Jak často jste v posledním měsíci dokázal/a jste ovládnout svůj vztek?	0	1	2	3	4
8) Jak často jste v posledním měsíci cítil/a, že jste nad věcí?	0	1	2	3	4
9) Jak často jste v posledním měsíci byl/a rozložení/á kvůli věcem, které jste nemohl/a ovlivnit?	0	1	2	3	4
10) Jak často jste v posledním měsíci měl/a pocit, že se hromadí tolik problémů, že je nedokážete zvládnout?	0	1	2	3	4

17. Doporučil/a byste setkávání jiným rodičům, jejichž dítě může mít problém ve škole?

(Označte pouze jednu možnost)

- rozhodně ano 4
- spíše ano 3
- spíše ne 2
- rozhodně ne 1

18. Pokud by existovalo navazující školení, který by prohlubovalo či konkretizovalo nabyté poznatky, zúčastnil/a byste se ho?

(Označte pouze jednu možnost)

- rozhodně ano 4
- spíše ano 3
- spíše ne 2
- rozhodně ne 1

19. Chcete něco doplnit či vzkázat organizátorovi?

(Vypište)

DĚKUJEME ZA VAŠE ODPOVĚDI

14. Uveďte prosím, do jaké míry jste byl/a spokojen/a s těmito charakteristikami setkávání:
(Označte jednu možnost v každém řádku)

	velmi spokojen/a	spíše spokojen/a	spíše nespokojen/a	velmi nespokojen/a
a) množství nových informací	4	3	2	1
b) nové dovednosti, které jsem se naučil/a	4	3	2	1
c) počet účastníků jednotlivých setkání	4	3	2	1
d) odbornost dalších účastníků setkání	4	3	2	1
e) formát setkání	4	3	2	1
f) počet setkání	4	3	2	1
g) probíraná témata	4	3	2	1
h) organizace setkání	4	3	2	1
i) rozsah setkání (počet hodin na jedno setkání)	4	3	2	1
j) dostupnost místa konání setkání	4	3	2	1
k) prostory, kde setkání probíhala	4	3	2	1
l) termín konání setkání	4	3	2	1

15. Do jaké míry souhlasíte s následujícími výroky?
(Označte jednu možnost v každém řádku)

	rozhodně souhlasím			rozhodně nesouhlasím		
a) Uvědomuji si, jak moje chování působí na mé dítě.	6	5	4	3	2	1
b) Věk, ve kterém je moje dítě, je pro mne náročný.	6	5	4	3	2	1
c) Nedosáhl/a jsem toho, co jsem chtěl/a.	6	5	4	3	2	1
d) Mám pocit, jako by moje dítě rozhodovalo místo mě.	6	5	4	3	2	1
e) Moji rodiče byli na rodičovství připraveni lépe než já.	6	5	4	3	2	1
f) Myslím, že bych mohl/a být pro ostatní rodiče dobrým vzorem.	6	5	4	3	2	1
g) Rodičovství se dá zvládnout; každý problém má řešení.	6	5	4	3	2	1
h) Na rodičovství je těžké, že nevíte, zda jednáte správně či ne.	6	5	4	3	2	1
i) Mívám pocit, že nic nestíhám.	6	5	4	3	2	1
j) Jsem spokojený/a s tím, jak se starám o své dítě.	6	5	4	3	2	1
k) Jen já poznám, co mé dítě trápi.	6	5	4	3	2	1
l) Kromě rodičovství věnuji svůj čas řadě jiných činností.	6	5	4	3	2	1
m) Už jsem si zvykl/a na to být rodičem.	6	5	4	3	2	1
n) Role rodiče pro mne není příliš zajímavá.	6	5	4	3	2	1
o) Jsem přesvědčen/a o tom, že mám všechny dovednosti potřebné k tomu, abych byl/a dobrou matkou/otcem.	6	5	4	3	2	1
p) Být rodičem přináší napětí a úzkost.	6	5	4	3	2	1
q) Být matkou/otcem je samo o sobě odměnou.	6	5	4	3	2	1

DOTAZNÍK PRO PEDAGOGY – JEDNODENNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

1. Jak dlouho pracujete jako učitel/učitelka?

1 rok 2 roky 3 roky 4 roky více jak 5 let

2. Jak jste byl/a spokojen/a s nastavením školení v následujících oblastech?

	velmi spokojen/a	spíše spokojen/a	spíše nespokojen/a	velmi nespokojen/a
téma školení	☐	☐	☐	☐
program školení	☐	☐	☐	☐
kvalita lektora	☐	☐	☐	☐
srozumitelnost předání informací	☐	☐	☐	☐
metodické materiály	☐	☐	☐	☐
přínos pro vaši praxi	☐	☐	☐	☐

3. Jak jste byl/a spokojen/a s programovou stránkou školení v oblasti informací?

	velmi spokojen/a	spíše spokojen/a	spíše nespokojen/a	velmi nespokojen/a
projevech rizikového chování dítěte ve školním kolektivu	☐	☐	☐	☐
detekci příčin školního neúspěchu (depistáž)	☐	☐	☐	☐
zapojení žáka/žákyně do procesu detekce	☐	☐	☐	☐
zapojení rodičů do procesu detekce	☐	☐	☐	☐
inovativní metodě multidisciplinárních týmů	☐	☐	☐	☐
podpoře učitelů při mimořádných událostech žáka/žákyně	☐	☐	☐	☐

4. Která témata školení Vás nejvíce zaujala?

.....

5. Která témata workshopu Vás nezaujala?

.....

6. Co pro Vás bylo největším přínosem školení právě pro Vás?

.....

7. Jak jste byl/a celkově spokojena se školením?

Na hvězdné škále je maximální spokojenost vyjádřena 5-ti.

Nezaujalo mě to Skvělé školení

DOTAZNÍK PRO ÚČASTNÍKY KULATÝCH STOLŮ

1. Jaká je Vaše současná profese?

- Pedagogický pracovník/pracovnice
 Sociální pracovník/pracovnice
 Psycholog/psycholožka
 Student/studentka
 Jiné, prosím uveďte

2. Jak jste byl/a celkově spokojen/a s kulatým stolem?

- velmi spokojen/a
 spíše spokojen/a
 spíše nespokojen/a
 velmi nespokojen/a

3. S čím konkrétně jste byl/a spokojen/a?

.....

4. S čím konkrétně jste byl/a nespokojen/a?

.....

5. Do jaké míry jste spokojen/a s jednotlivými charakteristikami tohoto kulatého stolu?

Vyberte jednu odpověď v každém řádku.

	velmi spokojen/a	spíše spokojen/a	spíše nespokojen/a	velmi nespokojen/a
předávání informací od organizátora před akcí	☐	☐	☐	☐
množství nových informací	☐	☐	☐	☐
odbornost přednášejících	☐	☐	☐	☐
délka akce	☐	☐	☐	☐
organizace akce	☐	☐	☐	☐

6. Do jaké míry souhlasíte s následujícími výroky?

Vyberte jednu odpověď v každém řádku.

	rozhodně souhlasím	spíše souhlasím	spíše nesouhlasím	rozhodně nesouhlasím	nevím
díky kulatému stolu vím více o možnostech detekce ohrožených dětí ve školní třídě	()	()	()	()	()
detekce ohrožených dětí je snadná	()	()	()	()	()
škola je místem pro identifikaci ohrožených dětí	()	()	()	()	()
škola má dostupné nástroje na detekci ohrožených dětí	()	()	()	()	()
ohrožené děti často vykazují problémové chování ve třídě	()	()	()	()	()
učitel má nástroje včasné detekce ohroženého dítěte	()	()	()	()	()
rodiče ohrožených dětí spolupracují se školou	()	()	()	()	()
škola by měla zřídit multidisciplinární tým pro ohrožené děti	()	()	()	()	()
rodiče jsou zodpovědní za chování dětí ve škole	()	()	()	()	()
nástroj pro detekci ohrožených dětí by měla mít každá škola	()	()	()	()	()

7. Chtěl/a byste něco vzkázat organizátorům?

.....

INESAN (Institut evaluací a sociálních analýz) je první soukromý vědecko-výzkumný institut v oboru společenských věd založený v Česku. Jde o nezávislý subjekt, který byl založen podle pravidel stanovených Evropskou unií (Rámec Společenství pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací, 2014/C/198/01). Institut je výzkumnou organizací dle zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací a je zapsán na Seznamu výzkumných organizací vedeném Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT). Cílem INESANu je provádět základní výzkum, aplikovaný výzkum a experimentální vývoj a šířit jeho výsledky prostřednictvím výuky, publikování či transferu znalostí, přičemž veškerý zisk je zpětně investován do těchto činností.

Hlavními činnostmi, kterými se INESAN zabývá, jsou evaluace a sociální analýzy.

Evaluace jsou v INESANu chápány jako proces systematického sběru, zpracování a uspořádání informací, jehož cílem je racionální stanovení a objektivní měření hodnoty. Evaluace prováděné INESANem mají formu kontrolovaného šetření věcného základu (Merit) a přínosu (Worth) předmětu evaluace. Evaluace mohou zlepšit kvalitu a zvýšit účinnost prováděných programů či projektů, mohou optimalizovat proces jejich realizace a mohou přinést adekvátní a využitelnou zpětnou vazbu. V oblasti evaluací se INESAN specializuje na:

- ▶ metaevaluace (evaluace již provedených evaluací),
- ▶ evaluace intervencí (vyhodnocení projektů zaměřených na změnu chování jednotlivců, skupin či organizací).

Sociální analýzy jsou zacíleny na společenské problémy ve stanovených prioritních oblastech. INESANem prováděné analýzy obvykle zahrnují celý soubor vzájemně provázaných výzkumných aktivit – tím se sociální analýzy odlišují od běžných výzkumů. Při realizaci sociálních analýz se pracovníci INESANu zaměřují na zkoumání vzájemné interakce vybraného problému a jeho společenského kontextu, což umožňuje analyzované problémy detailně popsat a vyhodnotit. V oblasti sociálních analýz je realizován zejména:

- ▶ primární a sekundární výzkum,
- ▶ syntetizující, komparativní a analytické studie,
- ▶ případové studie.

Mezi tematické oblasti, jejichž výzkumem se INESAN zabývá, patří zejména senzitivní témata, problematika sociálně-zdravotního pomezí a vybrané aspekty životního prostředí.

Díky svému zázemí v oblasti metodologie společenskovedního výzkumu INESAN provádí výzkumná šetření a metodologické analýzy. Poskytuje rovněž odborné služby při tvorbě metodických nástrojů pro evaluaci, realizuje samotná evaluační šetření a poskytuje peer-review dokumentů vztahujících se k evaluaci a k metodologii společenskovedního výzkumu.

Publikace, expertízy, odborná stanoviska a posudky, které INESAN vydává, nejsou ovlivněny postoji donorů a zadavatelů, nýbrž obsahují nezávislý pohled expertů INESAN.

METODA MULTIDISCIPLINÁRNÍ PRÁCE S DÍTĚTEM VE ŠKOLNÍM PROSTŘEDÍ S PŘESAHEM DO RODINY

INESAN (Institut evaluací a sociálních analýz)

Sokolovská 351/25, 186 00 Praha 8

+420 220 190 597

info@inesan.eu

www.inesan.eu

www.facebook.com/inesan.eu/

www.researchgate.net

cz.linkedin.com/company/inesan

